

አንበሳሜ

«ልጆች መጀመርያ ጣሪያው ይጽዳ። ታዩታላችሁ? ውስጥ አሳት ሲነድበት ነበር ማለት ነው። ቆርቆሮው በጠሊስ ጠቁሮ ጥቀርኛ ለብሷል» አለች ትሩፋት። ከድልነሳ ጓደኞች ጋር የተከራየቻትን ትንሽ ቤት በማፅዳትና በማዘጋጀት ላይ ናቸው።

«ጣሪ ላይ በምን ይወጣል?» አለ ድልነሳ «ትምህርት ከድል በኋላ» በሚለው የኢሕአፓ መሪ መፈክር መሰረት የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች በሙሉ ማለት ይቻላል ተዘግቷል። ተማሪው ሁሉ ወደየቤተሰቡ ተበታትኗል። ራሔልና ድልነሳ አንበሳሜ ከትሩፋት ጋር ናቸው። ራሔል አስራ አንደኛ ድልነሳ ደግሞ እስረኛ ከፍል ደርለው ነበር። አንበሳሜ ከተማ አስከ ስምንተኛ ከፍል ድረስ በመኖሩ ሌሎቹ አሁን— ብሩከታይት፣ ዛብሽና አያል አዚሁ አጋ ሆነው ይማራሉ።

«መሰላል አዚህ እንረቤት ከእሳብ አበጀ ቤት ተዋሰኑ አምጡ። እንደ ልጅ በመሰላሉ ጣሪ ላይ ይውጣ። ያን ታዩታላችሁ?» አለች ትሩፋት በጠቋሚ ጣቷ ወደ ጣሪው እያመለከተቻቸው።

«አዎ አይቻለሁ። ያን ትልቅ የተጋደመ ግንድ አይደል የምትይው?» አለ አንዱ የድልነሳ ጓደኛ።

«አዎ አሉን ነው። በመሰላሉ የሚወጣው ልጅ አዚያ ከተጋደመው ግንድ ላይ ሲቆም ጣሪው ይቀርባል። ጨርቅ በውሃና በሳሙና አየነከራችሁ አቀብሉት። ቀጣዩ ሥራ እንዳትወድቁ ወራጅና ማገር እንጨቱን በእንድ እጅ በመያዝ በሌላኛው እጅ ደግሞ ቆርቆሮውን ማሸት ይሆናል» አለች ትሩፋት። የቤቷን የውስጥ ጣሪ አንጋጣ እየተመለከተች።

«መሰፍን ነይ እንቺ መሰላሉ ላይ ውጭ ከሁላችንም እንቺ ቀጠን ረዘም ትያለሽ» አለ ድልነሳ መዘፍዘፈሃው ላይ ውሃና አም እየጨመረ መሰፍን እንደ ተባለው የተነከረ ጨርቅ ይዞ መሰላል ላይ ወጣ። ከተጋደመው ግንድ ላይ ቆሞ የቆርቆሮውን ማገር በእንድ እጅ ጨብጦ በሌላኛው እጅ ጣሪውን ማሸት ጀመረ። ድልነሳና ሌሎች ጓደኞቹ መሬት ላይ ሆነው ሰለ ወቅቱ የፖለቲካ ሁኔታ ያወራሉ፤ በሰሜን-በአፍላ የወጣጥነት ግለት።

«እኔ የምለው ይህ ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት የሚሉት መቼ ተቋቁሞ ነው ትምህርታችን የምንቀጥለው? ጊዜው እኮ እንደ ዋዛ እየሄደ ነው» አለ እንደሌላም

«እውነቱን እኮ ነው እንደሌላም። ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት ያልተቋቋመ እንደ ሆነ እኛ ደንቁረን ልንቀር ማለት ነው? ያኔ ውስጥ ውስጡን ቅስቀሳ ሲደረግና ወረቀት ሲበተን

ሕዝባዊ መንግሥቱ ወዲያው የሚመሰረት ነበር የሚመሰለው። ተማሪው አስከ እሁን መቆየቱን ቢያውቅ ኖሮ ትምህርቱን እቋርጦ የትም እይብታተንም ነበር» አለ ዘርይሁን

«እኔን እንድ ጊዜ ስሙኝማ እንድ የሚገርመኝና ያልገባኝን ጥያቄ ልጠይቃችሁ። ይህ ሕዝባዊ መንግሥት የሚሉት ነገር ከመጀመርያውም ምንም እልገባኝም። ለመሆኑ ሕዝብ በሙሉ መንግሥት ከሆነ ተገዥው ማን ሊሆን ነው?» አለ ዓለሙ የሚሉት ልጅ። ሁሉም እንደ ላይ ሳቁ።

«የእውነቱን እኮ ነው። ምን ያስቃችኋል?» ሲል ደግሞ የባሰውን ተሳሳቁ።

«ሕዝባዊ መንግሥት ማለት እንደ እዩ ኃይለሥላሴ መንግሥት የሰሎሞናዊው ዘር ተብሎ የዘር ሐረግ እየተመዘዘ ሳይሆን ወይ ደግሞ እንደ ደርግ መንግሥት ስልጣንን በመሳርያ ኃይልና በጉልበት መንጠቅ ሳይሆን በሕዝብ ፍላጎት የተመረጠ መንግሥት ማለት ነው። ላይሰሙላም ቢሆን ደርግ የቀበሌ ሥራ እመራሮችን ሕዝብ ሰብሰቦ አሰመርጦ እንደሚያስተዳድሩት ማለት ነው» አለ ዘመድኩን የሚባለው ልጅ አረጋ ብሎ።

«ለመሆኑ የኢትዮጵያን ሕዝብ በሙሉ የሚሰበሰብ እንኳን አዳራሽ ሜዳስ ይገኛል?» ሌሎቹ እሁንም እንደ ላይ አውካኩ።

«አለማውቅ ያስቃል? አዋቂ ለመምለል ነው እንጂ እርግጠኛ ነኝ እያንዳንድሽ የዚህ የጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት አመለራረትና ዓላማ ምንም እልገባኝም። ፈተና ቢኖረው ኖሮ ሁልሽም ወዳቂ ነበርሽ!» አለ ዓለሙ ተናዶ።

«እውነቱን ነው ዓለሙ ምን ያስቃችኋል? ሰው ግልጽ ያልሆነለትን ሲጠይቅ የማውቅ አይመጣኑን ለማሰፋት ስለሆነ ሊደነቅ ይገባዋል» አለ ዘመድኩን ሁሉም ጸጥ አሉ።

«ነገሩ አንዲህ ነው ዓለሙ» አለ ዘመድኩን። «ሁሉም ኢትዮጵያዊ በሚኖርበት አካባቢ ወይም ቀበሌ ይሰባሰባል። ከዚያም ይጠቅመኛል፤ በህቅ ስርቶ ያሳድገኛል፤ እኔን ሆኖ ጉዳዩን ያስፈጽምልኛል የሚለውን ተወካይ በማንም ተፅዕኖ ሳይሆን በራሱ ፍላጎት ይመርጥና ለወረዳ ይልካል። በወረዳ ደረጃ የተመረጡት ደግሞ ተሰባሰበው ከሁሉም ይበልጥ የተሻለ ይሰራል የሚሉትን ተወካይ መርጠው ለአውራጃ ይልካሉ። ምርጫው እንደ ገና በአውራጃ ደረጃም ይካሄዳል። ከየአውራጃው የተመረጡት ደግሞ ይሰባሰቡና በከፍለ ሀገር ደረጃ ምርጫ ያካሂዳሉ። የከፍለ ሀገሮቹ ደግሞ በአገር አቀፍ ደረጃ ይሰባሰቡና የአገር አቀፍን ምርጫ ያካሂዳሉ። በዚህ መልኩ ከሁሉም የአንገራቱ ከፍሎች በሕዝብ ተመርጠው የመጡት ደግሞ በብቃቱና በሹሎታው ተወዳድሮ አገሪቱን በሞላ ሊያስተዳድር የሚችል ጠንካራ ሰው ይመርጣሉ። አንግዲህ ሕዝባዊ መንግሥት የሚያሰኘው በዘር ሐረግ እየቆጠሩ ወይም በመሳርያ ኃይል በጉልበት ስልጣን መያዝ ሳይሆን ከታች ከቀበሌ ጀምሮ እስከ አገር አቀፍ ድረስ በሕዝብ ነፃ ፍላጎትና ምርጫ

የተመረጠ መንግሥት በመሆኑ ነው።። ዘመድኩን ሰፋ ያለ ማብራሪያ ሰጠ።። ሁሉም በጽሞና ነጠራ ያዳመጡት።። መሰፍን አንኳ ጣራ ላይ ሆኖ አንድም ነገር አላመለጠውም።። ወጣቶቹ ስለ ሕዝባዊ መንግሥት ትንሽ ፍንጭ ያገኙ መሰላቸው።።

«ልጆች ሌላ ኢንፎርሜሽን ደግሞ ልንገራችሁ።። የወረዳው ተላላኪ ጆሮ መሆኑን ታውቃላችሁ? ዳደኛ መሰሎ አንዳደጠምዳችሁ ተጠንቀቁ» አለ ድልነሳ።። የወሬው ርዕሰ ተቀባይ።።

«ለካ ለዚህ ነው! ሲያየን አኮ ዐይኑ ነው የሚቀላው።።»

«የአንበሳሜን ወጣት በአንድ ላይ ጨርሰ ቢባል አኮ ከመጨረሱ አይመለሰም» ጨመረ ዘርይሁን የሚሉት።።

«አፉማ አፍ አንዳይመሰላችሁ።። እንደ አባብ መንታ ምላሽ ነው ያለው።። ድንገት ካገኘህ አኮ ለፍልፎ ሲያሰለፈልፍህ የማይቀባጥረው ነገር የለም» አለ ዓለሙ።።

«ይህን የፈረደበት ገበሬ ሁሉ ቁም ስቅሉን ሲያሳየው አኮ ግፍ አይፈራም።። ለአሱ ቅቤና ዶሮ አንጠልጥሎ ያልመጣ ገበሬ ምንም ቢሆን አስተዳደር ገብቶ ጉዳዩን ማመልከት አይችልም።። እንዴት መሰላችሁ የሚያስቃያችሁ» አለ አንዷ ለም።።

«ለምን ማሰጠን ቀቁያ አይሰጠውም» ጨመረ ወንድሙ።።

ጣራውን የሚያጸዳው መሰፍን አላይ ሆኖ ጨርቆ አንዲቀይሩለት ቢወተውትም የለማው አልነበረም።።

«አናንተ ልጆች ወሬ መንዛታችሁንና ጉራ መቸርቸራችሁን አቀማችሁ አባካችሁ ጨርቁን ቀይሩልኝ» አለ መሰፍን።። ከጣራው አግዳሚ ግንድ ላይ ተንጠልጥሎ ቁልቁል አያያቸው።። ድምጹ አልተሰማም።። በእነሱ ጩኸት ተውጦ ቀረ።።

«ድሌ፣ ዘሬ፣ አንዳዬ... ጸረ አባካችሁ በፈጠራችሁ አዳምጡኝ» የሰማው የለም።። የፖለቲካው ወሬ ጆሯቸውን ደፍኖታል።።

«ወይ በምድር ያለ ሰው!» አለ ተማሮ።። አባባሉ ትሩፋትን ከልቧ አሳቃት።።

«ድሌ ምን እየሰራችሁ ነው? ጨርቁን ውህ ንክሩና ቀይሩለት እንጂ ደግሞስ እንዲህ በየሜዳው ነው እንደ አፋችሁ አንዳመጣላችሁ የምትቀባጥሩት? መንጋ ቀባጣሪ ሁሉ! ከወረዳው ተላላኪ ጥግ ከመድረሳችሁ በፊት እኔ እዚሁ አንዳላሳፍሳችሁ!» አለቻቸው ትሩፋት ቆጣ ብላ።። ሁሉም ፀጥ አሉ።። ትክክል አንዳልሆኑ ገብቷቸዋል።። «በመንገድ አላፈ

አግዳሚው ሰው ሁሉ ሲሰማ ይችላል።። የተባለው ነገር ከወረዳው ተላላኪ ጆሮ ከደረሰ ደግሞ የሚያስከትለው መዘዝ ቀላል አይሆንም።። ትምህርት ቤት ተከፍቶ አስኪሄዱ ደረሰ አይብ ገዝተው መቀመጥ ይኖርባቸዋል።። ወጣቶቹ ወደ ስራው አተኮሩ።። አለች ተቆጥታ ያችን አንዲት ከፍል ቤት ሦስት መልክ አስይዘዉ ላሎን፣ ዕቃ ቤትና መኝታ ቤት አድርገው አዘጋጇት።።

ቢቷ ለዋና ቤቱ መኝታ ቤት ተብላ የተዘጋጀች ነበረች።። በሰተኝላ በር አውጥተው ለኪራይ አውለዋታል።። ደርግ የቤት አከራይንና ተከራይን ግንኙነት በአዋጅ ቢሸርም ሕብረተሰቡ በውሰጥ ለውሰጥ ለምምነት ያከራያል-ይከራያል።። የቢቷ አከራይ በይፋ የሚናገሩት ለትሩፋት ዘመዷ እንደ ሆኑና ለጊዜያዊ ማረፊያነት ከፍሏን እንደ ሰጧት ነው።። የኪራይ ርክክብ የሚፈጸመው ማንም ሳያውቅ በከፍተኛ ምሥጢር ተጠብቆ ነው።።

ይቺው አንዲት ከፍል ቤት ሰባት ሰው እንዴት ይኖርባታል ቀንነሱ እንደ ነገሩ ይዋላል አለች።። የአዳሩ ነገር ስታሰበው ትሩፋት የበለጠ ጨነቃት።። በኋላ ባወጣቸው ድልድል ድልነሳ ከዳደኞች ጋር ሆነው፣ ሰራተኛዋ ከቤቷ ባለቤት ጋር፣ ብሩክታይት፣ ዛብሸና አያል ቀኑን ውጭ በሚውል ፍራሽ ማታ አሰገብተው ወለል ላይ ዘርግተው ተኙ።። ትሩፋትና ራሐል አዳራቸው ዘጠና ሴንቲሜትር ሰፋት ባለው በባለ አግሩ የሽቦ አልጋ ላይ ሆነ።።

አንበሳሜ የላር ጎጆ የሚበዛባት ትንሽ የገጠር ከተማ ናት።። የገጠር ቀበሌ ብትባል ይቀርባታል።። ቤቶቿ የገበያውን ጥግ ጥግ ከበው የተሰሩ ናቸው።። የገበያው ቦታ ሰፊ ነው።። ከአካባቢው ገበሬ ማህበር የሚመጣውን ገቢያተኛ ሁሉ ከትት አድርጎ ይይዛል።። ገበያው መሀል አንድ ትልቅ ዋርካ አለ።። ብዙ ጊዜ ቅቤ የያዙ ቤት ገበሬዎች ዙሪያውን ከበው የቅቤ ሽያጭ ያከናውኑበታል።። ገልዳ የሚባለው ትልቅ ወንዝ ባለቤትም ናት አንበሳሜ።። የገልዳ ወንዝ ባይኖር ኖሮ ምናልባት ከተማዋ ላትቆረቆር ትችል ነበር።። ልክ እንደ አዲስ ዘመን ከተማና ሽኔ ወንዝ።።

ትሩፋት ከሁመራ ተዘዋውራ አንበሳሜ የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤት ተመድባ በመስራት ላይ ትገኛለች።። አንበሳሜን ከሁመራ ጋር ስታወዳድር ከብርሀን ወደ ጨለማ እንደ መግባት ነበር የቆጠረችው።። የመጀመሪያ የሥራ ቦታዋ ሱዳን ገዳሪፍ ጥግ የምትገኝዋ ሁመራ በሰንት ጣዕሚ! ለመጀመሪያ ጊዜ የመንግሥት ሰራተኛ ሆና ሁመራ ተመድባ የሄደችው በአይሮፕላን ነበር።። ከሁለት ዓመት አገልግሎት በኋላ ወደ አንበሳሜ ተዘዋውራ ስትመጣ ግን የአገር ጉዞ ነው ያጋጠማት።። ከሐሙሴት ተነስታ የሦስት ሰዓት መንገድ በአግሮ መኳተን ነበረባት።። አምደጽዮን ባይመጣ- የቆሰችን ማንነትና የፖለቲካ ተልዕኮ ባታውቅ ኖሮ ሁመራን ለቃ እንኳን አንበሳሜ መሀል ጎንደር ከተማ እንኳ የመግባት ሐላብ አልነበራትም።።

በዚች ትንሽ የገጠር ከተማ የደርግ ወታደራዊ መንግሥት የሚጠራው የማያቋርጥ ሰብሰባ ደግሞ ይበልጥ ሁመራን እንድትናፍቅ ያደርጋታል። ሁመራ እያለች የመንግሥት ለ-በሰባ ብሎ ነገር አይታወቅም ነበር። አንበሳሜ ግን ሰብሰባው ያሰለገገ። በተለይ በየሳምንቱ አርብ አርብ ምንም ቢሆን የማይቀር አጠቃላይ የመንግሥት ሰራተኞች የውይይት መድረክ የሚሉት ሰብሰባ ይካሄዳል። በትምህርት ቤቱ ግቢ በአንደኛው ከፍል ውስጥ ነው ስብሰባው። ትምህርት ቤቱን ኢስቡ የተባለ የውጭ አርዳታ የሰራው በመሆኑ በመጠኑም ቢሆን የተሻሉ ወንበሮችና ዴሳለኞች አሉት። የወረዳ አስተዳደሩ ጽሕፈት ቤትም ሆነ ፖሊስ ጣቢያው ያሏቸው ከፍሎች ከሰም በስተቀር ከከተማው ጎሰቋላ ቤቶች በምንም አይሻሉም። ሁሉንም የመንግስት ሰራተኛ ሊይዝ የሚችለው ይኸው የትምህርት ቤቱ ከፍል ነው። አለተ አርብ ከቀኑ 10:30 ሲሆን ሰብሰባው ይጀመራል። ትሩፋት ገና ሰብሰቢው ላይዘጉ ደካምና ማዛጋት ይጀምራታል። ስልገት እንዳላት እንዳንም ሳትሰማው ውይይቱ ያልቃል።

«እኔና አንቺ ብንጋባ የምንወልዳቸው ቆንጆ ቆንጆ ልጆች አይታዩሽም ትሩፋት?» እሷ ደሳለኝ። አንደ ተለመደው አንድ አርብ ቀን ለአጠቃላይ ሰብሰባ ከጎኗ አየተቀመጠ። ስምን መለዕክ ያወጣዋል እንዲሉ ደሳለኝ ሁሌ ደስ ያለው ይመስላል። ሁለመናው ይሰቃል። ዘመኑ አንኳን ማለቅ ፈገግ የሚያሰኝ አልነበረም። ዘመነ ለውጥ-ዘመነ ነውጥ።

«ለታሰተምርም እንዲህ እየሳቅህ ከሆነ አርግጠኛ ነኝ ተማሪዎቹ 'መምህር ሳቅ' ወይም 'መምህር ጥርስ' ብለው ነው ቅጽል ስም የሚያወጡልህ። ተማሪ አንኳን ትንሽ ለበብ አግኝቶ እንዲሁ ቅፅል ስም ለማውጣት አይቸገርም። እኔ እንኳን ሳይህ ጥርስህ ተከድኖ ያየሁበት ቀን ትዝ አይለኝም» ትለዋለች ትሩፋት ደሳለኝ። የማይነጥፈው የሳቅ ምንጭ አየገረማት።

«ሳቅ የውስጣችን ቁስል መፈወሻ መድሀኒት ነው። ሳቅ ባይኖር ኖሮ ውስጣችን ቆስሎ ገምተን—ሽተን እንሞት ነበር። አታይም በቆሎ እንኳን ሲቆላ ወይ ሲጠበስ ሲያር ነው እየተንጣጣ የሚሰቀው። ለምን ይመስልሻል? የውስጡን ሐምምና ስቃይ ለማስታገስ እኮ ነው» ይሏታል አሱም ሁልጊዜ። ዛሬ ደግሞ ከጎኗ ተቀምጦ በወሬ ጠምዷታል።

«ልጅ በልጅነት ነው የሚያምረው። ብንጋባ...» አቋረጠችው ትሩፋት።

«ቆይ ግን እንተ— አገባለሁ ስል ስምተህ ታውቃለህ?»

«መቼም ቆመሽ አትቀራ።»

«ማግባት የግድ ነው ያለህ ማን ነው?»

«ነጋሪ ባይኖረኝም ግድ እንደሆነ ግን አውቃለሁ።»

«በቃ አላገባም! ላላገባ የሚሆነውን እያለሁ እኔ ደግሞ።»

«ዋልድባ ሴቶች ገዳም ልትገቢ ወይም መንነሽ ዋሻ ልትዘገቢ እስበሽ ከሆነ።»

«እዚሁ ዐይንህ እያየ ላላጋባ እኖራለሁ። የምን ዋልድባ! የምን ዋሻ መዝጋት!»

«መንኩሰሽ ቆብ ልትጭኝ ከሆነም ይቻላል።»

«ሳላገባ እኖራለሁ ካልኩ እስገድዶ እንዳገባ የሚያደርገኝን ሕግ እስቲ አያለሁ!»

«አይ ትሩፋት! የዋህ ነሽ ለካ! አየሽ የሚያስገድድሽ ሕገመንግስት ላይ ወይም ፍተሃንገስት ላይ የሰፈረ ሕግ ብቻ አይደለም።»

«ደላላኝ ይልቅስ ሌላ የሚጥም ወሬ ብታመጣ ምን አለበት። የጋብቻን ነገር ሳጊዜው አርሳው።»

«የሕይወታችን እንድ አካል እኮ ነው ትሩፊ! ያውም ቁጥር አንድ! እንዴት እረሳዋለሁ? አዳም ብቻውን በዚች ዓለም ላይ መኖር እንደማይችል አውቆለት እኮ ነው ፈጣሪ ሔዋንን የሰጠው። ደግሞ እደራሽን ከባድ ምሥጢር ነው የነገርኩሽ። የሶሻሊስት ካድሬዎች የፈጣሪ ስም ሲነሳ የተጠናወታቸው ለይጣን ይቆጣል። ታስቦይኛለሽ።» አላት ወደ ጆሮዋ ተጠግቶ እያንሸካሸከና አካባቢውን ገልመጥ ብሎ እየተመለከተ። የሰብሰባ ሰዓቱ ገና ነው። የመጣው ተሰብሳቢ ሁሉ በየግል ወሬው ተጠምዷል።

«የእንተ የራሰህስ አቋም ምን ይታወቃል?» ልትለው አሰባ ከአፏ መለሰችው። «በቃ ተወኝ! እኔ ምንም ምሥጢር መስማት አልፈልግም» አለች ትሩፋት ተሰላችታ።

«እኔ ብተውሽ የምትኖረበት ማህበረሰብ ወግ፣ ልማድና ባሕል መቼ ይተውሻል። ማኅበረሰቡ ሳይጻፍ እንዲሁ በዘ-ልማድ የሚሰማማበት ሕገ-ደንብ አለው። በዚያ ማኅበረ ሰብ ውስጥ የሚኖር ሰው ሁሉ ወደም ይሁን ሳይወድ—አውቆም ይሁን ሳያውቅ ላልተጻፈው የልማድ ሕግ ተገዥ ይሆናል። ከማህበረሰቡ የልማድ ሕግ ውጭ ከሆነሽ ግን እንደ ነውረኛ ትቆጠራለሽ ወይም እንደ አፈንጋጭ።»

«የግድ ካላገባሁ እንደ ነውረኛ የሚቆጥረኝ ካለ ነገሩ ሲገባው ይተወዋል እታስብ።»

«አ! ያማ ብ—ዙ ጊዜ ይወስዳል። ገና የባህል አብዮት ተካሂዶ የባህል ለውጥ እስኪመጣ ድረስ። እሁን ባለው የአገራችን ሁኔታ ውስጥ አየኖርሽ ካላገባሽ ግን ችግር ይገጥምሻል። ለጎብረተሰቡ የሚጠቅም ሥራ ብትሰራ እንኳን ከቁም ነገር የሚቆጥርሽ አይኖርም።»

ጠቃሚ ሐሳብ ብታቀርቢ ሰሚ እታገኝም። ቁም ነገር እንደ ሌላሽ ተቆጥረሽ የማገም መሳቂያና መሳላቂያ ሆነሽ መዘባበቻ ተደርገሽ ትቀሪያለሽ። ልክ እንደ ጉዳ ካሳ።»

«ይህን ሁሉ ማብራሪያ የምትሰጠኝ አንዳገባ ከሆነ እርምጃን እውጣ ደሳለኝ አላገባም! እኔ ሳልፈልግ ተወልጄ ሳይደላኝ በምኖርባት ዓለም ላይ ሌሎች ፍጡራንን አምጥቼ አላሰቃይም። ሳይፈልጉ ተወልደው ሳይመቻቸውና ሳይደላቸው አንዲኖሩ አልፈርድባቸውም። ለዚያውም ገና ምኑም ምኒም ባለየላት በዚች እገር ሁሉም ነገር እያላት ሁሉንም ነገር ባጣቸው አገር።»

«የሚገርመው ግን እንዲህ ያፈጠጠ ችግር ውስጥ አየተኖረ እንኳን ማገበረሰቡ ያልተጻፈውን ሕግና ደንብ ማክበሩን ቀጥሏል። ለአቅም አዳም የደረሱ ልጆቹን ይድራል፤ ይኩላል። በጎሳዳላ ኑሮ ውስጥ አየተኖረም ይወለዳል ይኩባዳል።»

«ካለማወቅ ነው ደሳለኝ ይግባህ። በእድሉ ያድጋል ከሚል የዋህ አስተሳሰብ።»

«ማገበረሰቡ ያልቸገረውን ያንኑ ያልተጻፈ ሕግ መነሻ በማድረግ ወላጆቹን ወግ ማዕረግ ያላላየች— ቆሞ ቀር—ወልዳ ያልላመች—እንደ በቅሎ ዘሯን ያልተካች..... ጸረ ስንቱ በሄድሽበት ሁሉ መጠቆሚያ ያደርግሻል። መቆሚያ መቀመጫ ያሳጣሻል ትሩፊ» አላት ደሳለኝ ዐይን ዐይኗን አያየ።

«ሁሉም አውርቶ — አውርቶ ሲበቃዉ አርፎ ይቀመጣል። ምን ያመጣል?»

«የስነ-ልቦና ጉዳቱስ? ፍቅር እስከመቃብርን አላነበብሽም እንዴ? አስቲ የሰብለወንጌልን አበላ አስታውሽ። ምንም ላይቸግራት ትዳር የመያዣ ጊዜዎ ሰላለፈ ብቻ ነበር ማህበረሰቡን ተሳቃ አንገቷን ደፍታ እንድትኖር የተገደደችው። አንቺ መቼም እንደ ሰብለወንጌል ተሳቀሽ መኖር አትፈልገም። ምን በወጣሽ? ለዚያውም እኔን የመሰለ ሸበላ አየተለማመጠሽ።»

«አንተን ይሉ ሸበላ! ራስህን እንዴት ነው የምትወደው እባክህ? ግን ይግባህ ጉዳ ካሳም ሆነ ሰብለወንጌል የልብ ወለድ ፍጡራን ናቸው። በእውኑ ዓለም ያሉ አውነተኛ ሰዎች አታስመላላቸው።»

«ሰብሳቢው ሳይገቡ በተለይ አናዳጁን ነገር ልንገርሽ ይልቅስ። አኩያሽ ያልሆነ ወንድ ሁሉ— ወንድ ሰለሆነ ብቻ መብቱ መሰሉት ከመሬት አየተነሳ ይጠይቅሻል። ሽንብራ አሸትን አይቶ ማን ያልፋል? አንቡጥ ጽጌሬዳን አይቶ ቀጥፎ ለማሸተት የማይመኝ ማን ወንድ ይኖራል? ሁሉም አንዳሻው አየተነሳ ሲመኝሽ ደግሞ ሰው ነሽና መናደድሽ አይቀርም። ከዚህ ሁሉ ብን.....» ሐሳቡን ሳያጠቃልል ድንገት ከፍሉን ጸጥታ ዋጠው። በግል የነበረው ወሬ ሁሉ ፀጥ-ረጭ አለ። ዐይኖች ሁሉ ወደ መድረኩ ተወረወሩ።

«ጓዶች እንደ ምን ዋላችሁ?» አለ ሰብሳቢው ሁሉም አድምተኛ መገኘቱን ለማረጋገጥ ከፍሉን ከጥግ እስከ ጥግ እየተመለከተ።

«የዛሬው የአብዮታዊ ንቃት ውይይታችን ርዕሰ አብዮታችን ሰለ አስገኛቸው ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ድሎች ይሆናል። ሰል ነገድጓዳዊ ድምጹ ቤቱን ሞላው። ጉንጨ። ተንጠልጥሎ ሲወድቅ የደረሰ ይመስላል። ጥይም ፊቱ በወዝ ተንጨፍጭፏል። በተናገረ ቁጥር አጁ ሲወናጭፍ ከለበለው ሙሉ ሰማያዊ ልብስ በላይ የደረበው ጥቁር የቆዳ ጃኬት ከፈት ከፈት ሲል ጎኑ ላይ የሻጠው ፊሎቨር ሽጉጥ አሁንም አሁንም ይታያል። ያበጠ ትከሻው ሰውን ሁሉ ቁልቁል ይጫናል። ሲናገር ፊት ለፊት ላለመገኘት ሰው ሁሉ ይሸሻል። እወደድ ባይ ብቻ ነው ላብ ያስቸገረው ይመስል ፊቱን በመሃረብ እስሬ እየጠረገ ቅርቡ የሚቀመጠው። "ዝናቡ" ይሉታል ሳይሰማ።»

የመንግሥት ሰራተኞች በሙሉ የሁለት ሰዓት ንቃት የሚወስድባት አለተ አርብ። አብዮቱ በሰላቸው —ሰል ካድሬዎች ንቃቱ ከላይ ወደታች ያለማቋረጥ ይፈሳል። ሁሉም ተሰብሳቢ ዐይኑን ሳያራግብ መድረኩ ላይ ያፈጣል። ሁሉም ትንቅሽ ላይል በንቃት የሚከታተል ይመሰል እንጂ ሁሉም የሚያዳምጠው ግን የውስጥ ሐሳቡን ነው። ሁሉም ከራሱ ጋር ይወያያል።

በር በቀስታ ተንኳኳ። «ይግቡ» አለ ሰብሳቢው አርፍዶ የመጣውን ደፋር ለማየት የቀሉ ትናንሽ ዐይኖቹን በሩ ላይ ስከቶ። ሰብሳቢው ብቻ ሳይሆን የሁሉም ታዳሚ ዐይኖች ወደ በሩ ተወረወሩ። አፍሮ ጸገሩ ብን ብሎ የተበጠረ— ረዘም ያለ አረንጓዴ ፊልድ ጃኬት ነጣ ካለ ጅንስ ጋር የለበሰ ወጣት ብቅ አለ። ሰፊ ትከሻውና ረጅም ወንዳወንድ ቁመናው በሩን ሞላው። ትሩፋት ልቧ ድንግግ ያለ መሰላት።

«ሌላ ቦታ አይቼው ይሆን?» ለማስታወስ ሞከረች። እንግዳው ሰው ቀጥታ ወደ መድረክ ሄዶ ለሰብሳቢው የሆነ ደብዳቤ አሳየ። በሹከሹከታ ከተነጋገሩ በኋላ ባዶ ቦታ ላይ ሄዶ ተቀመጠ። ለትሩፋት ተቀምጦም ከሁሉም በላይ ጉብ ብሎ ታያት። ቶሎ ብላ ዐይኗን መለሰች።

«አንዴ ምን ሆኛለሁ!? ምን ነካኝ?» አለች በውስጧ። ሰብሳቢው የቀድሞ መልኩን ያዘ።

«ጓዶ አብዮታዊ መሪዎችን የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ሊቀመንበር፣ የኢትዮጵያ ጦር ኃይሎች አዛዥ.....» የሰልጣን መዓት ደረደረ ሰብሳቢው።

«አስመሳይ—አድርባይ ሁሉ!» አለች ትሩፋት ለራሷ። የልብን የሚያውቅ አለመኖሩ በጃት። አስመሳይና አድርባይ ሰው ስትጠላ ልክ የላትም። ከሰውነት በታች ወርዶ እንሰላ የመሆን ያህል ትቆጥረዋለች። የዚህ ሰብሳቢ ባዶ አስመሳይነትም አስጠላት። አልሰበሉብም የማለት

መብት ቢኖራት ኖሮ ብቅ ባለላችሁ ነበር። ግን ሳትፈልግ ተሰብስባላች። ሳትፈልግ ታዳምጣላች። የሰዓቱን ማሰቂያ ጊዜ እየቆጠረች።

«ሀቀኛውና ቆራጡ አብዮታዊ መሪያችን አንዳሉት በፖለቲካው መስክ ከተከላከይነት ወደ አጥቂነት ተሸጋግረናል። ይህ ደል የተገኘው እንዲሁ አይደለም። በቆራጡ መሪያችን ብስለትና አስተዋይነት ቆራጥ አመራር ነው። በፖለቲካው ያገኘነውን ድል በኢኮኖሚው መስክ ደግሞ መድገም ይኖርብናል። ሰአረንጓዴው ዘመቻ ከወዲሁ ቆርጠን መነሳት አብዮታዊ ግዴታችን ነው። ዘውድ ናፋቂው ኢዲዩ--የኤርትራና የትግራይ ተገንጣይ ወንበይዎችና ጠባብ ብሔርተኞች--አናርኪስቱ ኢሕአፓና ሌሎች ያልጠቀሰናቸው የውስጥና የውጭ የአብዮታችንና የሰፊው ሕዝብ ጠላቶች በተባበረ የሕዝብ ክንድ ይደቆሳሉ! የፖለቲካውን ድል ያገናጸፈን አብዮታችን በልማቱ መስክ በአረንጓዴው ዘመቻ ይደገማል! ለዚህም ያለሰሰ ጥረት ከጓዶች ይጠበቃል። ዘር ከልጓም ይሰባል አንዲት ፀረ-አብዮተኛ ሁሉ የመደብ ጀርባው አየሳበው አብዮቱን ለመቀልበስ የማይፈነቅሉት ድንጋይ-- የማይፈጥሩት አሻጥር የሰም። በፖለቲካው መስክ ከሸፍኖቸዋል። ኢኮኖሚውን ለማሸመድና የአረንጓዴውን ዘመቻ ዕቅዳችን ለማሰናከል መሞከራቸው አይቀርም። ሰሰዚህ ነቅቶ መጠበቅ የሁሉም አብዮተኛ ዜጋ ግዴታ ነው። አገራችን ኢትዮጵያን እንደ ጥንቱ የዳቦ ቅርጫት አናደርጋታለን!»

ንግግሩና መፈክሩ ያሰማቋረጥ ከመድረክ ይሻገደገዳል። ከደርግ በስተቀር ኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙ ማናቸውም ድርጅቶች ፀረ-አብዮት ናቸው። ከደርግ በስተቀር ሁሉም ፀረ-ዲሞክራሲ ናቸው። ደርግ ባይኖር ኖሮ በአሁኑ ጊዜ ይቺ አገር ብትንገት ይወጣ ነበር። ሰዚች አገር ህልውና አንዲሁም ሁለንተናዊ አድገትና ብልጽግና ከደርግ መንግሥት በስተቀር የሚበጃት አንድም ድርጅት አልተፈጠረም። አይፈጠርምም። ራሳቸው ሰራሳቸው መሰከሩ። ጠያቂ በሌለበት ለጥያቄዎች ሁሉ መልስ ሰጡ። ታዳሚ ሁሉ በተቀመጠበት ሳይንቀሳቀስ ህውልት መስሎ ጸጥ ረጭ ብሎ ያዳምጣል። ኢትዮጵያ ውስጥ ምን ጊዜም አንዲሁ ነው የሚሆነው። መሳሪያ አንግቦ በትረ-ስልጣኑን ይዞ ቤተመንግሥት የገባ ሁሉ ፍጹም ነው። ራሱ ለራሱ መስካሪና ብይን ሰጭ ነው። መሳሪያ ሁሉንም ያደርጋል። ሳይማሩ ሳይንቲስት-- ዶክተር-- መሀንዲስ-- ዳኛ-- ኮሎኔል--ጅኔራል--ሜጀር ጅኔራል... ያደርጋል። መሳሪያ ችሎታውና አቅሙ ሳይኖር የትልቅ አገርና የትልቅ ሕዝብ ገዥ እንዲሆኑ ሁሉ ያደርጋል። የውይይቱ ጊዜ ሁለት ሰዓት ቢሆንም የአካባቢ ትንንሽ ባለስልጣናት ደግሞ ቢያንስ ግማሽ ሰዓት ይጨምራሉ። ሰብሳቢው መፈክር አስምቶ ሰብሰባው መጠናቀቁን አብሰሮ ቀድሞ ወጣ። ትሩፋት ከባድ ሸክም የወረደላት ያህል በረጅሙ ተንፍሳ ወደ ቤቷ ለመሄድ ተነሳች።

«ቆይ ቀስ ብለን እንወጣለን ምን ያስቸኩልሻል?» ብሎ አጀን ይዞ ወደ ጓላ ጎተት አደረጋት ደሳለኝ።

«መሸቷል። መብራት በሌለበት አገር በጊዜ መግባት ነው የሚያዋጣው» አለች ትሩፋት አጀን እያሰለቀቀችው።

«ትድም የጀመርነውን የትዳር ጉዳይ አልቋጩትም አኮ!» አሉ የምር አድርጎታል።

«አውነቱን መስማት ትፈልጋለህ ደሳለኝ? የማገባም ቢሆን እንኳ ግዴታ አንተን መሆን የለበትም» አለችው ፈርጠም ብላ። ፈጠን ፈጠን ብላ አየተራመደች።

«ምን ይወጣልኛል እባክሽ? ሸረ ለመሆኑ የአንቺ ባል ለመሆን ምን ያንሰኛል!» አሰ ፈት ለፊቷ ተጋርጠ።

«ልጅ አትሁን ደሳለኝ። ትልልቆች ነን!» አለች ትሩፋት። በተቆጣ ዐይኗ አየገረፈችው። ደሳለኝ ከፊቷ ገሰል አለ።

«ለትዳር ዋናው መሰረት ምን አንደሆነ ታውቃለህ? ፍቅር ነው። የልብ የሆነ የጋራ ፍቅር! ያለፍቅር ትዳር-- ትዳር ሳይሆን ደባልነት ነው። ይህንን ስትል ፍቅሩ በአንደኛው የአዕምሮዋ ጓዳ ሲንገዳገድ ሰማችው።

«አየተቀራረብን ሰንሄድ አንቺም ታፈቅሪኝ ይሆናል። የመቀራረብ አድሉን አትንፈረኝ እባክሽ ትሩፋት» አላት በልምምጥ።

«ከተቀራረብን ቆየን እኮ። ከአንድ ትምህርት ቤት አብሮ ከመሰራት በላይ መቀራረብ አለ አንዴ ደሳለኝ? አኔና አንተ ከዚህ በላይ ልንቀራረብ አንችልም።» ስትለው ቀድሞ ከሚገኘው ከእሱ መኖሪያ ቤት ደርሰው ነበር።

«አቤትሽ ድረስ ልሸኝሽ ባይሆን።» ብሎ ሊከታላት ሲል

«ሸረ በሕግ አምላክ! የአንበሳሜ ቤት ደግሞ የቱን ያህል ተራርቆ ነው ሸኚ የሚያስፈልገኝ? ይልቅስ ይህና አደር» ብላው አየተቻኮላች ሄደች። ከዐይኑ እስከትሰወር ድረስ አንደ ቆመ ነበር። አሷ ወደ ቤቷ ስትገባ ልቧ በበኩሉ ፍቅሩን ፍለጋ አስመራ ከተማን እያሰሰች ነበር። በማታውቃት ምጽዋ ከተማ ገቢታ በፍለጋ እየባከነች።

«አውነት ፍቅሩ በሕይወት አያለ ይህን ያህል ጊዜ በእኔ አስቸሎት ይቀመጣል? ሦስት ዓመት ሙሉ እዚህ ነኝ ሳይለኝ? ዝም ብሎ አልም-- ጥፍት ይባላል! ብቻ ይህና በሆነ። አስቸሎት ልቡ ከቆረጠላት ይሁንለት። ሌላም አፍቅር ከሆነ ያዘልቅለት። እንደ እኔ በአደራ ቃል የተቆለፈ ልብ ሳይሆን ለፍቅር የተከፈተ ልብ ያጋጥመው» አለች። ጥሩ አፍቃሪ ሴት እንዲገጥመውና መልካም ሕይወት አንዲኖር አየተመኘችለት።

አብናት በታች አይሃ ማርያም በምትባል ገጠር ውስጥ በችጋር እየማቀቁ ሰለሚኖሩት ቤተሰቦቹ የነገራት ሁሉ በልቧ ስር ስቅጽበት ሽው ብሎ አለፈ። ደግሞ ሌላ ሐሳብ በእሳምሮዋ መጥቶ ስንቅር አሰባት። ተረበሸች። በሕይወት መኖሩ እጠራጠራት። ሞቱን በፍጹም ማሰብ እትፈልግም። በደሰኝነት ይሰማታል ግን አይለቃትም።

«አኔን ብሎ— አኔን ተከትሎ— አስመራ ባይመጣ ኖሮ— ባህር ኃይል ባይቀጠር ኖሮ.....» የባሕር ላይ ጦርነቶችን ራሷ ፈጥራ አዚያ ላይ— በጥይት ሲመታ— ባህሩ ላይ ሲወድቅ— ባህሩ በደም ሲበከል— በልብወለድ መጽሐፍ ውስጥ አንዳንበባቸው ሻርክ በባህሩ ውስጥ ለውስጥ መጥቶ ሲበላው— ዝግገን ይላታል። ወንጀለኛነት ይሰማታል። ፍቅሩን ባሰታወሰች ቁጥር የነዚያ ሚስቷን ቤተሰቦቹ ኑሮ ይታያታል። ልቧ ቁስ— ልትሳለች።

አንድ ቀን ጠዋት ከመኝታዋ ስትነሳ ጤንነት እልተሰማትም። ሰውነቷን ይቀረጣጥፋታል። ትኩሳት እላት። ብርድ ብርድ ይላታል። አንዲህ አይነት ስሜት የሚሰማው ወባ ስትይዝ አንደ ሆነ ስምታለች። ለማንኛውም ብላ ሐዚም ፍሰሃን ለማማከር ጤና ጣቢያ ማምራቷን ተያያዘችው።

«ትሩፋት— የት እየሄድሽ ነው?» የሚል ድምጽ ለምታ ዘወር አለች። በብስከሌት ላይ ነው።

«ጤና ጣቢያ።»

«ምነው አመመሽ እንዴ?»

«ትንሽ ትኩሳት ቢጤ ሲሰማኝ ጊዜ ወባ እንዳይሆን ሰማቼ ነው እንጂ ሻር ደህና ነኝ!» አለች ቀለል አድርጋ።

«በብስከሌቷ ላድርሰሽ?»

«ሻር እየሰፈልግም! ይሄ አይደል ጤና ጣቢያው» እላች በአገጫ ጭምር አያመለከተችው። ለራሷ ደግሞ «ታየኝ አኮ በአንበሳሜ ከተማ በብስከሌት ካንተ ጋር ስፈናጠጥ!» እላች። ከይነበብ ታሪኩ ጋር ትውውቃቸው በመንግስት ሰራተኝነታቸው ብቻ አይደለም። ሁለቱም በሕቡዕ የሚንቀሳቀሰው የአንበሳሜ ከተማ የኢሕአፓ የህዋስ አባል በመሆናቸው ጭምር እንጂ። ለአንበሳሜ ከተማና ለአካባቢዋ እንደ ማዕከላዊ ኮሚቴ ሆኖ ከሚያገለግለው ቡድን ውስጥ አብረው ይሰራሉ። ይነበብ የግብርና መስሪያ ቤት የገበሬዎች አደራጅ ሰራተኛ ሆኖ የመጣው ለሽፋን ነው። ዋና ተልዕኮውና ተግባሩ በደራ ወረዳና በድገራ ወረዳ በሚገኙ የገበሬ ቀበሌ ማህበራት ውስጥ የኢህአፓን መዋቅር መዘርጋትና ማጠናከር ነው።

«ሰራ የሰም አንዴ። በዚህ ሰዓት እንዴት ተገኘህ?» ጠየቀች ትሩፋት። አብረው መታየታቸውን አየጠላች።

«ለመስክ ሥራ ልወጣ ነው።»

«ታድያ አይረፍድብህም? ሰዓቱ ሳይገፋና ፀሐይ ሳትበረታ መሄዱ አይሻልህም?»

«ነገ ጧት ነው የምወጣው። በታውም ሩቅ አይደለም። አርባተንሳ ቀበሌ ገበሬ ማገበር ነው» አላት። የአርባተንሳ ቀበሌ ገበሬ ማገበር በተነሳች ቁጥር በአበት እምራ የተለቀለቀችው የአያቷ ሳር ቤት፣ ጓሮ ያለችው የአሸ ዛፍና የአጫውቲት ምንጭ ትዝታ መቼም አይቀሩም። ወድያው ዐይኗ ሥር ድቅን ይሉባታል።

«እግዜር ገነትን ሲፈጥር አብሮ ሳይፈጥራት አይቀርም» ትላለች ከአያቷ መንደር ሄዳ የአጫውቲትን ምንጭ ባየች ቁጥር። ረጃጅም ዛፎች ዙሪያዋን ከብብ አድርገው አንደ ዳስ ሸፍን እድርገው ይዘዋታል። የፀሀይ ጨረር አንኳን በጭላንጭል ነው የሚያገኛት። ጠጣዎችና ጉሬዛዎች ዛፎቹ ላይ እየተንጠላጠሉ ሲዛላሉ ማየት ከቶም ቢሆን የማይጠግቡት የተፈጥሮ ትርዕይት ነው። የተለያዩ ወፎች የሚያሰሙት ጡዕመ—ዜማ በዓለም ላይ ያለ የረቀቀ የሙዚቃ መሳሪያ አንኳ ከቶም ቢሆን ሊፈጥረው አይችልም። በየሳምንቱ አርባተንሳ ብትሄድ አትጠላም። ተፈጥሮን አንዳለች ታገኝበታለች። አንዲህ ከምትወዳት የአያቷ መንደር ለመስክ ሥራ ይነበብ ሊወጣ ነው። አገር ጉድ ባይል እብራው ብትሄድ በወደደች።

«ሳነም ቢሆን መዘጋጀቱ አይሻልም ታድያ አለችው። አጠገቧ እንዳይሆን ፈለገች ነገር ግን የምትከፍተውን መንገድ ሁሉ እየዘጋ እሰቸገራት። አብረው መታየታቸውን ደግሞ በብዙ መልኩ አትወደውም። በደርግ ካድሬዎች ዐይን ውስጥ መግባት የለባቸውም። የደርጅታቸው ዲሰጥሊንም አይፈቅድም። ጓዶች በተቻለ መጠን በሆነ ባልሆነው አብረው እንዳይታዩ ታስጠነቅቃለች። በደራው ዘንድም ቢሆን የአንድ ሳምንት ቡና ማጣጫ መሆን አትፈልግም። ግን ብስከሌቱን በእጁ እየገፋ ተከተላት። ፍቅሩ ለቅጽበት በሐሳቧ ብልጭ ብሎ ድርግም አለ።

ከሊኒክ ሲደርሱ ግቢው አዳፋ ጋቢ በለበሱ የአካባቢው ገበሬዎች ተምልቶ ጠበቃቸው። ከአንጨት ርብራብ የተሰራቸው መቀመጫ ሞልታ በሽተኛው ሁሉ የውስጥ ሕመሙን እያዳመጠና እያቃሰተ ሜዳው ላይ ፈሰሰ። ባላገሩ ካልወደቀ በስተቀር ለቁም ሕመም ሐኪም ቤት እይመጣም። መነሳት ሲያቅተው በአራት ሰው ሽኩም በቃፈዛ ሌሊቱን ሙሉ ሲጓዝ አድሮ ይደርሳል። አዚያው ከሐኪም ቤቱ ግቢ ውስጥ ወድቆ ወረፋውን ሲጠባባቅ ያንታል።

«አትዬ ትሩፋት እግዘር ይማርሽ። ምነው ምን አመመሽ?» አላት የከሊኒኩ ዘበኛ። ለይነበብ የላጅ ስላምታ ሲሰጠው ደግሞ ሁለቱን ሊያገናኛቸው የሚችል ዝምድና እየፈለገ ነበር። አንድ ላይ መምጣታቸው ጥያቄ እንዳሚረባረብ መገረም የሚነበብበት ገጽታው ይመስክራል።

«ትንሽ አሞኝ ነው» አለችው ፊቱ ላይ ያየችው ሁኔታው እያሳቀቃት። «ትኩሳትና የመቀረጣጠፍ ስሜት ስለሚሰማኝ ወባ እንዳይሆን ሰግቼ ነው እንጂ ይህን ያህል የጠበቀ በሽታ እኔን አላመመኝም» አለች። የዚያን ሁሉ በሽተኛ ስቃይ ስታይ የአሲ የቅብጠት እየመሰላት።

«ዛጃያ ለዶክተር ፍሰሃ ልንገርልሻ!» ብሎ መልሷን ሳይጠብቅ በችካላ ሄደ። ባይኗ ተከተለችው። ከሊኒክ ተብየዋ የጭቃ ምርጻ ረግፏል። ማገሯና ቋሚ እንጨቷ እንደ ከላ ሰው ገን አጥንት ገጠዋል። የውስጧ ምርጻ እንዳለ ቢሆንም የሐኪም ቤት ሁኔታ ሲያልፍም አልነካት። አንድ አሮጌ ጠረጴዛ ሰኔል ከለበሰው ወለል መሀል ላይ ይታያል። ከጠረጴዛው ጋላ ሐኪም ፍሰሃ በረጅም ቀጭን ቁመናው ላይ ነጭ ጋምን ደርቦ ወንበር ላይ በኩራት ጉብ ብሏል። እግዳሚ ጣውላ መሰል መቀመጫ ላይ የተቀመጠ አንድ ኮስማና በሽተኛ ያንጋግራል። የደም፣ የሽንት... ምርመራ ብሎ ነገር መቼም አይታሰብም። ዶክተር ፍሰሃ የመሰሰውን ከኒን ወይ መርፌ ያዛል። አብዛኛውን ጊዜ መርፌ ማዘዝ ይቀናዋል። የአካባቢው ኗሪ «አጁ መድሃኒት ነው» እያለ መገሳውን ይቸረዋል። ድራሰር ቢሆንም "ዶክተር" ብሎ ይጠራዋል። እሱም ማዕረጉን የወደደው ይመስላል። ዘበኛው በፍጥነት እንደ ሄደ ሁሉ በፍጥነት ተመላሰ።

«አትዬ ትሩፋት ነግሬልሻለሁ። ውስጥ ያለው ታካሚ ሲወጣ አንቺ ትገቢያለች ነይ እንሂድ» አላት ዘበኛው።

አዳፋ ጋቢውን ለብሶ ለመታከም ተራውን የሚጠበቀው ባላገር የሚሆነውን ሁሉ በትዝብትና በዝምታ ይመስክታል። በጨለማ እግሩን እንቅፋት እያነገደው፣ እሾህ እየወጋውና ጋሬጣ እየገሸለጠው ደሙን እያዘራ ሲጓዝ አድሮ ነው ዶሮ ሳይጮህ እዚህ የደረሰው። የግፍ ግፍ ግን እንቅፋቶቻውን ጨርሰው ፀሐይ ምቅ ስትል በመጡ ከተመኞች ወረፋውን ይነጠቃል። ዘበኛው ቀድሞ ገብታ እንድትታከም ይወተውታታል። አሲን ደግሞ ሐሳብ ባህሩ ውስጥ ከቶ ብቅ-ትልቅ እያደረጋት ነው።

«ተማርን የምንል ወገኖች ሳይማር ያስተማረንን ገበሬ በማገልገል ፋንታ የምንገለገልበት በምን ሂሳብ ይሆን? እኛ እኮ እንዴውም ባለዳዎች ነን። ይባስ ተብሎ በአዳፋ ልብሱና በጎልዳፋ አንደበቱ ለምን እንቀዋሰን? ስለ ተማሩ ራሱን እንደ ምርጥ ዜጋ መቁጠር መቼ ይቀር ይሆን?» እያለች ውስጧን በጥያቄ በመወጠር ላይ ነበረች።

«ሌላ ሰው ከመግባቱ በፊት አንቺች እንድትቀጥይ ነይ እንጂ ቶሎ ቅረቢ» ዘበኛው ይወተውታል። አሲ ደግሞ ገና ለጥያቄዎቿ መልስ በመፈሰግ ላይ ናት።

«አንደሚገባኝ ከሆነ ይህ ያልተማረ የምንሰው ገበሬ ነው በቆየ ልማዱ ይቺን አገር ዋልታና ማገር ሆኖ የያዛት። በበሬ ጉልበት አያረሰ። ተማርኩ ብሎ ራሱን የሚከፍሰው ወገን አገርን ያዘመነ ምን አዲስ ነገር ፈጠረ? ወገንን ያበለጸገ ተግባር ምን ስራ?» እያለች ሜዳ ላይ የተሰጣውን በሽተኛ አያየች በሐሳብ ሰጥሞለች። ዘበኛው ቶሎ ገብታ ቶሎ ሀኪምና እንድታገኝ ፈልጓል። ይነበብ ዝም ብሎ ይመስክታል።

ሰራሷ ቅድሚያ ሰጥታ ይህን ሁሉ ሰው ጥሳ መግባት ከበዳት። የሕይወት መስዋዕትነት አስከ መክፈል ድረስ ታግላ በሕዝባዊ መንግሥት እንዲመራ በሕቡዕ የምትታገልለት «ሰፊው ሕዝብ» ማለት ይኸ ከፊቷ የምታየው ነው። የራስ ወዳድነት ትንሽ ትልቅ የለውም። ከጨቋኝ መንግሥት ነፃ ልታወጣው የምትታገልለት ሰፊው ሕዝብ ለምትለው በትንሹም ቢሆን ባገኘችው አጋጣሚ ሁሉ መብቱን ልታከብርለት ይገባል። ሌሊቱን ሙሉ እንደ ጅብ ሲጓዝ አድሮ ቀድሟት ወረፋ የሚጠበቀውን ሕዝብ ረግጣ ከገባች ትግሉስ ምኑን ትግል ሆነ? በተግባር ያልዋለ ዓላማስ ምኑን ዓላማ ሆነ? የራሷን ጥቅም ካስቀደመች ከጨቋኙ የደርግ ወታደራዊ መንግሥት በምን ትለያለች? ነፍሱና ስጋዋ በመግባትና ባለመግባት መካከል መግት ገጠሙ።

«ምነው አትዬ ትሩፋት ፈዘሽ ቀረሽ አላ? ሀመሙ ጠናብሽ ይሆን? ትገቢያለሽ ብሎ እየጠበቀሽ እኮ ነው ዶክተር ፍሰህ» አላት ዘበኛው። «ወባ እኮ አናት ላይ ከወጣች አቅል አስታ ወፍፍ ታደርጋለች» አለ በውስጡ። ትሩፋት በወጣዋ ምክንያት ራሷን የሳተች መስሎት አየሷ።

«አይ አልገባም!» አለችው ቁርጥ አድርጋ። «ባይሆን ሰው ቀለል ሲል በኋላ አመሰላለሁ» ስትሰው ዘበኛው ምን ለማለት ፈልጋ እንደሆነ ጨርሶ አልገባውም። ወጣዋ አናቷ ላይ ወጥታ እየቃገረች ወይ ደግሞ ወፈፍ ያደረጋት ነበር የመሰለው። አስከ ዛሬ እንኳን የመንግሥት ሰራተኛ ሆኖ ይቅርና የዚያች ከተማ ኗሪ የሆነ ሰው ሁሉ ለባላገሩ ወረፋ ቅድሚያ ሲሰጥ አይቶ አያውቅም። ትሩፋት ተመልሳ ወደ ቤቷ መንገድ ጀመረች። ፊቷን አዙራ ስትሄድ ሁሉ አላመነም። ከኋላዋ በስጋት እየተመሰከታት ነበር። ይነበብ አብሯት ባይኖር ኖሮ ከቤቷ ላይደርሰ ብቻዋን አምኖ አይለቃትም ነበር።

«ሰምን ገብተሽ አልታከምሽም ነበር? ገበሬውን አየረገጡ ያለወረፋ መግባት በአንቺ አልተጀመረም» አለ ይነበብ። እንደ ስጦ ሜዳው ላይ ከተዘረጋው በሽተኛ ላይ ዐይኑን ጥሎ።

«ገበሬውን እየረገጡ ያለወረፉ አለመግባት ደግሞ ዛሬ በእኔ ይጀምራል» አለች ፍዝዝ ብላ አሷም በሽተኞችን እየተለከተች።

«ውሳኔሽን እደንቃሰሁ። እንዲት ጠባታ ውሃ ቀስ በቀስ በርሚል ትሞላለች ይባላል። እያንዳንዳችን ለጊዜያዊ ጥቅም ባንስገበንብና ለትክክለኛው አሰራር ራሳችንን ብናስገዛ ዛሬ የተጀመረ አስቸጋሪ የሚመስለን ጥሩ ነገር ሁሉ ቀስ በቀስ ይለመድና ነገ ባህል ይሆናል። «እኔ ባደርገው ሌላው አያደርገው» እያልን ተስፋ በመቁረጥ ድርጊቱ እዲቀጥል ካደረግነው ግን ማቆሚያ እይናረውም።» አሰ ይነበብ።

«ይህን ያህል አስተዋጽኦ ይኖረዋል ብለህ ነው?» አለች። አሁንም አብረው መሆናቸውን እየጠላች።

«ለየሽ ትሩፋት ዛሬ አንቺ ጀምረሽባል። ነገ እኔ እቀጥላለሁ። ከነገ ወዲያ ደግሞ ሌላው እየተከተለው እየሰፋ—እየሰፋ—ይሄዳል። እንደ ያልተለመደን ጥሩ ነገር እስኪለመድና እስኪታወቅ ድረስ የግድ አንድ ደፋር ጀምሮ ያሰፈልገዋል። ዛሬ እንዲት የሴት ጀግና አግኝተናል» ብሎ አሞካሻት። ክልቡ ነበር።

«መገሳው የበዛብኝ አይመስልህም?»

«የበዛ አልመሰሰኝም» አላት ትኩር ብሎ እየተመለከታት። «ትኩሳቱን እንኳ እንዲያስታግስልሽ አስጥሮን ብትወስጁበት ይሻላል። ቆይ ሱቅ ውስጥ ገዝቼልሽ ልምጣ።»

«ኧረ ግድ የለም አትቸገር። ሱቅ መንገዴ ላይ ነው። ይልቅ ለነገ ጉዞህ ብትዘገጃጅ ይሻላል» አለችው። አሷ የምትፈልገው አስጥሮን እንዲገዛላት አይደለም። ከአጠገቧ እንዲሄድላት ነው። ለሁሰተኛ ጊዜ ፍቅር በዐይነ-ሕሊናዋ ውልብ ብሎ አለፈ።

«እሴቸሽ ላድርስሽ እንጂ እሞሽ የለም እንዴ? ምነው ሻይ ቡና እንዳትይ ፈራሽ?»

«አ—ይ! ለእሱ ሳይሆን እንተም ለነገ ጉዞ መዘገጃጀት ይኖርብሃል። እኔም ይህን ያህል የጠና ሕመም አላመመኝም ብዬ ነው» መልስ አልሰጣትም። ዝም ብሎ አብሮ መጓዙን ቀጠለ። በር ላይም አልተመለሰም። ተከትሏት አሴት ገባ።

«ምን ዓይነት ጉድ ነው? የምን መሟዝዝ ነው? ተከትሎኝ እንዳይመጣ ከዚህ በላይ እንዴት ብዬ እንድንግረው ይፈልጋል?» አለች በውስጧ። የምሳ ስዓት ደረሰ። ይነበብ አልሄደም። ምሳ ተበላ። ይነበብ ቁጭ እንዳለ ነው። ቀልጣፋዋ የትሩፋት ሰራተኛ የቡና እቃ ቶሎ አቀራረበች። ቡና እስከ በረካ ተጠጥቶ ካበቃ በኋላም ይነበብ አልተነቃነቃም። የባጥ

የቆጡን እያወራ ቆየ። ተሰናብቷት ሲሄድ ጊዜው መሸቶ ላይን ያዝ አድርጎ ነበር። ትሩፋት ጋደም ካለችበት አልጋዋ ላይ በረጅሙ ተንፍሳ ተመቻችታ ተኛች።

ትሩፋት በእምባገነኑ የደርግ መንግስት ጭካኔ ማዘን የጀመረችው ገና በጠዋቱ የስልሳዎቹን የኃይለሥላሴ ባለስልጣናት ሞት በሬድዮ ከሰማችበት ጊዜ አንስቶ ነበር። ያን ጊዜ ገና አዲስ ሥራ ጀምሮ ሆኖ ሁመራ ነበረች።

ፊውዳላዊው የዘውድ አገዛዝ እንዲለወጥ የአቅሟን ታግላለች። ለብዙሀኑ ሕዝብ የተሻለ ሕይወት ማምጣት ያልቻለ መንግሥት—አገርን ያላሳደገና ያላዘመነ መንግሥት—ዲሞክራሲን ያለሰፈነ መንግሥት ከስልጣን መወገድ አለበት ብላ በጽኑ ታምናለች። በአገሪቱ ውስጥ ዜጎች በእኩልነት፤ በወንድማማችነትና በስላም አብረው እንዲኖሩ ከፍተኛ ምኞት አላት። አብዮት ፈንድቶ አገሪቱን በሞላ እንደ ፈጥኖ ደራሽ ውሀ ሲያጥለቀልቃት ምኞቷ እውን ይሆነ መስጧት በደስታ ነበር የተቀበለችው። የስልሳዎቹ የቀድሞ ባለስልጣናት የጅምላ ግድያ ግን አስደነገጣት። መሸነፋቸውን አምነው እጅ ከስጡ በኋላ እንደ ባዕድ ወራሪ ጠላት በጭካኔ በጅምላ ተረሽነው በአንድ ጉድጓድ ውስጥ አፈር መልበሳቸው በእጅጉ ዘገናት— በጣም አሳዘናት። የቀድሞ ባለስልጣናቱ ከስልጣን አንወርድም ብለው ጦርነት እስከ አልገጠሙ ድረስ በአገራቸው ላይ እንደ ማንኛውም ተራ ሰው መኖርን ተከልከለው በጅምላ መገደላቸውን በፍጹም የምትቀበለው ነገር አልሆነም። ለትሩፋት የደርግ የመጀመርያው አስቃቂ የጭካኔ እርምጃው እዚህ ላይ ጀመረ። ዜናውን በሬድዮ ስትሰማ ቀኑን ሙሉ አህል መብላት እንቢ ብሏት ዋለች።

የሜይዶይ በዓል ደግሞ ሌላ ሁለተኛውን ዙር የደርግ መንግሥትን ዐይን ያወጣ ጭካኔ ይዘላት ከተፍ አለ። በደርግ መንግሥት ላይ ከፋኛ ቁም ቋጠረች። እንደ አጋጣሚ ሆኖ ለመጀመርያ ጊዜ በንግድ ሕዝብ በተለይ በአብዛኛው ወጣትና በደርግ መንግሥት መካከል ግብ ግብ የተፈጠረው ገና ከጅምሩ ነበር። በሜይዶይ ክብረ-በዓል ጊዜ ለግል ጉዳይ ፈቃድ ወስዳ ትሩፋት ንግድ ከተማ ውስጥ ነበረች። አጋጣሚውን ተጠቅማ የሜይዶይ ሰልገናን ለማየት ፒያሳ አደባባይ ተገኝታለች። ከየጦሩ የተሰባሰበው ደርግ ለኢትዮጵያ ሕዝብ የገባውን ቃል አክብሮ ወደ ካምፑ መመለስ ይገባዋል የሚሉ መፈክሮች ከየአቅጣጫው ብቅ ብቅ ሲሉ ተመለከተች። በቀይ ቀለም የተጻፉ መፈክሮችን የያዙ ወረቀቶና ቀይ ጨርቆች ከየኪሱ መመዘዝና መዘርጋት የጀመሩት የበዓሉ የክብር እንግዳ የሆኑት የወታደራዊው የደርግ መንግሥት ሙሉ አባልና የክፍለ ሀገሩ ዋና አስተዳዳሪ ገና ከሰፍራው ሳይደርሱ ነበር።

የሕዝብ ስልጣን ለሕዝብ!

ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት አሁኑኑ!

ወታደሩ ወደ ካምፑ!

በላባደሩ ስም እይነገድም!

ፒያሳ በሚገኘው አደባባይ አየሱስ በወጣቶች መፈክር ድብልቅልቅ ወጣ። የደርግ ባለስልጣናት ዐይናቸው ደም ለበሰ። አጻፋውም ጥይት ሆነ። ድንገት ድብልቅልቅ ባለው ተኩስ ምክንያት ለሰልፍ የወጣው ሕዝብ ተተረግመሰ። ሁሉም አግሩ ወደ መራው የነፍሰ እውጭኝ ሩጫውን ተያያዘው። ከፈጥኖ ደራሽ ወታደር ድብደባና ግድያ ለመዳን ክፍት ሆኖ በተገኘው የፒያሳ ስቅ ሁሉ ዘው እያሉ መግባት ሆነ። ወታደሩ ማሳደዱንና ዝም ብሎ እንዳገኘው መተኮሱን ቀጠለ። ጎንደር ከተማ በተኩስ ተናጠች።

ትሩፋት እንዴት እንደ ገባች ባታውቅም ራሷን ያገኘችው ከጥቂት ወጣቶች ጋር ከአንዲት አሳቻ ቤት ውስጥ ነበር። የቤቷ ባለቤት በሩን ከዘጉ በኋላ እየተርበተብቱ መሬት ያዙ! መሬት ያዙ» ሲሉ እንደ ህልም ነበር የሰማቻቸው። ሁሉም ራሱን እየቀበረ ባለበት ለጥ ብሎ ተኛ። ቀስ እያለ ተኩሱ እየበረደ መጣ። በዚያ ድብልቅልቅ ጨኸት ፋንታ ጸጥታ ነገሰ። አልፎ አልፎ ውር ውር ሲሉ ከሚታዩት ወታደሮች በስተቀር ጸጥ-ረጭ ያለው ከተማ የተወረረ መሰሎ ያስፈራል።

በወጣቶቹ ድፍረት የተናደዱ ወታደሮች ድንገት ሲያገኙኝ ይቸላሉ ብላ ትሩፋት አቶባርኮ አነራሐል ከሚኖሩበት ቤት ድረስ መሄድ አስፈራት። ለዛሬ እዚሁ ቅርብ ቦታ ማደሪያ ቦታ ስታሰብ ቀድሞ የመጣችላት ቀድሮያ አህመድ ነበረች። ፒያሳ ላይ የታወቀ ትልቅ የልብስ ስቅ አላቸው- ቀድሮያና ባሷ። የራሐል አብሮ አደግ ጓደኛ ናት። ሽኒ ወንዝ መልምላ ያሳደገችት የአዲስ ዘመን ልጅ ቀድሮያ። ጓደኝነቱ የዝምድናን ያህል አድጎ ቤተሰባዊ ሆኗል። ትሩፋት ጎንደር ብቅ ባለች ቁጥር እልፎ አልፎ ቀድሮያ ጋ ማረፊያ የተለመደ ነው። መኖሪያቸው ስቁ በታች ያለው ምድር ቤት ነው። በእንዲህ ያለ አስፈሪ ሰዓት ደግሞ ውስጥ ውስጡን ተሂዶ በጀርባ በኩል ለመግባት ያመቻል። ከቀድሮያ ቤት ሄዶ ከማደር ሌላ የተሻለ ምርጫ አልነበራትም። ፈጠን ፈጠን እያለች ወደ ዚያው ገሰገሰች። ከከቀድሮያ ቤት ስትደርስ ግን የሆነውን ማመን አቃቃት። ነፍሰጡኛን ቀድሮያ አሱቋ በር ላይ የሜይዴይ ጥይት በልቷታል። ዘመድ አዝማራ ተሰባስቦ ይብላላል። ራሐል ያዙኝ ልቀቁኝ ትላለች። ትሩፋት በደርግ ላይ ከጥላቻ ያለፈ ቂም ቋጠረች።

በአንበሳሜ የገጠር ከተማ ውስጥ የኢሕአፓን መዋቅር ለመዘርጋት የተመለመሉት ጓደኛ ከጥቂቶቹ በስተቀር ብዙዎቹ ያን ያህል በንድፈ ሐሳብ የበሰሉና ሰፊ ዕውቀት ያላቸው አልነበሩም። እንዲመለመሉ ያስቻላቸው ምክንያት ለመማር ለማወቅ ያላቸው ጉጉት!

የደርግ መንግሥትን እምባኅናዊ አካሄድ ከድርጊቱ ጠንቅቀው ያወቁ መሆናቸውና ለለውጥ የተነሳሳ መንፈስ የተላበሱ መሆናቸው ተረጋግጦ ነበር። በጠንካራ ዲሲፕሊን ከታነጹ- ለኢሕአፓ ዲሲፕሊን ተገዢ የሆኑ ቆራጥ ታጋዮች ሊወጣቸው ይችላል ተብሎ ታምኖ ነው። በንድፈ ሐሳብ ዕውቀት ያላቸውን ክፍተት ለመሙላት ደግሞ ለአካባቢው እንደ ማዕከላዊ ኮሚቴ ሆኖ የሚያገለግለው ስብሰባ ሌት ተቀን ተግባር እየለረ ይገኛል። እያንዳንዱ አባል በሰሩ ለመለመላቸው ወጣቶች በየቀኑ ትምህርት የመስጠት ግዴታ ተጥሎበታል። ወይም እንደ ወቅቱ አጠራር የርዕዮተ-ዓለም ትጥቅ ማስታጠቅ ይጠበቅበታል። ይህን ተግባር ለማከናወን መጀመርያ መልማዩ ራሱ ጥርት ያለ እውቀት መጨበጥ ይኖርበታል። በተለይ የጎብረተሰብ እድገት ታሪክ አመጣጥን ጠንቅቆ ማወቅ ይጠበቅበታል። ስለ ጥንታዊ ጋርዮሽ ኃብረተሰብ አኗኗር፣ ስለጎሳ አመለራረት፣ ስለመደብ አመጣጥ፣ ስለመንግሥት አፈጣጠርና ስለ ፋሽስታዊ መንግሥት እነላሰና ተግባሩ የማያወላውል እውቀትና እቋም ሊኖረው ይገባል።

ትሩፋት ከቡድኗ ጋር ትምህርቱን በትጋት ወሰደች። ከቡድኑ አባላት መካከል የአለቱን ትምህርት እንዲያስተምር የተመደበው አባል እንደ ዲያሌክቲካዊ ማቅሪያሊዝም ከመሰሰሉ መጽሐፍት ውስጥ የሚያስፈልገውን ርዕስ ወሰዶ ተዘጋጅቶ መጥቶ እንዲያስተምር ይደረጋል። በተጨማሪም እያንዳንዱ አባል ቢያንስ በቀን ለሌሎች ሰዓት ያህል በግሉ የማንበብ ኃላፊነት ይጣልበታል።

ምንጊዜም ስብሰባው ላይ መጀመሪያ የኢንፎርሜሽን ልውውጥ ይካሄዳል። በተለይ ለዚሁ ጉዳይ ተብሎ የተመደበው አባል ኢሕአፓ በአገሪቱ ውስጥ ምን እየሰራችና የትግሉ ሁኔታ ከምን ደረጃ ላይ እንደ ደረሰ ያለውን እንግዲህም ያቀርባል። ትሩፋት ከሁሉም በላይ በጉጉት የምትጠብቀው ይህንን የኢንፎርሜሽን ጊዜ ነበር። እዚችው አንበሳሜ ከተማ ተቀምጦ አሷ ያልሰማችውን ወሬ ሁሉ ይህ አባል እንዴት እንደሚያገኘው ይገርማታል። በይበልጥ ደግሞ ኢሕአፓ በየቀኑ የምታገኘውን ድልና የደረሰችበትን የአድገት ደረጃ ማወቅና መስማት ከምንም በላይ ያጓጓታል። የደርግ ፋሽስታዊ መንግሥት ወድቆ ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት ቶሎ እንዲቋቋም ፍላጎቷ ከፍተኛ ነው። በሚያስቸግሩ የመንግሥት ሰዎች ላይ ኢሕአፓ በምትወስዳቸው የመልስ እርምጃ ምክንያት ደርግ የሚወስደው የአጻፋ ምት ደግሞ ያሳስባታል፤ ያስጨንቃታል። ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ እመዝና ይታያታል።

እንደ ቀን በተለመደው ሰዓት ኮሚቴው ተሰባስቦ። እንደ ሁልጊዜው መጀመርያ የኢንፎርሜሽን ልውውጥ ተካሄደ። ለአለቱ የተመረጠው ትምህርት ቀጠለ። ስብሰባው ዘመድኩን ከትምህርቱ በኋላ ተጨማሪ ሃሳብ ጠየቀ። ከተጨማሪ ሃሳብ በኋላ ጥያቄ ቀረበ። ለጥያቄዎች መረጃ መጽሐፍትን በማጣቀስ መልስ ተሰጠ። ስብሰባው ከማለቁ በፊት አሁንም ስብሰባው ማሳሰቢያ እንዳለ ጠየቀ። ትሩፋት እጇን አወጣች። የከተማ ግድያ ጉዳይ በአዕምሮዋ እየተመላሰሰ ሲያስጨንቃት ቆይቷል። በአለቱ ከተሰጠው

ትምህርት እርዕስ ጉዳይ ጋር ባይገናኝም ድርጅቱን አደጋ ላይ ይጥላል ብላ ሰግታለች። ምላሹ ምንም ይሁን አባላቱ ስምተውት ሐሳቧን እንዲጋሯት ፈልጋለች።

«እኔ ይህ የከተማ ግድያ ቢቆም ይሻላል የሚል አስተያየት አለኝ። ምክንያቱም ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ የመዘነ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። የደርግ ፋሽስታዊ መንግሥት የእንድ አብዮተኛ ደም በሺህ አናርኪስት ደም ይመዝራል። የሚል መፈክር ይዞ እየተንቀሳቀሰ ይገኛል። ሰውን ሁሉ በጅምላ እያፈሰ ለአስር እየዳረገ ነው። እንደ የደርግ አባል ሲገደል በአካባቢው የተገኘ ሰው ሁሉ ሕጻናት፣ እናቶች፣ አባቶች፣ አሮጊትና ሽማግሌ ሳይሌይ ጅምላ ጭፍጨፋ የተፈጸመ ነው። ብዙ ንጹሃን ወገኖቻችን በነፃ እርምጃ ስም የደርግ ታጣቂዎች ስለባ ሆነዋል። ብዙ ጓደኞቻችን ታፍሰው በየጣቢያውና በየወሀኒ ቤቱ ተወርውረዋል። ለመናገር በሚከብድ ታይቶና ስምቶ በማይታወቅ ሁኔታ በፋሽስታዊ ቶርቶር ፍዳ መከራ እየተቀበሉ ይገኛሉ። በየቦታው የሀዋሳ መረቦቻችን መገናኘት እስኪያቅት ድረስ ተበጣጥሰው ችግር ላይ ወድቀናል። በዚህ የከተማ ግድያ ምክንያት መሰራት የሚገባንን ያህል እያከናወን እይመሰለኝም። በዚህ የከተማ ግድያ ከድርጅታችን ይልቅ ደርግ በእጅጉ ተጠቃሚ እየሆነ መጥቷል። ፋሽስታዊ ተልዕኮውንም ለመተግበር የድርጅታችንን የአልምት ባይ ተጋዳይነትን የመከላከል እርምጃ ጥሩ አጋጣሚ የሆነለት ይመስለኛል። እንደሚታየው የጥፋት ተልዕኮውን ለመወጣት ተጠቅምበታል። ስለሆነም ይህ የከተማ ግድያ ለድርጅታችን ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ አመዝኖ ታይቶኛል። ጉዳዩ ለበላይ አካል ቀርቦ አስቸኳይ ውሳኔ እንዲሰጠው እሳስባለሁ» አለች።

ከወር በፊት በእንድ የአብዮት ጥበቃ ኃላፊ ሞት ምክንያት ጎንደር ከተማ ላይ የተካሄደውን ነጻ እርምጃና የደረሰውን የሕዝብ አልቂት አይታለች። አሁንም ያ ከፋ ትዕይንት ከፊቷ መጥቶ ድቅን አለ። ሰውነቷን ስቅቅ አደረጋት። የዚያን ቀን በዚያ ጦሰኛ የአብዮት ጥበቃ ኃላፊ ሞት ምክንያት የጎንደር ሕዝብ በነጻ እርምጃ ተፈጀ። አድሜ ጻፏ፤ ሀይማኖት፣ ዘርና ቋንቋ ሳይሌይ የተገኘው ሁሉ በተገኘው ቦታ እንደ ቅጠል ረገፈ።

የአብዮት ጥበቃ ኃላፊው ደም የጠማው ከፋ ሰው ነበር። ወጣት የሆነ ሁሉ የኢሕአፓ አባል ይመስለዋል። ወጣቱ ኃይል በሙሉ ቢያልቅ የደርግ መንግሥት ተጠናክሮ በሁለት አግሩ የሚቆም የሚመስለው ከጎቱ ሰው ነበር። በሰበብ አሳባቡ ብዙ ሰው አሳሰረ፤ አስገረፈ፤ አስገደለ፤ እንር ጥሎ እንዲሰደድ ምክንያት ሆነ። ከዚህ አኩይ ተግባሩ እንዲቆጠብ ተደጋጋሚ ማስጠንቀቂያ ቢደርሰውም ሲታረም አልቻለም። የነጻ እርምጃው ለዋጅ ደግሞ ለጅምላ አፈላውና ግድያው የተመቻቸ አጋጣሚ ፈጠረለት። በሰመ ወጣት ያገኘውን ሁሉ ያጭደው ጀመር። አሉም አልቀረሰት ስም የሰሸ ሞት ሞተ። በእሱ ጦሳ ግን የብዙዎች ሕይወት ተቀጠፈ። እንደ ዚያን ቀን ጎንደር ከተማ በልጅቿ በደም ታጥባ አታውቅም።

እንደ አለመታደል ሆኖ ትሩፋት በዚያ የአብዮት ጥበቃ ሞት ምክንያት የተካሄደው የነጻ እርምጃ ከፋ ትዕይንትም አላለፋትም። ሕይወቷን ሙሉ እንደ ዚያች አለት የሚዘገንን ሁኔታ መቼም ቢሆን የሚያጋጥማት አይመስላትም። ወታደሮች እንድም ሰው በጎንደር ከተማ አይቅራችሁ የተባሉ ነበር የሚመስሉት። እንደ አበደ ውሻ እየተረገጡ ያገኙትን ሰው ሁሉ በአውቶማቲክ መሳሪያ ጥይት ጭንቅል ጭንቅላቱን እየበረቀቡ አነጠፉት። ደም ያስከራቸው --ደም የጠማቸው ወታደሮች ሬሳ በሬሳ ላይ እየተረማመዱ-- ከወዲያ ወዲህ እየተረገጡ የወገናቸውን ነፍስ እንደ ቅጠል ቀጠፉ።

ትሩፋት ለራሷ እንኳን ተግምር እስኪመስላት ድረስ ከነጻ እርምጃው አልቂት ያመለጠችው ለጥቂት ነበር። ወደ ጎንደር የመጣችበትን ተልኮዋን ፈጽማ-- መያዝ የሚገባትን ማቴሪያል ይዛ ወደ አውቶብስ ተራ እየገሰገሰች ነበር። ሳታስበው የተኩስ እሩምታ በእንዴ አካባቢውን አናወጠው። ደመነብሷን ስትሮጥ ሄዳ ከፍት ሆኖ ተሳፋሪ ይጠባበቅ ወደ ነበረ አውቶብስ ውስጥ ዘላ ጥልቅ አለች። ጥቂት ተጓዞች ውስጡ ነበሩ። ድንገት በተፈጠረው ድብልቅልቅ ተኩስ የደነገጠች ድርጭት መሰለዋል። በደመነፍስ ሄዳ ባዶ ወንበር ላይ ተቀመጠች። ረዳቱ ከየት እንደ ሆነ አይታወቅም ሲበር መጥቶ የአውቶብሱን በር በድንጋጤ በሚንቀጠቀጥ እጁ ስር ከረቸመው። እንደ ተተኮሰባት ሚዳቆ ዓይኑ ፈጣል። ከላይ ከላይ ያስከልካል።

ትሩፋት በአውቶብሱ መስታወት እሻግራ አውቶማቲክ መሳሪያቸውን አቀባበለው የሚረገጡትን ወታደሮች ተመለከተች። እንዲት እናት እየተርበተበቱ ከቤታቸው ሲወጡ እየቻቸው። በራቸው ላይ ደሙ እንደ ጅረት እየተንጀረጀ በግንባሩ ድፍት ካለ ሬሳ ላይ በቀማቸው ዘፍ ብለው ሲወድቁ አሏም «እ!!--» የሚል ድምጽ አሰምታ ፊቷ ካለው የወንበሩ መደገፊያ ላይ በግንባሩ ደፋ አለች። የወንበሩ መደገፊያ ብረት ሲመታት እንኳ አልታወቃትም። በደም ከተበከለው ሬሳ ላይ የወደቁትን እናት ሲሮጥ የደረሰ ወታደር ጀርባቸው ላይ የጥይት ዶፍ አርከፍከፎባቸው አቃ የጠፋው ላይመሰለው ጥሏቸው በፍጥነት ወደ ሌላ አለፈ። እናትና ልጅ ሳይሆኑ አይቀሩም-- ሬሳቸው ተነባባረ። ትሩፋት ሁለት እጇቿን አደራርቦ በሀዘን ጦር ተወግታ ከቆሰለች ልቧ ላይ አሳረፈቻቸው። ዘገናት-- ሆዷ ተገለባበጠ። ሲያስታውሳት ፈለገ። አጇን ከልቧ ላይ እንስታ ሆዷን ጭብጥ አድርጋ ያዘች። ከአውቶብሱ ወርዳ ከተማውን «ኡ!-ኡ!-ኡ!» እያለች መዞር አለኛት። የአውቶብሱ ረዳት

«ራሳችሁን ዝቅ- ዝቅ አድርጉ እንዳትታዩ! ራሳችሁን ከወንበሩ ስር ቅበሩ! እንዳታስፈጁ!- እንዳታስጨርሱ!» አለ በሚርበተበት ድምጹ። አሉም ራሱን በሁለት እጁ ይዞ ወንበር ስር እየቀበረ። ትሩፋት ሆምት በእፏ የመጣ መሰላት። ምርር ሲላት ታወቃት። እንደ አለት የከበደ ሀዘን ልቧን ተጭኖት-- ቁጭትና ንዴት ናላዋን አዙሮት ሆዷን በእጇ ጭብጥ አድርጋ እንደያዘች ማልቀስ ፈለገች። እንባዋ ደርቋል። በደርግ መንግሥት ላይ ያላት ጥላቻ ግን ልቧ ላይ አድጎ- አድጎ ቋጥኝ አከለ። የደርግ ጭካኔ ተነግሮ የሚያልቅ ተተርኮ

የማያበቃ ሆነባት። የዚችን አገር ትውልድ ጨርሶ አጥፍቶ ከመጥፋቱ በፊት የአምባገነኑን ደርግ መንግስትን ውድቀት ማፋጠን ተገቢ መሆኑን ከልቧ አመነች።

«አምባገነን መንግሥት በሕዝብ አመጽ መደምሰሰ አለበት!!» የሚለው የዘመድኩን የዘወትር አባባል በሕሊናዋ አስተጋባ። ከሁሉም በላይ ግን የእኚያን እናት አወዳደቅ ዛሬም—ነገም—ለዘለዓለምም አትረሳውም።

ከዚያን ቀን በኋላ ኢሕአፓ የምትወሰደው የከተማ ግድያ በጣም እያሰለጠነ ተታገረች። በእውቀትም ሆነ በልምድ ከሷ የበለጡ ጓዶች ከላይ አመራሩ ውስጥ እንዳሉ ታውቃለች። ከአሷ የበለጠ ሁኔታውን እንደሚረዱት ትገነዘባለች። በዚህ የከተማ ግድያ ሰበብ ሰው አንድ ቅጠል መርገፋትን አየተመለከቱ አንድ ውሳኔ አለማስተላለፋቸው ግን ያሳሰባት— ያሰጩን ታት ጀመር። የእኚያ እናት አላዛኝ አወዳደቅ በአየለቱ የምታስታውሰው የማይረሳ ሰቀቀን ሆነባት። የትውልድ አልቂት መሆኑ አንገበባባት። ሆነም ቀረ እሷ ለምትገኝበት ቡድን ሁኔታውን አሳውቃ ጭንቀቷን አካፈለች።

«ትሩፋት ያቀረበችው ሐላብ ማላሰቢያም ቢሆን ጠንከር ያለ አቋም መያዝ የሚያስፈልገው ነው። አንደ አጀንዳ ይዘነው ብንመሥረት ይሻላል» አለ ደርጋ የሚሉት ጓዶ። ከመኖር ይልቅ ብዙ ማዳመጥ ይወዳል። በደርጋ አላሳቢነት ትሩፋት ያቀረበችው ሐላብ ለድምጽ ቀረበ። ከአምስቱ ሰባቱ ሰለ ደንፋት ለውይይት ቀረበ። የከተማ ግድያን በተመለከተ ውይይቱ ጠፈ።

«ጓዶች» አለ ዘመድኩን ያለችውን ሽንብራ ጸጉር በጁ አየገመደ። አንበሳሜ ጠንካራና ብስለት አላቸው ከሚባሉ ጓዶች አንዱ እሱ ነው። የእድገት በኅብረት የአውቀትና የሥራ ዘመቻ— ዘማችም ነበር።

«የከተማው የውስጥ የትጥቅ ትግል ለምን እንደሚያስፈልግ ሁላችንም ጥርት ያለ አይታ ሲኖረንና ግልጽ አቋም ልንይዘበት ይገባል» ብሎ ጥቂት ጊዜ ዝም አለ። «ትሩፋት አንደታያትና አንዳቀረበችው ትከክል ናት። ብዙ ቆራጥ ታጋዮቻችንን እያጣን መሆኑ ግልጽ ነው። ፋሽስቱ ደርግ ይዞት በተነሳው ነጻ አርምጃ በሚለው ፋሽስታዊ የጥፋት ተልዕኮው በድርጅታችንና በሕዝብ ላይ እያደረሰ ያለው አልቂት ከባድ ነው። ሳንጭ ሽብር በቀይ ሽብር ይመታል» በሚለው አቋሙ ጓዶቻችን ብቻ ሳይሆን የአገሪቱን ሕዝብ እየፈጀ መሆኑ ይታወቃል። ነገር ግን ልንገነዘበውና ልብ ልንሰው የሚገባን አብይ ጉዳይ አለ። ኢሕአፓ አባሎቿን ስትመለምል የደርግን ፋሽስታዊ ተርፎ መቋቋም የሚችሉና በዲሲፒሲን የታነጹ መንፈሰ ጽኑዎችን አየለየች ነው። ከሁሉም በላይ ውድ ሕይወታቸውን መሰዋዕት ለማድረግ ዝግጁ የሆኑ ቆራጥ የሕዝብ ልጆች አሏት። ሞት ለነጻነት አስከሆነ ደርሶ ያኮራል እንጂ እያሰፈራም! ነጻነትን ለሕዝብ ያነናጸፈ ሞት ዘልዓለም ሲዘከር የሚኖር ታሪክ ሰርቷልና ሕይወት ነው! ጨቋኙንና አምባገነኑን መንግሥት አየገደልን ካልሞትን ታዲያ

ትግሉ ምኑን ትግል ሆነ?» ብሎ አሁንም ለጥቂት ጊዜ ትንፋሽ ወለደ። ሲናገር ከልቡ ነው። ፈቱ ላይ ምንጊዜም ቆራጥነት ይነበባል። ድምጹ ወፈር ያለ ለጆሮ የሚጥም ነው። ዝግ ብሎ ሲወርድ አድማጭ ይሰባል። ወኔን የሚያነሳሱት የተመረጡ የአብዮት ቃላቶቹ ተደማጭነት አላቸው። ቀጠለ ዘመድኩን።

«ከፋሽስታዊ መንግስት— ጭካኔ የተሞላበት ግርፋትና ሰቃይ አንጂ አንክብካቤ ከቶ ምንም ቢሆን አይጠበቅም። ከፋሽስታዊ መንግስት ባሩድ እንጂ የዘንባባ ዝንጣፈ በታሪክ ተገኝቶ አይታውቅም። አፈጣጠሩንና የታሪክ አመጣጡን አንደ ተማርነው በየትኛውም ዓለም የተከለተ ፋሽስታዊ መንግስት ጨካኝ ነው። የሰውን ልጅ ነፃነት ከማፈንና ከመጨቆን አልፎ ተርፎ ለመንግሥቱና ለሰልጣኔ ያሰጉኛል በሚላቸው ወገኖች ላይ ሁሉ አሰቃቂ ተርፎቻችን ይፈጽማል። ለሰው ልጅ ሕይወት ደንታ የለውም። ይጨፈጭፋል። ከእንዲህ ዓይነቱ ፋሽስታዊ አፈናና ግድያ ነፃ ለመውጣት መስዋዕትነት ግድ ነው። ከቶም ቢሆን ያለመስዋዕትነት ነፃነት ሊገኝ አይችልም» አለና ጓዶች ላይ ሲያፈራርቀው የነበሩትን ትንንሽ ዐይኖችን ጠበብ አድርጎ ወደ ሌላ ተመለከተ። ሩቅ የሚያሰብ ይመስላል ዘመድኩን።

«እጅ ከወርች ተተብትበን በታሰርንባት አገር ውስጥ መኖርን— ከሞት ምን ይለየዋል!? እጅና እግርን አጣጥፎ ዝም ብሎ ዐይን እየየ ከመሞት ደግሞ ታሪክ ሰርቶ ስም ያለው ሞት መሞት ይሻላል። አይሻለንም ትላላችሁ ጓዶች?» ሲል ጥያቄውን አቀረበ ዘመድኩን። ሁሉም በአዎንታ ራሳቸውን ነቀቁ።

«የነፃነታችን ቀን ለማቅረብ የከተማው ትጥቅ ትግል ተጠናክሮ ለሚዳው የትጥቅ ትግል ደጀን ሊሆነው ይገባል። ያ ካልሆነ አስከ አፍጠሙ የታቀውን የደርግ ወታደራዊ ፋሽስት መንግሥት ከቶም ቢሆን ማንበርከከ አይቻልም። ሁለት መንታ መንገድ ላይ ቆመን ማወላወል ከማንችልበት ምዕራፍ ላይ ደርሰናል። ሐላቤን ላጠቃለውና ወታደራዊው የደርግ ፋሽስታዊ መንግሥት በከተማው የትጥቅ ትግል ተደናግጧል። ተፍረከርኳል። የነጻነት ንሕ አስከቀድና ሕይወታችን እስከታልፍ ድረስ የከተማው የትጥቅ ትግል ተጠናክሮ መቀጠል ይኖርበታል። የከተማ የትጥቅ ትግሉን በተመለከተ ለበላይ አካል ማስተላለፍ ገንቢነቱ አይታዩም» አለና ተመቻችቶ ተቀመጠ። ከርከሩ ጠፈ፤ ብዙ ተወያዩ። በመጨረሻም የከተማ የትጥቅ ትግሉ መቀጠል አለበት በሚለው ተማሙ። ሆኖም የትሩፋት ማላሰቢያም ቢሆን ጉዳዩ ለበላይ አካል በሪፖርት መልክ እንዲተላለፍ አቋም ወሰዱ። ሰዓቱ ገፍቶ ሌሊቱ እየተገባደደ መሆኑ አንኳ አልታወቃቸውም። አምስቱም አባላት በተቀመጡበት ትንሽ ትንሽ አሸለቡ። ሰማይ የአሁን ሆድ ሲመስል ተነስተው ሹልክ—ሹልክ እያሉ በተለያዩ አቅጣጫ ተበታተኑ።

የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን እቋርጠው እንበላሚ ውስጥ የሚገኙ ተማሪዎች እንደ ድርጅቱ በየቦታው ተሰባስበው በጋራ ማውከካትና እንደ ልብ መጫወት እየቀነሱ መጡ። በጅምላ የነበረው ዳደኝነት እየቀረ ቀስ በቀስ ድርጅታዊና ቡድናዊ መልክ እየያዘ መጣ። በእንበላሚ የገጠር ከተማ ውስጥ የመንግሥት ስራተኞችና ወጣቶች በቁጥር አነስተኛ ቢሆኑም ግንኙነታቸውና ዳደኝነታቸው ሳይፈልጉትና ሳያውቁት እንደሚደግፉት የፖለቲካ ድርጅት እየሆነ ችግር ተፈጠረ። የሰደድ፣ የመኢሰን የወዝሊግ... አባላት ናቸው ተብሎ ከሚጠረጥሩ ወጣቶች ጋር እንደ ልብ መጫወት እየቀረ ሆኗል ጀርባ መሆን መጣ። ይህ አዝማሚያ ደግሞ በሕቡዕ ለምንትቀሳቀሰው ኢሕአፓ የከፋ ችግር አመጣ። ሁኔታው በከተማዋ ብቻ ሳይሆን በአካባቢው በሚገኙ የገበሬ ማኃበራትም ጭምር የመንግሥት ደጋፊ በሆኑና ባልሆኑ መካከል ልዩነት እየታየ መሆኑን ይነበብ ስጋቱን ገለፀ። ቶሎ አርምት ካልተወሰደ በስተቀር እንደ ከስተት በፈጠር መጠቋቋም ሊያስከትል ይችላል። አያደር ነገሩ ሁሉ የከፋ ይሆኗል ሰል ሀሳቡን አስተላለፈ። አሁን አሁን እንደ መጀመርያው ጊዜ ከአገኙት ቤት ሰብሰብ ብሎ መወያየት አንኳ እያስፈራ መጣ። ቀን በቀንም የማይታሰብ ሆነ። ብዙ ጊዜ ስብሰባዎች የሚካሄዱት ጨለማን ተገን ተደርጎ ሆነ። ለዚያውም ሌሊት ሮንድ ከሚዘሩ የቀበሌ አብዮት ጥበቃዎች መጠንቀቅ ግድ ይላል። አኩሪ ሌሊት ላይ ኩራዝ በርቶ ካዩ ቤት አስከፍተው ድንገተኛ ፍተሻ ሊያካሂዱ ሁሉ ይችላሉ። አንዳንድ ጊዜ ውይይቱ በጨለማ ውስጥ ተቀምጦ በዓይን ሳይተያዩ ገቅ ባለ ድምጽ ይሆናል። ጧት ላይ ሁሉም የገባውን ፍሬ ነገር ይጽፍና እንደ ሰው ተቀብሎ ለይከመንትነቱ ያጠቃልላል።

የዛሬው ስብሰባ ከትሩፋት ቤት ነው። አዲሱ ቤቷ ከፖሊስ ጣቢያው አጠገብ በመሆኑ ብዙ ትኩረትና ጥርጣሬ እይደረግበትም ተብሎ ታስቧል። አሁን የገባችበትን ቤት ቀበሌ አከራይቷት ነው። በገገሡ ጊዜ የአንድ መምህር ቤት ነበር። ትርፍ ቤት በመሆኑ የደርግ መንግሥት ወርሶታል። የመንግስት ስራተኛ የሆነ ሁሉ እንደ አመጣጡና አመዘጋገቡ የሚከራይ የቀበሌ ቤት ያገኛል። ምንጊዜም ቅድሚያው ግን ለባለሥልጣናቱ ነው። ትሩፋት ቤቱን ይበልጥ የወደደችው ከሞላ ነደል በሕቡዕ ለሚያካሂዱት ስብሰባ አመቺ መሆኑ ነበር። ግቢው በላንላልና በባህርዛፍ ግጥም ያለ ነው። የአጋም ሽምጥ አጥር አለው። በስተጓር በኩል በር ተሰርቶላታል። ከጓርው ውጭ ለጥ ያለ ሜዳ አለ። ሜዳውን ሲወጡ ወደ ሀመሲት ከተማ የሚያስገባው ጥርጊያ መንገድ ይገኛል። ለዛሬ ስብሰባቸው ሁኔታዎችን አመቻችታለች። ድልነሳና ራሕል አንዲሁም ሌሎች ታናናሽ አህቶቿ ሳሎን ብቅ እንዳይሉ ነግራቸዋለች። ባትነግራቸውም በአንዲህ ዓይነት ጊዜ እነሱም ብቅ አይሉም።

ከሁሉም ቀድሞ የተገኘው ይነበብ ነበር። የይነበብ ነገር ያሰጩንቃታል። እንግዳ ሆኖ በመንግሥት ስራተኞች የውይይት መድረክ ላይ በአለተ አርብ ገና በሩ ላይ ብቅ ሲል ስታየው ነበር የደነገጠችው። ያ ያኔ የተለማት ሰሜት ዛሬም ድረስ ይፈታተናታል። ልተውህ ብቸለው አንኳ ሊተዋት አልቻለም። ይረብሻታል። አንዲህ እንደ አሁኑ

ብቻቸውን ሊሆኑ ደግሞ ከድርጅታዊ ግንኙነታቸው ባሻገር ሌላ ከአሁን በፊት ተሰምቷት የማያውቅ እንግዳ ስሜት ያስቸግራታል። ለሰው ባትነግረውም ለራሷ ልትደብቀው አልቻለችም። ቢቸግራት ለድርጅቷ ስነ-ስርዓት መገዛት እንዳለባት ደጋግማ ለራሷ ነግራለች። ፍቅሩን መላልሳ አለባቸዋለች። ግን ይነበብ ነልቶ ይመጣባታል። በተለይ ከዚያ ከህኪም ቤት ግንኙነታቸው ወዲህ ከሐሳቧ ልታወጣው አልቻለችም። እንደውም ለራሷ ልትሸሽገው ያልቻለችው ነገር ይነበብ ላይ ብዙ የምትወዳቸው ነገሮች አግኝታታለች። አርጋታውን፣ አድማጭነቱን፣ ለሰው ያለውን እኩልነትና ቀና አመለካከቱን እድንቃ አታበቃም። ከራ ጄነን ያለውን ረጅም ቁመናውንም ቢሆን ትወድሰታለች። በተለይ በተለይ ለድርጅቱ ያለው ፍቅርና የሥራ ትጋቱ ይገርማታል።

«አንደምን እመሸሽ ትሩፋት? ዳዶች አልመጡም እንዴ?» አላት። ግቢው በር ላይ ቆማ መምጣታቸውን እየተጠበቀች ነበር። ወፈርና ለስለስ ብሎ የሚወርደው ድምጽ ሳይቀር ይረብሻት ጀምሯል።

«አግዚአብሔር ይመስገን። እንደምን እመሸሽ ይነበብ! ግባ ይመጣሉ።» አለች ወደ ጎን መንገድ እየለቀቀችለት ወደ ውስጥ ዘለቀ። አሷ እዚያው በሩ ላይ ሆና የሌሎችን መምጣት ልትጠበቅ ቆመች። ዘመድኩን ተከተለ። ቀስ ቀስ እያሉ እንደ ባንድ ቀሪዎቹ ይርጋና ብዙአየሁ መጡ። ለብዙ ሰዓት ሲወያዩ ቆዩ። ውይይታቸው ያተኮረው የደርግ መንግሥት ደጋፊ በሆኑትና በኢህአፓ አባላቶች መካከል ቀለ በቀስ እየታየ የመጣው ሆድና ጀርባ የመሆን አዝማሚያን በተመለከተ ነበር። ምንም ቢሆን በእንበላሚ ከተማና በአካባቢዋ የሚገኙ ዳዶች ሁሉ የተለየ አቋም ያላቸው ሰዎችን የማግለልና የጥላቻ ፊት ማሳየት እንደሌለባቸው ወለኑ። «ሙያ በልብ ነው» አንዲሉ ዋና ተልዕኳቸውንና ግባቸውን በሆዳቸው ይዘው ላይ ላዩን የነበረ የድር ዳደኝነታቸውን መቀጠሉ በሁለት መልኩ ጠቀሜታ አንዳለው ተነጋገሩ። አንድም ድርጅታዊ ስራን እየሰሩ ለመቆየት፣ ሁለትም ከእነሱ አንዳንድ ጠቃሚ እንጨርሜሽኖችን ለማግኘት ሆደ ሰፊ መሆን እንደሚያሳልፈግ ተማመኑ። ግብታዊና ስሜታዊ መሆን በሕቡዕ ለምትንቀሳቀሰው ድርጅታቸው የከፋ እደጋ የሚያስከትል መሆኑ ታውቆ በአስቸካይ በሰራቸው የሚገኙ ሕዋሶች ሁሉ ተግባራዊ እንዲያደርጉት ጥብቅ መልዕክት አንዲተላለፍ ወሰኑ።

ሁለተኛውና ብዙውን ሰዓት የወሰደባቸው ግን ከአባላት ከሚገኘው ወርሃዊ መዋጮ ሌላ በአካባቢው ለድርጅታቸው ማጠናከሪያ የሚሆን የገቢ ምንጭ እንዴት ማግኘት ይቻላል? የሚለው ነበር። ከብዙ ውይይት በኋላ በእንበላሚ ከተማ ተፈጻሚነት ይኖረዋል ተብሎ የታለበው የማታ ትምህርት መጀመር የሚለው ነበር። በቀኑ የትምህርት ከፍለ ጊዜ መማር ያልቻሉ ወገኖችን በመጠነኛ ከፍያ ማታ ማታ ማለተማር። ይህን መርህ ግብር ተግባራዊ ማድረግ ከተቻለ በአንድ ድንጋይ ሁለት ወፍ እንደ ማለት ይሆናል። ወገንን ከማይምነት አውጥቶ ለድርጅታቸውም ገቢን ማለባባስ። የማታ ትምህርቱ ተፈቅዶ ከተከፈተ ጥቅሙ አላጠራጠራቸውም ለተፈጻሚነቱ ሀላፊነት የተጣለባት ደግሞ እስተማሪ በመሆኗ ትሩፋት

ነበረች። እነዚህን ሁለት ውሳኔዎችን አስተላልፈው ሲጨርሱ ጊዜው ገፍቶ እኩለ ሌሊት ሆኖ ነበር። የሰዓት አላፊ ገደብ የሚያበቃው ከምሽቱ ሦስት ሰዓት ላይ በመሆኑ በዚህ ሰዓት ማንም ወጥቶ የትም መሄድ አይችልም። ሁሉም በተቀመጡበት ጋደም ጋደም አሉ። ብዙም ሳይቆዩ ሌሊቱ በታውን ለቀጣዩ ቀን ለቀቀ። አንድ በአንድ እየሉ በተለያየ አቅጣጫ እየወጡ ሄዱ። ይነበብ በመጀመሪያ እንደ መምጣቱ መጀመርያ አልሄደም። ከሁሉም መጨረሻ ነበር የወጣው። ወጥቶ ሊሄድ ሲል

«ትሩፋት የተሰጠሽን ስራ ዛሬውኑ ጀምረ። መጀመሪያ የትምህርት ቤታችሁን ዳይሬክተር ማሳመን ይኖርብኛል። የወዘሊግ አባል እንደ ሆነም አንዳትረሺ። ቃላቶችሽን መርጠሽ በጥንቃቄ ማናገር ይጠበቅብኛል። ከወረዳው አስተዳደር አካባቢ ያሉትን ሰዎች በማነጋገር በኩል እኔም በሆነ አረዳሻለሁ» ሲላት መስማማቷን የገለጸችላት በአንገት ንቅናቄ ብቻ ነበር። ረጅም ቁመናዉ ይበልጥ ገዢዬ አሲን ያሳጠራት መሰረት አጠገቡ መሆኗ ምቶት ነሰቷት ነበር።

ትምህርት ቤት በጠዋት ሄደች። ከርዕሰ መምህሩ ቢሮ ስትገባ ደሳለኝን አገኘችው። ግንኙነታቸው ባይገባትም አፍ ላፍ ገጥመው በተመሰጠ ሲያወሩ በመድረሷ ደነገጠች። ለመመለስ ስትቃጣ

«ግቢ--ግቢ ትሩፋት-- ምነው ፈለግሽኝ? አላት ርዕሰ መምህሩ አቶ ኔትነት ከመቀመጫው አየተነሳ።

«ይቅርታ! አቋረጥኳችሁ መሰል» አለች።

«አይ ጨርሰናል። መግባት ትችያለሽ» ብሎ በሚሰቅ ፊቱና ዐይኑ አስተውሎ አይቷት ወጥቶ ሄደ ደሳለኝ።

«የሚሆን ከሆነ አንድ ነገር ሳማከርህ ነበር ጓድ ኔትነት» አለች ትሩፋት። ለማያዊ ከኪ ለባሽን የሆነን ሁሉ «ጓድ» ብሎ መጥራት እንደ ግዴታ ነበር። አሷ በሰ አሉ አቋም ታውቃለች። እሱ ስለ አሷ የሚያውቀው ነገር የለም። እንዲሁ ግን ጥሩ አግባብ አላቸው። አንድት መነገርና ማሳመን እንዳለባት በውስጧ አንሰላሰለች። «አይሆንም ባላለኝ» ስትል ተመኘች።

«ምን ቸግር አለ። ጉዳይሽን ልስማውና የሚሆን ከሆነ ይሆናል» አለ ጓድ ኔትነት።

«እንደምታውቀው እዚህ አካባቢ መማር የሚፈልጉ ብዙ ሰዎች አሉ። ሁኔታው ስለ አልተመቻቸላቸው ግን በቀኑ የትምህርት ከፍሰጊዜ ገብተው መማር አልቻሉም። በተለይ የቤት እመቤቶችንና የቤት ስራተኞች። ማንበብና መጻፍ እንዲችሉ ብንረዳቸው ለአኛም ትልቅ የአገር ውለታ ይሆናል። እንዲሁም የመንግስትን የመሰረተ ትምህርት ፕሮግራም

ተግባራዊ ማድረግ ነው ብዬም አሰባለሁ። ስለዚህ በትምህርት ቤታችን ውስጥ የማታ ትምህርት ፕሮግራም ቢከፈት ምን ይመስልሃል?» አለችው ለመልሱ እየጓዳች።

«ትሩፋት ይህ ጉዳይ እኮ አዲስ አይደለም። ከአሁን በፊት እኔ ራሴ ለወረዳው አስተዳደር የአዛኮ ኮሚቴ አንሰኛው ነበር። አንደምታውቁው የማታ ትምህርት ለመስጠት መብራት ያስፈልጋል። መብራት ባለመኖሩ ምክንያት ነው የቀረው» አላት ውስጥ ድረስ ዘልቆ እየመረመራት።

«አሱን አውቃለሁ። መከራህንም አደንቃለሁ። የምትቀበለው ከሆነ መፍትሄ ይሆናል ብዬ ያሰብኩትን ይገኛ መጥቻለሁ። የቀኑን የትምህርት ከፍላ-ጊዜ ብናሸጋሽገው የፀሀይ ብርሀን ጠፍቶ ሰዓይን ያዞ እስኪል ድረስ ለማስተማር ይረዳናል። እንዲሁም ቅዳሜና አሁኑን ብንጨምር ውጤቱ ቀላል ይሆንም» አለች አሁንም አሰላለሳ።

«እንዳልሸው የሰዓት ሽግሽግ ብናደርግ ውጤታማ ሳይሆን አይቀርም። ነገር ግን አሁንም አንድ ስጋት አለኝ። የትርፍ ጊዜ ሥራ ስለሆነ መምህራን ፈቃደኛ ይሆናሉ ለማለት ይከብደኛል» አላት የማመንታት ስሜት አየታየበት።

«የማታ ተማሪዎቹ መጠነኛ ክፍያ እንዲከፍሉ ቢደረግና ለመምህራን ደግሞ መጠነኛ ጥቅም የሚያገኙ መሆኑ ቢነገራቸው ፈቃደኞች የሚሆኑ ይመስለኛል ጓድ ኔትነት።»

«የቱን ያህል ክፍያ ማስከፈል እንችላለን ብለሽ ነው? የአካባቢውን ሰው አቅም የምታውቁው ነው» አለ ጓድ ኔትነት።

«መቼውም ከባዶ ሳይሻል አይቀርም። ዋናው ጥቅም ደግሞ ወገን መማሩ ነው።» አለች ትሩፋት ጨርሶ እንዳይዘጋባት አየሰጋች።

«እንጃ! እንደሱም ሆኖ ፈቃደኛ መምህራን የምናገኝ አይመስለኝም።»

«ፈቃደኛ መምህራንን ካላገኘን ደግሞ በከተማው ውስጥ የሚገኙት ወጣቶች እንዲተባበሩን መጠየቅ ሌላ አማራጭ የሚሆን ይመስለኛል። በዚያ ላይ ወጣቶቹ ትንሽ ሳንቲም ካገኙ ፈቃደኞች ይሆናሉ የሚል እምነት አለኝ» አለች። የሚያቀርባቸውን የማፍረሻ ቀዳዳዎች ሁሉ እየደፈነች።

«ትሩፋት ያቀረብሻቸው የመፍትሔ ሐሳቦች ሁሉ ጥሩ በጣም ጥሩ ናቸው። እንደ ነገርኩሽ ከአሁን በፊት እኔም የበላይ አካሎችን እነጋግራለሁ ነበር። የሚሆን ከሆነ ጉዳዩን አንደ ገና አቀስቅሰዋለሁ። እንደምታውቁው ያለበላይ አካል ፈቃድ በትምህርት ቤቱ አስተዳደር መልካም ምኞት ብቻ ምንም ነገር መሰራት አይቻልም። ለወረዳው አስተዳደር ጉዳዩን እሳውቁ የሚሰጠኝን መልስ እነግርሻለሁ። የሥራ ተነሳሽነትሽና ሳይማር

ያለተማረገን ወገኖችን ለማስተማር ያላየሽውን በጎ ፈቃድ እደንቃለሁ። አመሰግንሽለሁ። አላት።

አቶ ጌትነት የትምህርት ቤቱ ዳይሬክተር ራሱ ሙገሳ ሊያገኝበት ስለፈለገ የበላይ አለቆችን ሁሉ አሳምኖ የማታ ትምህርቱ ተከፈተ። ከፍያው እነሰተኛ በመሆኑ በፍላጎት የሚያስተምሩት እነ ትሩፋት ብቻ ሆኑ። ለተወሰነ ጊዜ ደህና ተከታታይ የማታ ተማሪ ተገኝቶ ነበር። ገንዘቡም ተሰባስቦ ለድርጅታቸው ማጠናከሪያ እንዲውል አድርገዋል። እያደር ግን ቀሪ እየበዛ የሚማረው ሰው ቁጥር አየተመናመነ ሄደ። ያ ዓመት በሉት ተማሪዎች አንደ ምንም አለቀ። ለመጭው ዓመት ግን በዚህ አያያዝ የሚቀጥል አይመስልም።

አንድ ቅዳሜ ቀን አርባተንሳ የሚኖረው የትሩፋት የአጎቷ ልጅ በጧት መጣ። ወለን ይባላል። ገና አፍላ ጎረምሳ ቢሆንም ጠንካራ ገበሬ በመሆኑ በአካባቢው ኗሪ ሁሉ ይወደዳል- ይከበራል። ከአባቱና ከእያቱ ጎን ጎጆ ወጥቶ አንድ ልጅ ወልዷል። የአርባተንሳ ቀበሌ ገበሬ ማኅበር ጸሐፊ ነው። በአንበሳሜ እንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት አለከ ስድስተኛ ከፍል ተምሮ ነበር። በለንቅ ተመላልሶ መማር ሲሰለቸው አቋርጦ ወደ ግብርናው ገባ።

ይነበብ በገበሬ አደራጅነቱ- ወለን በገበሬ ማህበር ጸሐፊነቱ ይተዋወቃሉ። በኋላም በይነበብ አማካኝነት በሕዋስ ደረጃ ተመልምሎ ኢሕአፓን የተቀላቀለ ጠንካራ ጓድ ነው። ታሰሮ አሳር መከራውን ሲያይ አንኳን «ቃል- ቃል ነው። ቃል አይበላም። ማተብ አይበጠሰም» ብሎ በጽናት የቆመ የገበሬ ጓድ ነው። አንደ እሱ በኢሕአፓ አባልነት የተጠረጠሩ ገበሬዎች አንበሳሜ ታሰረው ብዙ ሳይቆዩ ተለቀዋል። ወለን ግን በከፍተኛ ደረጃ በመጠርጠሩ ከአንበሳሜ ፖሊስ ጣቢያ ደብረታቦር- ከደብረታቦር ጎንደር ባታ ወይኒቤት ድረስ ተነድቷል። አይሆኑ ሆኖ ተደብድቧል። አሱ ግን «ምንም አላውቅም» በሚለው አቋሙ የጸና ኃይለኛ የገበሬ ታጋይ ነው። በለስ ቀንቶት ነው ከዚያ ዘመን አልቂት የተረፈው። መሬቱን ሁሉ ተነጥቆ በአገሩ ላይ እንደ ባይተዋር ቢሆንም አስከ ዛሬ በሕይወት አለ። ሁሉንም አየታዘበ።

«ወለን እንደምን አደርክ? ምነው በዚህ በጧት?» አለችው ትሩፋት። ገጽታው ላይ የተመለከተችው ነገር አላማራትም ።

«ዛሬ እኮ የጌቶች ሙት ዓመት ነው። 'ታባ ጸሀይ እንዳይበላቸው በጧት ይዘሃቸውና ብላ ልካኝ ልወሰዳችሁ ነው የመጣሁ» አላት ዐይኗን እየሸሸ። «ጌቶች» ያላቸው የእሱንና የትሩፋት የሴት እያት አባት ነው። ፊታውራሪ አሊጋዝ ይመር ይባሉ ነበር። ትሩፋት ስንት የሚያሳሰብ ጉዳይ እያላት ከሞቱ ስንትና ስንት ዓመት ለሆናቸው «ጌቶች» ስትጨነቅ

ባልተገኘችም ነበር። እያቷ በአካባቢው አጠራር እሚታዋ አሙሀይ አየለች ግን እንዲቀየሟት አትፈልግም።

«ሽማግሌና አርጊት አዝኖ ወደ መቃብር መውረድ የለበትም። ቢቻል ፈቃዳቸውን መሙላት ጥሩ ነው። ያም ባይሆን ደስ እንዳላቸው የአቅምን መሞከር ነው» ትላለች ትሩፋት። ከእያቷ መንደር መሄድ ደግሞ በብዙ ነገር ደስ ይላታል። ዛሬ ወለን ባይመጣ ኖሮ ግን የጌቶች ሙት ዓመት መሆኑን ብታውቅ አንኳ አትሄድም ነበር። አሁኑ የማይቀረው ስብሰባ አለባት።

እያቷ በአካባቢው የተከበሩ መነኩሴ ናቸው። የአውቁ አርበኛ የፊታውራሪ አሊጋዝ ይመር ልጅ አሙሀይ አየለች አሊጋዝ። ሳር ቤት ውስጥ ይኑሩ እንጂ ምርጉና የአበት ልቅልቅ የከተማን አልባሌ ቆርቆሮ ቤትና ቀለም ያሰንቃል ። በጉርጅ በጉርጅ ተከፍሎ መኝታ ቤትና ማጀት አለው። የቤቱ ውጋግራዎች እንኳ ቀጥ ቀጥ ማለታቸው ተመርጠው አንደ ተዘጋጁ ያስታውቃሉ። ዙሪያውን የተሰሩት መደቦች በነጭ አጎዛ አገጠው ልዩ መስህብ አላቸው። ሊገቡ በስተግራ በኩል የቤቱን አንድ ጥግ ይዞ በከብ ጭቃ የተሰራው ምድጃ አሙዱ ወለሉ ላይ ለዐመል ብን ብሎ አይደርሰም። የትሩፋት እያት ቤት ሁሉም ነገር በመልክ በመልኩ የተቀመጠ ነው። ሁሉም ነገር የድሮ ባህሉን አንደ ያዘ ይታያል። ደስ ይላል። ዛሬ ቀኑ ቅዳሜ ነው። መደቦኛ ስራዋ ዝግ ነው። እንዳጋጣሚ ደግሞ ቀበሌም ስብሰባ አልጠራም። እያቷ ቅር ከሚላቸው ዛሬ ብትሄድ ነገ ማታ ያለጥርጥር መመለስ ትችላለች። ድልጎሳ ከጓደኞቹ ጋር ሐሙሊት ትናንት እንደ ሄደ ነው። አሷና ራሐል መሔድ ይችላሉ። ሌሎቹ አሁቸደ ከሠራተኛዋ ጋር ይቆያሉ።

«ግባ እንጂ ታዲያ ወለን ቁርሰ በልተን እንሄዳለን» አለች ትሩፋት።

«ፈረገኝ ያንቺ ነገር! ከድግሉ ላይ መሰሎኝ የመጣሁ። የግዳስ ከግብርናው መስሪያ ቤት ደርሼ እስትመጣ አናገተ ተዘገጅቻችሁ ጠብቋኝ።» ብሎ መልሷን ሳይጠብቅ ከፊቷ ሄደ። እንዳለውም ግብርና ጽሕፈት ቤት ደርሶ ከይነበብ ጋር ተነጋግሮ ቶሎ ተመለሰ። ትሩፋትና ራሐል አጥብቀው ቢለምኑትም አቤት አልገባም ብሎ በውጭ አንዳለ ለጉዞ ተነሱ። መገንድ ላይ ወለን እንደ ሁልጊዜው ብዙ አልተጫወተም። አንደ ቆዘመ ዝም ብሎ ነበር የሚጓዘው።

«ታባ ግን ሳሉ ተሸሷታል ወለን? ያ የላኩላት መድሃኒት ትንሽ አለታግሰላት ይሆን?» ጠየቀች ትሩፋት። ሐሴም ፍሰሃን አማክራ የላኩላቸው የሳል መድሃኒት ነበር።

«እንግዲህ ቢሻላት ይሆናል እንጂ የአባቷን ሙት ዓመት ልታወጣ የተነሳቸው» አላት አንደ አቀረቀረ። ዱላዉን ከሁለቱ ትከሻው ላይ አጋድሞ የያዘበት አጁ አንደ ለሞራ ከንፍ ተዘርግቷል።

«ለእሚታቸው ሙት ዓመት ነው እንደ ታትየና እየዋ መጥተው የሰነበቱት?» አለች ራሐል። እናታቸው ከሲፋጥራ የእናታቸው ታላቅ ወንድም ደግሞ ከገናቢጋ ጊዮርጊሰ ከመጡ ሳምንት ሆኗቸዋል። እናታቸው ሊመለሱ በትሩፋት በኩል እንደሚያልፉና አይተዋቸው እንደሚሄዱ መልዕክት ልከውባቸው ነበር።

«በየዓመቱ ቀርተውም አያውቁ» አሳ አሁንም እንደ ቆዘመ። ከእንበሳሜ አርባተንሳ ድረስ በእግር ጉዞ ሁለት ሰዓት ያህል ይወስዳል። ትሩፋትና ራሐል የሆነ ያልሆነውን አያነሱ ይጫወታሉ። ወሰን እንደ ሌላው ጊዜ ብዙ ባይጫወትም አልፎ አልፎ መነጋገርን አልተወም። ትሩፋትና ራሐል ዝምታውና ቁዘማው የድካም ነበር የመሰላቸው።

ከአያታቸው ቤት ሊደርሱ ተዳፋት መንገዷን ወጥተው ዳገቷ ላይ ብቅ ሲሉ ሰፈሩ ሁሉ በሰው ተጥለቅልቋል።

«አታባ እናቲ! አታባ መግቢያዬ! አታባ እጉራሼ! አታባ አመቤቲ!» አያለ ወሰን ጩኸቱን ሰቀቀው። ትሩፋትና ራሐል በወሰን ድንገተኛ ጩኸት ደንግጠው ሰፈር ሲደርሱ እናታቸው ያዙኝ ልቀቁኝ ይላሉ። የኖረ የወንድ የቅድመ አያታቸውን ሙት አመት ለመዘከር የሄዱት ትሩፋትና ራሐል ትኩስ ለቅሶ ላይ ደረሱ። ወሰን ሊወስዳቸው ሊመጣ ትንሽ እንኳ ጥርጣሬ አላደረገባቸውም ነበር። እንግዲያው አያታቸው አመሀይ እየሰች ኃይለኛ ሳል ታመው መሰበኝታቸውን ያውቃሉ። ለምት ያበቃቸዋል ብለው ግን አልጠረጠሩም ነበር።

ከዚያ ሁሉ ጋቢ ለባሽ ባላገር እንድ ከተመኛ ሰው-ከሰው ሁሉ ጋር እየተጋፋ መጥቶ ከጎኗ ሲቆም ትሩፋት «ይነበብ ይሆናል» ብላ አልገመተችም ነበር።

«ይነበብ እዚህ ምን ትሰራለህ?» በመገርም ነበር ጠየቀችው።

«ለመስከ ሰራ መጥቼ ነበር። እዚህ ደግሞ እንዲህ ሆኗል። እግዜር ያጥናችሁ» አለ መንተፍረቱን።

ወሰን እነ ትሩፋትን ሊወስድ የመጣ ጧት ተዘገጃጅተው እስኪ ጠብቁት ድረስ ቀጥታውን ወደ ግብርና መሰሪያ ቤት ይሄዳል። በዚያው አለት የቀበሌ ገበሬ ማኅበሩ ስብሰባ ነበር። ሁልጊዜ በይፋ የሚካሄደው የገበሬዎቹ ስብሰባ ካበቃ በኋላ ይነበብ ድርጅታዊ ስራውንም በዚያው ያከናውናል። ወሰንና ሌሎች አራት አባላትም ይህንን ያውቃሉ። ተራ ወሬ የሚያወሩ ይመሰሉና ወደ ኋላ ይቀራሉ። ሁሉም ጥርግ ብሎ መሄዱን ሲያውቁ ስራቸውን ይጀምራሉ። በዛሬው ቀን ግን የወሰን አያት አርፈዋል። ሁለቱም ስብሰባዎቹ ሊካሄዱ አይችሉም። ይነበብ አርባተንሳ ድረስ ሄዶ በከንቱ መድከም የለበትም። እዚህ ነበር ወሰን ሲገሰግስ ወደ ግብርና መሰሪያ ቤት የሄደው።

«ጋሼ ይነበብ እንደምን አደርክ?» አለ ወሰን ከወገቡ ወረድ እያለና በእንድ እጁ ዳላውን መሬት ላይ አያጋደመ።

«ደህና አደርክ ወሰን። ዛሬ ከእናንተ ገበሬ ማኅበር አባላት ጋር ስብሰባ ነበረን እኮ ይህንን ሰነድ ይገባ መውጣቱ ነበር። ምነው በደህና?» አለው ለሰላምታ የዘረጋውን እጁን ቀልጠፍ ብሎ እየጨበጠውና በቀይ ኮላሰር የያዘውን ዶሴ እየሳየው።

«የእኔም አመጣጥ አገል እንዳትደከም ከመውጣትህ በፊት ላግኝህ ብዬ ነው። እከል አጋጥሞኛል» አለ ወሰን አንገቱን ደፍቶ።

«የምን እከል? በገበሬ ማኅበሩ ውስጥ ችግር ተፈጠረ እንዴ?» አለ ይነበብ ደንገጥ ብሎ።

«ኧረ በገበሬ ማህበሩ ውስጥ የተፈጠረ ችግር የለም ጋሼ! እሱ አያሳሰብህ። በቤተሰብ የመጣ እከል ነው። አታባን ታውቃት የለ እሚታዩን አረፈች!» ሲለው ወሰን እንባው ኮለል ብሎ ወረደ። በጋቢው ጠረግ አደረው «እነ ትሩፋትን ልወስድ ነው በጧት ስገሰግስ የመጣሁ። የእንድ እሚታ ልጆች እኮ ነነ። ተዘገጃጅተው እሱጩጩራሱ ድረስ እኔ ወዳንተ መጣሁ። እንኳም ሳትወጣ ደረሰኩብሁ» አለ ወሰን ከመውጣቱ በፊት ስለ አገኘው ደስ አያለው። እነ ትሩፋት ከመድረሳቸው በፊት ይነበብ ለቅሶው ላይ ነበር።

«እንደምታየው ገበሬው ሁሉ እዚህ ነው ያለው። ሥራ መሥራት የምትችል አይመስለኝም። እንዳይመሸብህ በጊዜ ብትሄድ ይሻላል ይነበብ» አሰች ትሩፋት።

«ግድ የለም። ከመጣሁ አይቀር ቀብር ላይ ብገኝ ደስ ይሰኛል» አላት ቀለል አድርጎ። ወሰን ጋር በገበሬ ቀበሌ ማኅበር ጸሐፊነቱ ባላቸው ግንኙነት ምክንያት እንደ መጣ ነበር ሌላው ሰው የተገነዘበው። ከቀብር በኋላም ይነበብ እዚያው ቆየ። ትሩፋት የሐኪም ቤቱ ሁኔታ ትውስ አላት። ያኔም እንዳይከተላት ያላደረገችው ጥረት አልነበረም፤ ግን ሳይቀበላት ቀረ። ይግረምሽ ብሎ አብሯት እቤቷ ድረስ መጣ። ድርቅ-ፍጥጥ ማለቱ እየገረማት ሲጫወት አምሸቶ ነበር የሄደው። የዛሬ ሁኔታው ደግሞ አልገባትም። «አድራሱህ እንዳይል ብቻ» አሰች በልቧ። ስታየው ደግሞ የሚሄድ አይመስልም።

«ይነበብ እየመሸ እኮ ነው። ከተማ ስትገባ የሰዓት አላፈው ገደብ እንዳይዝህና እንዳትቸገር» አለችው ከቀብር መልስ። አነጋገሩ የማስታወስ ቢመስልም እንዲያደር አለመፈለግንም ጭምር ይገልጻል።

«አይ! ከአሁን በኋላማ እንዴት ይኬዳል ብለሽ ነው።» ቁርጧን ነገራት። «መንገዱ ያን ያህል ሩቅ ባይሆንም ተዳፋት ስለሚበዛበት ከመሸ በኋላ ከብድ ይላል፤ በተለይ ብቻን ሲሆኑ እንደ እየሸው የገብርኤል ሳር ደግሞ ከሰው ቆመት በላይ ሆኖ አድጓል። በምሽት ጢሻ ውስጥ ተደብቆ የሚጠብቀው አይታወቅም። የሚተናኮል አውሬም አይጠፋውም»

አላት ፍርጥም ብሎ። ምንም እላለችም። ምንም ብትል ለውጥ እንደማታመጣ ገብቷታል።

ትሩፋት፣ ራሐልና ይነበብ አንደ ከተመኛ ሰው ተቆጥረው እንኩብካቤ አልገደለባቸውም። ከወሰን ቤት መኝታ ተዘጋጀላቸው። ወለል ላይ ሳር ተገነዝዞ ሰፊ ላምነት ተነጠፈላቸው። ጋቢና የወሰን ብርድልብስ ተሰጣቸው። የዋሉበትን ልብስ ሳያወልቁ ተኙ። ትሩፋትና ይነበብ አብረው ሲያድሩ ይህ የመጀመሪያ ጊዜያቸው አይደለም። በቡድን ጥናታቸውና ውይይታቸው ጊዜ ወጥቶ ለመሄድ ካልተመቻ በዚያው ማደር ድርጅታዊ ልምድ ነው። የዛሬውን አዳር ግን በዚያ መልኩ አላየችውም። እዚህ ለቅሶ ላይ የመገኘቱ ነገር ለአሷ ወይስ ለወሰን ብሎ መሆኑ ሳይለይላት አንዲሁ ሲገርማት አደረ። ራሐል ለወሰን ብሎ አንደ መጣ አሰበች። ጧት ከቁርስ በኋላ ተሰናብቶ ሄደ። ትሩፋትም የማይቀረው ስብሰባ ትንሽ ቆይታ መከተሏ አልቀረም።

ትሩፋት በጧት ተነስታ ወደ ሰራዊ ስትሄድ ይነበብ ጋር መንገድ ላይ ተገናኙ። ስታየው ሰውነቷን ርብሽ- ደግግጥ የሚያደርጋት ነገር ብሰባታል። ተናደደች። በጣም ተናደደች። ፍቅሩን አሰበችው። ቃል ገብታለችለች። ቃል አይታጠፍም። ቃል የሕሊና ዕዳ ነው ያለው ማን ነበር? መጽሐፍ ቅዱስ ይህንን አጥብቆ ያዛል። ልጅ አያለች ለአባባ መሳይ ስታነበላቸው ሀቀኛና እውነተኛ መሆን በፈጣሪ ዘንድም የተወደደ መሆኑን አጥብቀው ነግረዋታል። ድርጅቷ ኢሕአፓ ትልቁ መማሪያዋ የቃል ጽናት ነው። ለዓላማ መመዘኛ። ጓዶች ሁሉ ለዓላማ ሲሉ የሚከፍሉት መስዋዕትነት ከቃል ሌላ ምንም ማሰሪያ የለውም። ጓዶችን ላለማጋለጥ-ድርጅታዊ ሚሥጢርን እንደ ጠበቁ ራሱን እስከ ሞት አሳልፎ መስጠት የቃል እምነት አንጂ የሰነድ ውል የለውም። ቃል ከቡር ነው። ለፍቅር የገባችላትን ቃል። የእናቷን የአደራ ቃል። ከሁሉም በላይ ደግሞ የድርጅቷን የሥነ- ስርዓት ደንብ መጠበቅ ይኖርባታል። በጓዶች መካከል ጸታዊ ግንኙነት አይፈቅድም። ግን አንጃ! ከቁጥጥር ውጭ እየሆነ ተቀግራለች። አንዳንድ ጊዜ አበራሽ የተናገረችው እውነት እንደ ሆነ ታስባለች።

«ፍቅር ከቁጥጥር ውጭ ሆኖ ጉድ ሊደርገኝ ይሆን?» ትልና «አይደረግም! በፍጹም መሆን የለበትም! ልብሴን ጥቆ ካለበድኩ በስተቀር ሦስት ቃል አልበላም!-ሦስት ቃል አላፈርሰም! አደራ አልበላም!» ውስጧን ታስጠነቅቃለች። አንዳንድ ደግሞ ራሷን ትመረምራለች-ሀቁ ፊት ለፊት ይጋፈጣታል።

«ግን እኮ ይህን ልጅ መጀመርያ ያየሁት ቀን ነው የደነገጥኩት። ምን ነክቶኝ ይሆን? እውነት ግን ፍቅር ሊይዘኝ ይሆን?» ትላለች ደጋግማ አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ለፍቅር ያላትን

ለሜትና ለይነበብ ያላትን ስሜት ለማወዳደር ትሞክራለች። ለይነበብ ያላት ስሜት የተለየ ነው። ከልቧ ፈንቅሷት ሲወጣ ይሰማታል።

«አንደምን አደርሽ ትሩፊ» አላት ለሰላምታ እጁን እየዘረጋ ስሚን በቀልምጫ ሲጠራት የባሰውን ተረባሽቸች። ለሰላምታ የዘረጋውን እጁን መጨበጥ ነበረባት። እጇ ከረጃጅም እጣቶቹ መሀል ዋለ። በዚህ ሙቀት በሌለበት ማለጻ አንዳያልባት ስጋች። ይባሰ ብሎ ቆም ብሎ ወሬ መጀመሩ።

«የማስተማር ሥራ እንዴት ይዞሻል?» አላት። በዚህ ሰዓት መጠየቅ የሌለበት ጥያቄ በመሆኑ አናደዳት።

«ጥሩ ነው፤ ምንም አይልም» አለችው በግዴለሽነት።

«ላናግርሽ የምፈልገው ጉዳይ አለኝ» አላት ቀጥሎ። አነጋገሩ ፍርጥም ያለ ነበር።

«አልችልም። ሰዓት ደርሷል። መጀመርያው ከፍለ ጊዜ ላይ ከፍል አለኝ» አለችው አሷም ፍርጥም ብላ።

«አሁን ባይሆንም። መነጋገር ግን ይኖርብናል። ማታ አቤትሽ እመጣለሁ» ብሷት መልሷን ሳይጠብቅ በችኮላ ሄደ።

ትሩፋት ስታስተምር ሁሉ ይነበብን ከሐሳቧ ልታወጣው አልቻለችም። የፈለጋት ለድርጅታዊ ሥራ አንዳልሆነ ገብቷታል። ስታየው ዐይን ውሃው አላማራትም። የራሷን ስሜትም ፈርታለች። ባሰበችው ቁጥር ልቧ እየዋለላ ቁርጥ ያለ እቁም ሳትይዝ ነው የዋለችው። የማስተማር ሥራ አልቆ ወደ ቤቷ ለመሄድ ስትነሳ መንገድ ላይ ብታገኘው በወደደች። አቤቷ አንዲመጣ በፍጹም አትፈልግም። እሷ ራሷ ከቤት ላለመግባት ፈልጋ ነበር። ምን ዋጋ አለው? ልጁ አንዲህ በዋዛ የሚለቃት አይደለም። ዝም ብላ ቀጥታውን ወደ ቤቷ ሄደች።

«የራሱ ጉዳይ ይምጣና የሚለውን ብሎ ይሂድ» አለች ለራሷ «አኔ ግን መጠንከር ይኖርብኛል። ምንም ቢሆን ፊት መስጠት አይኖርብኝም» ስትል ራሷን አስጠነቅቀች። ልቧ ግን ከውስጥ እየከዳቻት ነበር።

ይነበብ አልቀረም። መሽጎሽጎ ሲል መጣ። የትሩፋት ቤት ሳሎኑ ጠበብ ቢልም እንደ የገመድ ሶፋ፣ እንደ የእንግዳ አልጋና እራት ወንበሮች ያሉት አነስተኛ የምግብ ጠረጴዛ ይዟል። የገመድ ሶፋው የቤቱ ባለቤት ንብረት ነበር። የሚገባው ለው ሁሉ የጥጥ ትራሱንና ጨርቁን እየቀየረ ይጠቀምበታል። ትሩፋትም ፈካ ያለ ቢጫ እበባ የበዛበት ጨርቅ ገዝታ አልብላለች።

የግቢውን ቆርቆር በር የከፈተችላት ራሷ ነበረች። በዚያ ሰዓት ሌላ ሰው እንደማይመጣ አርግጠኛ ነበረች።

«እንደምን አመሸሽ» ሲላት መልሱን የሰጠችው ተከላካሪ ነበር። እቤት ገብተው ሁለቱም በትይዩ ተቀመጡ። ፈላጊው አሱ በመሆኑ ጉዳዩን መጀመር ያለበት ራሱ ነው። ዝም ብላ ጠበቀችው።

«ጠነከራችሁ። አናትሽ በረቱ» አላት ለቅሶውን እስታውሱ።

«ሰንት ወጣት በሚያልቅበት በዚህ ዘመን ታሞና እድሜ ጠግቦ መሞት ጌጥ ነው አባኪህ!» ለማጽናናት ያለውን ነገር አጣጣለችበት።

«አናትሽ ግን በጣም አዝነው ነበር።»

«ለአሷ ማ አናቷ አይደለች። ከዘመኑ ጋር ሳሰባት ነው እንጂ እኔም እኮ አላሳዝነችኝም ማለት አይደለም። ሌላው ቢቀር ከአራት እያት አሁን ሁለት ብቻ ይቀሩናል። ይኸ እንኳን በራሱ ጎደሎ ነገር መኖሩን ያመለክታል።» ድምጹ ሰሰለሰ ማለት ጀመረ።

«ምንም የሌለን ምን እንበል?» አላት።

«ከሞት የሚቀር የለም። ሁሉም ግን የየራሱ ትዝታ አለው። በተለይ ለሴት እያቶ ብዙ ትዝታ አለኝ» አለች ተከዝ ብላ።

«እስኪ የአኚህዋን ሴት እያትሽን ትዝታ ንገሪኝ። አገር የመሰከረላቸው ቆንጆ ናቸው። ቆንጆናቸውን እንኳ እኔም አመሰክራለሁ። እድሜ ያላገበጠው ቀጭን መለሎ ቀመናቸው በሰፊ ጋር የማይገኝ ነበር። አሳቸውም በቆንጆናቸው ሳይኮሩ አይቀሩም ብዬ እምታለሁ። ከባሎቻቸው ጋር አረግተው የማይቀመጡት በዚህ በቆንጆናቸው እየኮሩ ነው ይባላል። የአናትሽን እባት ሳይቀር የፈቷቸው አጭር በመሆናቸው ንቀቀቸው መሆኑን የአርባተንሳ ሰው ሳይደብቅ ያወራል» አላት።

«ምን የቀረህ ታሪክ አለ? ከኔ ይበልጥ አንተ አውቀኸዋል። እኔ እምለው ግን ይህን ሁሉ የሰው ታሪክ ስታጠና ሥራ አትሰራም ማለት ነው? መንግሥት አምና ቢያሰቀምጥህ እንዲህ ቀልደህበታል ሰከ! ገበሬውን ሁሉ በማጎበር አደራጅተህ ያምራችሁ የኅብረት ሰራ ማጎበር እንድታቆሙለት መሰሎኝ የቀጠረህ? እንደምሰማህ ከሆነ ግን ሥራ እየሠራህ አይደልም። የሰው ታሪክ ስታጠና የምትውል ነው የሚመሰለው። ይህንን አሻጥርህን ለመንግሥት ጠቀሜ ባላሰይዝህ እኔ አይደለሁም» አለች ፈገግ እያለች።

«የደራ ወረዳንና የፎገራ ወረዳ ገበሬዎች ሁሉ ለመንግሥት መመሪያና ደንብ ሰጥ ለጥ ብለው እንዲገዙ አደግባኩ ነው። ጉማራ ላይ የትኑራን የመሰለ የተጠናከረ የገበሬዎች የአምራች ሥራ ማጎበር መስርቼለታለሁ። ለመንግሥት ታማኝ አገልጋይ እንዲሆኑ በደንብ አደራጅቼለታለሁ። ለዚህም ከአንቺ በላይ ምስክር አልጠራም» አላትና ተሳሳቁ።

ዝም ብለው የሆነ ያልሆነውን እያወሩ ቆዩ። እድገት በኅብረት የለውቀትና የሥራ ዘመቻ ስለ አላለፈው ሕይወቱ አወራላት። በአዋሳ ከተማ የማጎበራዊ ኑሮ እድገት ተቋም የሁለተኛ ዓመት ተማሪ እያለ እንደ ዘመተ- ምድብ ጣቢያውም በዚያው አዋሳ ዙርያ እንደ ነበር- በተፈጠረው የፖለቲካ ልዩነት ተጠርጥሮ መንግሥት እስርት እንደ ነበር - እስር ቤት እያለ ስለ ደረሰበት ስቃይና መከራ ተረከላት። ከእስር ከተፈታ በኋላ ዘመቻውን ጥሎ አዲስ አበባ ወደ ቤተሰቦቹ መመለሱን- በኋላም በመንግሥት ፈቃድ ሁሉም ተማሪ ወደየተቋሙ ገብቶ እንዲማር ሲደረግ አሱም ተመልሶ ትምህርቱን ማጠናቀቁንና እዚህ የመጣውም ለከፍተኛ ድርጅታዊ ተልእኮ መሆኑን ብዙ ብዙ ተረከላት። በጽሞና እዳመጠችው።

ትሩፋት ጊዜው እየመሸ የሰዓት አላፈው ገደብ እየደረሰ መሆኑን ለማሳወቅ እስር ጊዜ ሰዓቷን ብትመለከትም ይነበብ ተረጋግቶ ነበር የሚጫወተው።

«ዛሬ ወደ አንቺ ያስመጣኝ ይህንን ያለፈ ታሪክ ልተርክልሽ እንዳልሆነ መቼም ይገባኛል» አለና ትኩር ብሎ ተመለከታት።

«እንዴት ሊገባኝ ይችላል? ጠንቋይ ትቀልባለች እሉህ?»

«ከልብ የበለጠ ምን ጠንቋይ አለ ትሩፊ? ልቦቻችን ከተጠናቆሉ ቆይተዋል» አላት ፈገግ ብሎ።

«የምን መጠናቆል አመጣህብኝ ደግሞ!? የሚገባኝ ሀቅ ቢኖር በዚህ ሰዓት ያለምከንያት ከድርጅታችን ደንብና ስርዓት ውጭ መገናኛታችን ትከክል ያለመሆኑ ብቻ ነው። አደጋም ያስከትላል ይነበብ።»

«አውቃለሁ ትሩፊ! ይህንን ለእኔ መንገር አይጠበቅብሽም።» አላት አሁንም ዐይኑን አላዩዋ ላይ ሳይነቅል። ስሟን በቁልምጫ በጠራት ቁጥር ደግሞ ልቧ ከውስጥ እየከዳቻት ታስቸግራት ጀመር።

«ካወቅኸው ታድያ ለድርጅታችን ስነ-ስርዓት ተገዢ አለመሆንህ ነው?»

«አልቻልኩም ትሩፋት-- አልቻልኩም:: እንዲህ በቀላሉ አረታሰሁ ብዬ አንድም ቀን እሰቤ እላውቅም ነበር:: እሁን ግን አልቻልኩም:: ምንም ማድረግ አልችልም? ከእቅሜ በላይ ሆኗል» እሳት ዐይን ዐይኗን አያየ::

«ሰለምን አንደምታወራ አልገባኝም ይነበብ?»

«ገብቶሻል ትሩፋት፤ ገብቶሻል:: እንዴውም ከገባሽ ቆይቷል::»

«እንዴ! ምኑ ነው ከገባኝ የቆየው?»

«ጊዜው አልፏል:: በንደባብቅና ብንወሻሽ ምንም ጥቅም የለውም:: ሁለታችንም ካልፈለግነው ፈተና ውስጥ ወድቀናል::»

«የምን ፈተና ነው የምታወራው ይነበብ?»

«ፍቅር አልያዘኝም ለማለት ከሆነ አኔን ይዞኛል ቢቃ!! አሸንፎኛል:: ፍቅር ጉድ አድርጎኛል ትሩፋት!»

«ሊሆን አይችልም ይነበብ:: የድርጅታችንን ዲሊፕሊን ሊገዛህ ይገባል:: አይሆንም! መሆን የለበትም!» ጮኸች! መኝታ ቤት ያሉት እነ ራሔል ሳይሰማት አይቀሩም::

«ሆኗል ትሩፋት! ሆኗል! ለብዙ ቀን-- ለብዙ ሌሊት ስሜቴን አልሰማህም አሳዳምጥህም ብዬ ሰሸሸው ቆየሁ:: እዚህ እንበሳሜ ድረስ የመጣሁበትን ዓላማና ድርጅቴን እንደ ከዳሁ እንደሚቆጠር ለራሴ እየነገርኩ ላሳምነው ሞከርኩ:: ግን አልቻልኩም:: በዚህ በተፋፋመ የትግል ወቅት በፍቅር መውደቅ ራስን እጅግ መውደድ መሆኑ ሳይገባኝ ቀርቶ አይደለም:: ግን ምን ሳድርግ? ከቁጥጥራ ውጭ በሆነ እንደ ባልገሳኝ ምትሀታዊ ኃይል ሰር ውያለሁ!» እሳት ፍርጥም ብሎ::

«ይነበብ አንድ ያላወቅኸው ነገር አለ» እሳች ትሩፋት እቅሟ ሁሉ ድከም እያለ::

«ላውቀው አልፈልግም ትሩፋሬ:: ከእንግዲህ ይህንን ክስተት ሊያሰለውጥ የሚችል ነገር ይፈጠር አይመስለኝም:: እትድከሚ ትሩፋት:: አኔ በጣ--ም ብዙ ደከሜያለሁ! እዚህ ደረጃ ላለመድረስ የቻልኩትን ሁሉ ጥሬያለሁ::»

«ይነበብ አኔ አኮ ቃል የገባሁለት ሰው አለኝ:: ከኢሕጋፓ የድል ማግስት በኋላ ቃል ከገባሁለት ሰው ጋር እንጋባለን» ስትለው ድምጹ ሙትት ብሎ ነበር:: እሱ ቆርጠላት-- እንዲቆርጥላት አንጂ በተናገረችው አርግጠኛ ሆና አልነበረም::

«አኔና እንቺ ግን በድል ዋዜማ እንጋባለን:: እመኝኝ ትሩፋሬ ድሉን የምንቀበለው ከአዲሱ ልጃችን ጋር ይሆናል:: የድሉን ብስራት ከአዲሱ ትውልድ ጋር ስናከብረው ይታየኛል! ድርብ ድል ይሉሻል ይሄ ነው:: ደስ እይልም!» ብሏት የሰዓት እላፊ ገደብ ማለፉን እንኳ ልብ ሳይል ወጥቶ ሄደ:: ይነበብ ከሄደ በኋላ የተናገረውን በሙሉ አንደገና አሰበችው:: መረር ያለ ነበር:: የራሷን እቋም ለማወቅ ውስጧን መረመረች:: ቁርጥ-ጥርት ያለ እቋም አልነበራትም:: የዋለላችው ልቧ ፍራት-- ፍራት አሳት::

ትሩፋት አባቷ አቶ ማንያዘዋል በጠና የመታመማቸውን ወሬ ይዘላት የመጣው ራሱ ይነበብ ነበር:: ጅግና ኪዳነምህረት ቀበሌ ገበሬ ማኅበር የትኑራ የእምራቾች የኅብረት ሥራ ማኅበርን ለማጠናከር በሄደ ጊዜ ጌታሁንን ያገኘዋል:: ጌታሁን የትሩፋት አባት ቅርብ ዘመድ ነው:: በየትኑራ የእምራቾች ገበሬዎች ማኅበር ውስጥ ጥሩ ተሳትፎ ያለው አባል ነው:: ከይነበብ ጋር ይበልጥ የሚያግባባቸው ደግሞ ድብቁ ድርጅታዊ ሥራ ነው-- ልክ እንደ ወሰን::

«ደህና ሰነበትክ ጋሼ ይነበብ» አለ ጌታሁን ከእምራቾች ገበሬዎች ሰብሰባ በኋላ::

«እንደምን አለህ ጌታሁን? ቤተሰብ ሁሉ ደህና?» አለ ይነበብ አጻፋውን::

«እግዜር ይመስገን ሁላችንም ደህና ነን:: የእኛ ለዎች አስቲመጡ ና እዚች ላይ አረፍ በል» አለው የሆነች የግንድ ጉማጅ ነገር እያመቻቸለት:: ሌሎች አባሎች አሰኪሰባሰቡ ሁለቱ ተቀምጠው ጨዋታ ጀመሩ::

«እንበሳሜ አንዲት ዘመድ ነበረችኝ ትተዋወቁ ይሆን ጋሼ ይነበብ? አስተማሪ ናት» ጠየቀ ጌታሁን::

«ሦስት ሴት መምህራን አሉ:: ዘመድህ የትኛዋ ትሆን?» አለው ይነበብ ሦስቱንም ሴቶች በዐይኑ ሕለፍው እያመጣቸው:: ከሁለቱ ሴቶች በላይ ትሩፋት ገዝፋ--ጎልታ ታየችው::

«ትሩፋት ነው ስሟ ካወቅሃት::»

«አውቃታሰሁ» አለ ቀልጠፍ ብሎ::

«ዛድያ ጋሼ ይነበብ ያባቷን በጠና መታመም ያልሰማች ሆና ነው መጥታ ያልጠየቀችው? አኔም እንዳጋጣሚ አዲስ ዘመን ሰጉዳይ ሄጄ አምላክ ፈቅዶ ዐይኑን አይቼው መጣሁ» አለ ጌታሁን::

«ትሰማ አትሰማ ያወቅሁት ነገር የለም። ስንምት ግን የለማች አይመለለኝም። የመንግሥት ሠራተኛ በመሆኗ ብትሰማም በፈለገችው ጊዜ ብድግ ብላ መምጣት አትችልም አኮ ኔታሁን። እንደምታውቀው የይለፍ ደብዳቤ ካልያዙ ካንዱ ቦታ ወደ ሌላው መንቀሳቀስ አይቻልም። የሥራ ጊዜ በመሆኑ ደግሞ ፈቃድ አንዲህ በቀላሉ ማግኘት ይቸግራል።»

«አይ ጋሼ ይነበብ አንኳን እናንተን ከተምቶችንና የተማራችሁትን ዛሬ ዛሬስ እኛንም አላላውስ አላንቀሳቀስ ብለውናል ጸረ! ያለ ይለፍ ወረቀት አዲስ ዘመንና ሐሙሲት አንኳ ንበያ ውላን መምጣት አልቻልንም» አለ ኔታሁን አየተማረረ።

«ይኸውልህ ኔታሁን በገዛ አገራችን እንደ ልብ ከቦታ ቦታ መንቀሳቀስ እንኳ አልተፈቀደልንም። በጣም አስቸጋሪ ጊዜ ላይ ደርሰናል» አለ ይነበብ በቁጭት።

«አይ ጋሼ ይነበብ! የአግዜር እርዳታ ታከሎልን ይሄ አውሬ መንግሥት ቶሎ ካልነቀልነው ገና ብዙ ቸግር ይገጥመናል። ትሩፋት ግን ከቻለች የይለፍ ወረቀቱን አጥፋም ቢሆን ዐይኑን ብታየው ጥሩ ነበር» አለ ኔታሁን ተከዝ ብሎ።

«መልዕክቱን እንዳደርሰለት ትፈልጋለህ ኔታሁን?»

«አንተን መላኩ ድፍረት እንዳይሆንበኝ እንጂ ተሆነማ ጥሩ ነበር። ኋላ አንድ ነገር ቢሆን ጠጠቱ ከሆደ አይወጣለትም። በሕይወት አያለ ዐይኑን ብታየው ይሻለታል» አለ ኔታሁን ስጋት የገባው መሆኑ ከእነጋገሩ አየታወቀ።

«ግድ የለም እንደ ሄድኩ እነግራታለሁ።»

«እንግዲያማ አደራህን ጋሼ ይነበብ ልድፈርህና ሳትውል ሳታድር ዐይኑን ትየው ንገራት» አለ ኔታሁን ጠበቅ እድርጎ።

አንበሳሜ አንደ ተመላሰ ከቤቱ አንኳ አልገባም። በቀጥታ ወደ ትሩፋት ቤት ነበር ያመራው። የውጫን በር ሲያንኳኳ በፈረለው የአጋም ሽምጥ አጥር ወደ ውስጥ ተመለከተ። ራሱልን ለትመጣ አያት። ከሰላምታ በኋላ ትሩፋት አቤት አለመኖሯን ነገረችው። አቤት ገብቶ እንዲጠብቃት ብትለምነውም አልገባም። ትሩፋት በዚህ ሰዓት የት ልትሄድ አንደምትችል እያንሰላሰለ ወደ ቤቱ ተመለሰ። ሠራተኛው የገላ ውሃ እንድታምቅለት ነግሮ አልጋው ላይ ጋደም አለ አንበሳሜ የመጣበትን አብይ ዓላማ አያሰበ። ከመጣ ጀምሮ የሰራቸውን ሥራዎች አንድ ባንድ ፈተሻቸው። ያን ያህል አጥጋቢ ሆነው አላገኛቸውም። በጣም መንቀሳቀስ አንዳለበት አያውጠነጠነ አያለ ትሩፋት ድንገት መጥታ በሐሳቡ ስንቅር አለበችበት።

«ራሴን ልሞሽው አልችልም። አፍቅሬያታለሁ። ከማውቃቸው ብዙ ሴቶች ሁሉ አሷ በምኗ እንደምትለይ ባይገባኝም ትሩፋት ልዩ ናት። ግን ምኗ ይሆን ልዩ የሆነብኝ? ሲል ሁለተኛ ደረጃ፣ አዋላ ማኅበራዊ ኑሮ እድገት ማሰልጠኛ ተቋም፣ የአድገት በኅብረት የአውቀትና የሥራ ዘመቻ ላይ የሚያውቃቸውንና ያወጣቸውን ሴቶች ሁሉ በዐይን ሕሲናው ተመለከታቸው። በጣም ብዙ ቆንጆ ቆንጆ ሴት ልጆቻን ያውቃል። አንደ ትሩፋት ግን አላብክነትም።»

«አዚች ትንሽ የገጠር ከተማ ሌላ ብዙ ሴቶች ማየት ባለመቻሌ ይሆን? አማራጭ በማጣቴ ይሆን?» ራሱን ጠየቀ «አይደለም! በፍጹም አይደለም!» ሆነ መልሱ። «ትሩፋት ልዩ ናት! ምኗ ላይ ይሆን የምትለየው ግን?» በጀርባዉ እንደ ተኛ ብዙ አለበት። ስለ ትሩፋት ብዙ አወጣ አወረደ። መጨረሻ ላይ «አዎ ዐይኗ ላይ! ሌሎች ሴቶች ላይ የሌለ ዐይኗ ውስጥ አንድ የሚታዩኝ የተለየ ነገር አለ» ብሎ ደመደመ። እንደገና ደግሞ ከአዲስ አበባ አንበሳሜ ድረስ የመጣበትን ዋና ጉዳይና ተልዕኮውን አውጠነጠነ። በአሁኑ ሰዓት-በዚች ቅጽበት በደርግ ፋሽስታዊ የአፈና መረብ ውስጥ ገብተው ስንት ጓዶች እንደሚሰቃዩና እንደሚሰው አሰበ። ራሱን እንደ ከሀዲ ቆጠረ። ጨነቀው። ኢሕአፓ ለተፈጥሮ ልጓም ሳታበጅ በደፈናው መፋቀርን መከልከል ትክክል ነው ብሎ መቀበል ከበደው። ሐሳቡና ምኞቱ ተዘበራርቀውበት አንዴ ራሱን ሲወቅስ ሌላ ጊዜ ለድከመቱ ማመኘኛ ምክንያት... መሸሽጊያ ጥግ ሲፈልግ

«ጋሼ ውሃው ሙቁሎዎታል። ይኸው ጥሽቱንም አዘጋጅቻልዎታለሁ» የሚለው የሰራተኛው ድምጽ ከገባበት የሐሳብ አዘቅት ገላገለው። የጥቀ ውሀ በባልዲና የልብስ ማጠቢያ ሳፋ ወለሉ መሀል ላይ አለቀምጣለት በሩን ከኋላዋ ዘግታ ወጣች። ይነበብ ገላውን አየታጠበ ሁሉ የሚያሰበው ስለ ትሩፋትና ለሌ ድርጅቱ ነበር።

«ሁለተኛ ጊዜ መምጣቴ ነው» አለት ይነበብ ሲገናኙ።

«ራሱል ነገረችኝ። ምነው ይህን ያህል በአግር በፈረስ የፈለክኝ?» አለችው ወደ ቤት አየባቡ።

«አሱን አንቺም ታውቀያለሽ። ያውም የምፈልግሽ አንድ እምሳል አንድ አካል አለክ መሆን ድረስ ነው» ሲለት ቀልድ ብሎ ነገር ከፊቱ ላይ አይነበብም። ድምጹም ከረር ያለ ነበር።

«አንተ ነገር ያልሰለቸህ ሰው ነህ ወንድሜ! ይልቅ ለምን ጉዳይ እንደ ፈለክኝ ልትነግረኝ ትችላለህ?»

«ጅግና ኪዳንምሀረት የሚኖር ኔታሁን የሚባል ዘመዳችሁ አንድ መልዕክት እንዳደርሰልሽ ልኮኝ ነበር። በዚህ ጸባይሽ ግን የምነግርሽ አይመለለኝም» አለት ፊት ለፊት አየተመለከታት።

«ይሄን አንድ ዘመዳችን ሞቶ 'ልቅሶ ድረሺ' ሲለኝ እንዳይሆን? አሉ ምን አለበት? የይለፍ ደብዳቤ አይፈለግበት፤ ፈቃድ አይጠይቅ። ባሻገር ጊዜ ብድግ ብሎ ከፈለገው ቦታ ደርሶ ይመለሳል።»

«እንዴ ትሩፊ! በአሁኑ ጊዜ እርሶ አደር ቢሆንም ያለይለፍ ደብዳቤ ከቦታ ቦታ መንቀሳቀስ አይቻልም። አላጋጠመሽ ይሆናል እንጂ በተለይ ፈታሹ ሰይጣናው ወታደር ከሆነ ባላገር ነው ብሎ አይምረውም። ስንቱን ምስኪን አርሶ አደር ባፍጠሙ እያዳፉ ሲወሰደው አይቻለሁ መሰለሽ» አለ ይነበብ።

«ከሰንት አንድ ነው አባክህ! እሺ ለቅሶ እንድደርስ ካልሆነ መልዕክቱ ምን ነበር? ከአንዴም ሁለቴ የፈለክኝ» አለች ትሩፋት።

«መፈለግሽን አውቀሽ አይደል እንቺም እንዲህ የምትኮረውና የምትጠፈው።»

«ብአናትህ ይነበብ አሁን የሚቀለድበት ጊዜ ላይ ነው ያለነው ግን?»

«ከምሬ ነው ትሩፋት እየቀለድኩ አይደለም። ቀልድ መስሎሽ ከሆነ ተሳስተሻል።»

«ተቀድመሃል ወዳጄ።»

«መጽሐፍ ቅዱስ ሉቃስ- ምዕራፍ አሰራ ሦስት፤ ቁጥር ስላላ ላይ ምን ይላል መሰለሽ የኋለኞቹ ፊተኞች ይሆናሉ፤ ፊተኞቹም ኋለኞች ይሆናሉ ይላል። ዘመን ተቀይሮ ከሚኒስት ሆንኩ እንጂ የቅስ ልጅ ነበርኩ» አሳት።

«ፋክራህ ለጠሰፋ የተዘጋጀህ ያስመስልብህል። ባታሰበው ይሻልሃል። ሰንት ሳተና ሳተና ዘመዶች እንዳሉኝ አይተሃል። እነ ወሰንን የመሳሰሉ። ገልዳን እያሻግሩህም።»

«ምርጫ ካጣህ አሱንም መሞከራ አይቀርም። እርግጠኛ ነኝ ግን ፍቅር ያሸንፋል!»

«እሺ በቃ! የኔታሁንን መልዕክት ንገረኝ» አለች ስልችት ብሏት።

«አንደ-ሱ ነው። 'እሺ' ስትይ ሲያየሽ እንዴት ደስ አንደምትይ!» አላት ፈገግ ብሎ። ፈገግ ሲል ትናናሽ እንቁ መላይ ጥርሶቹ ያምራሉ። ይበልጥ ያሳመራቸው ደግሞ ከላይና ከታች በቀጭኑ አኩል ተስተካክለው የወረዱት ፍንጭቶቹ ናቸው።

«አባትሽን ትንሽ እሟቸዋል አሉ እንድታያቸው ይፈልጋሉ» ሲላት ከመደንገጧ የተነሳ ብድግ አለች። በፈርጣማ ከንዱ ጎትቶ ቁጭ እንድትል አደረጋት።

«ትሩፋት! አነራሐልን ደንግጠሽ ማሰደንገጥ ያለብሽ አይመስለኝም። ተረጋግተሽ ማረጋጋት ይጠበቅብሻል። ታላቅ አህት መሆንሽን አትርሺ። ታመሙ እንጂ ሞቱ አልተባልሽም። ምን እንዲህ ያደርግሻል?» ሲላት በመጠኑም ቢሆን ተረጋጋች።

«ፈቃድ እንዴት ይሆን ማግኘት የምችለው? የይለፍ ደብዳቤውንስ ይጽፋልኝ ይሆን? ደግሞ የፈተና ወቅት መሆኑ። ምን አለበት አሁን በዚህ ጊዜ ባይታመም» አለች ጭንቅ አያላት።

«የፈተና ወቅት መሆኑ እንደውም ጥሩ ነው። ፈተናሽን አውጥተሽ ሲፈትነልሽ ለሚችሉ ፈቃደኛ መምህራን መስጠት ትችያለሽ። እነሱ ፈትነው የፈተና ወረቀቱን ከሰበሰቡልሽ አባትሽን ጠይቀሽ ስትመለሽ እኛ ደግሞ ተረዳድተን እናርመዋለን» አላት ይነበብ። ጉዳዩን ልክ እንደ ራሱ ጉዳይ በመቁጠር።

«መፈተኑን እንኳ እማዋይሽም ብትሆን ትፈትገልኝ ነበር። ፈቃድና የይለፍ ደብዳቤውን ማግኘቱ ነው ችግሩ» አለች ባመጣው ሐሳብ እየተሰማማች።

«ምነው ከአቶ ኔትነት ጋር ትግባቡ የለም እንዴ? ቀስ ብለሽ የደረሱሽን ችግር ንገረው። ፈተናሽን የሚፈትገልሽና የፈተና ወረቀቱን የሚሰበሰብልሽ ፈቃደኛ መምህር እንዳገኘሽ ግለጭለት። የሥራ ከፍተት እንደማይፈጠር አሳምኝው። የይለፍ ደብዳቤውን የምታግኝበትን መንገድ እኔ አፈልጋለሁ» ሲላት በመጠኑ አጩይታ ተሰማት። ይነበብ ችግሯን አብሮ በመላፈሉ ከልብ አመሰግነችው። ሌላው ስጋቷ ደግሞ ራሐልና ድልጎ «አብረን እንሄዳለን» ማለታቸው አይቀርም። እንዴት አሳምናቸው እንደሚቀሩ ማሰብ ጀመረች። ሌሎቹ እንኳ ከአሷ ፈቃድ ውጭ አይሆኑም።

ትሩፋት የሦስት ቀን ፈቃድ አገኘች። ቅዳሜና እሁድን አንተርሳ አምስት ቀን እንዲሆንላት ፈቃድን የሞላችው ከረቡዕ ጀምራ ነበር። የይለፍ ደብዳቤው በይነበብ በኩል መጣላት። ራሐልና ድልጎ አሷ ስትመለስ ሲሄዱ ተሰማሙላት።

ረብዕ በጠዋት ተነስታ በእግሯ መንገድ ልትጀምር ስትል ለሰራ ጉዳይ የመጣች እንደ የግብርና መኪና ገበያው መሀል ቆማ አየቻት። የጉዞ አቅጣጫዋ ወደት እንደ ሆነ ባለማወቅ በመጠየቅና ባለመጠየቅ መካከል ላይ እንዳለች ይነበብ ወደ አሷ ሲመጣ አየችው። ስታየው ውስጧ መረበቡን አላቆመም። አሷም በሁኔታዋ መናደደ አልቀረም።

«እንደምን አደርሽ ትሩፋት? እድለኛ ነሽ ለሥራ ጉዳይ ወደ ወረታ እየሄድን ነው። አብረሽን መሄድ ትችያለሽ። ከዚያ በኋላ ያለው ትራንስፖርት ችግር አይሆንበሽም» ሲላት «አመሰግናለሁ ይነበብ!» ከማለት ውጪ ሌላ ቃል አልነበራትም ።

አንድ የግብርና ባለሙያ ከሸፊ ጎን ፊት ተቀመጠ። ከኋላ የተቀመጡት ትሩፋትና ይነበብ ብቻ ነበሩ። ድንጋይና ጠጠር ያልፈለሰበት ዝም ብሎ በሰው ጉልበት ብቻ የተጠረገው መንገድ በከረምቱ ጎርፍ በየቦታው ጉድጓድ-ጉድጓድ ሰርቷል። በመንገዱ ምክንያት መኪናዎ ወደ ሰማይ ጉና ወደ ምድር ትወርዳለች። ውስጧ ያሉ ሰዎች አብረዋት ይንገላታሉ። ይነበብ የትሩፋትን እንግልት ለመቀነስ እለቦ ይመሰላል መኪናዎ ወደ ላይና ወደ ታት ለትዘልና ባፍጠሚ ልትተከል በሞከረች ቁጥር እቅፍ አያደረገ ወደ ጉያው ይሸጉጣታል። አሷ ደግሞ ሰዎቹ አንዳያዩዋት ተሳቃ ልትሞት ደረሰች። አንዲህ ከምሳቀቅ የይነበብ አርዳታ ቀርቶብኝ የመኪናዎ እንግልት ይሻለኝ ነበር አለች በውስጧ። አንዲህ አየሆኑ ሀሙሲት ደረሱ።

«አብሬሽ ብሄድ ቅር ይልሻል?» አላት ይነበብ ወረታ እንደ ደረሱ።

«አይ! ሻረ አያሰፈልግም! አስከ አሁን ያደረግሁልኝ ውለታ ከበቂ በላይ ነው።»

«የእኔም ጉዳይ እንደ ሆነ አድርገሽ ውሰጅው» ብሎ ትክ ብሎ አያት። ዐይኑን ሸሸች። መኪና አግኝታ ተሳፍራ አስከትሄድ ድረስ ይነበብ አብሯት ነበር።

አዲስ ዘመን ደረሰች። ወደ አባቷ ቤት ስትሄድ ድሮ የምታውቀው ቅርብ የነበረው መንገድ አሁን ሩ-ቅ የሆነ መሰላት። ያንኑ አንድ የጠጠር የመኪና መንገድ ተብሎ ተከትላ ስትሄድ ሁሉ ስጋት ውስጥ ነበረች። ጥቂት እንደ ሄደች ከሰልክ ቤቱ ከፍ ብላ በስተግራ በኩል በምትገኘው ጠባብ መንገድ የአርገዲፋን ባይ ተሻግራ ወደ መንደሩ ውስጥ ገባች። በፈሩ ጭልል ብሏል። የአባቷን ግቢ አሻግራ ተመለከተች። ድንኳን አልተጣለም። ቢያንስ ሞት እንደ ሌለ አወቀች። አቤት ስትገባ አባቷ አልጋቸው ላይ ተሻተዋል። መሃድን ሚስታቸውን ከፈቱ በኋላ የአገቧት ሚስታቸው የምትጠባ ልጇን ይዛ አጠገባቸው አለች። ሁለት አባቷን ጠያቂ ጎረቤቶች መደብ ላይ ተቀምጠዋል። ትሩፋት ስትገባ ሁሉም ቆመው ተቀበሏት። ጉንጫን አያገላበጡ ሳሟት። ወደ አባቷ ስትጠጋ ድክም ብለዋል እንጂ ወዛቸው ደሀና ነው። ከአንገታቸው ቀና ብለው

«አንዴት ስነበትሽ ትሩፋት» ሲሏት ድምጻቸው ሰልል ያለ መሰላት። አንባዋ መጣ። በእንጀራ አናት እንዲያድጉ በማድረጋቸውና ጠጪ በመሆናቸው ብታዝንባቸውም አትጠላቸውም። «አናታችን ባይፈታ ኖሮ...» የሚለው ወቀሳዋ አንዳለ ሆኖ ለአሷ ያላቸውን ልዩ ፍቅርም ታውቃለች። በተለይ ለመምህራን ኮርስ አልፋ አስመራ ድረስ ይዘዋት የሄዱትን ምንጊዜም ልዩ ቦታ የምትሰጠው ነው። በዚህ የአስመራ ጉዞ ከመሃድ እንጀራ አናቷ ጋር ስንት ጭቅጭቅ ፈጥረው እንደ ነበር ዛሬም ትክ ይላታል። ቢያስረዳቸው ከቤት መቀመጥ የማይወዱት ሰውዬ አንዲህ ከአልጋ ላይ ውለው ስታያቸው ከልቧ ለዘነቸላቸው።

ጤና ጣቢያ ወሰዳ በምታውቃቸው ሀኪም ጓደኞቿ አማካኝነት አንዲታዩ አደረገች። በአርግጥም የተሻላቸው መላሉ። ያለቻትን የፈቃድ ጊዜ ሁሉ ቀና እያሉ ሲያጫወቷት ስነበቱ። ወደ ለራ ቦታዎ መመለሻ ቀኗ ሲደርስ አባቷ ጠሯት።

«አቤት ባብዬ ፈለክኝ?» አለች ከአጠገባቸው ሄዳ አየተቀመጠች።

«አዎ ፈለኩሽ ልጄ፤ ለብርቱ ጉዳይ ፈለኩሽ» አሏት። ለወትሮው ትክ ብለው ማየት የማይወዱት ሰውዬ ትኩር ብለው አየተመለከቷት።

«ምነው ባብዬ በደህና?»

«በደህና ነው ትሩፋቴ። በደህና ነው» ብለው ዝም አሉ፤ አሷም ዝም ብላ ጠበቀቻቸው።

«እነ ድልነሳ ምነው አብረውሽ ያልመጡ?» አሉ። ሊያናግሯት የፈለጉት ጉዳይ ግን ይህ አንዳልሆነ ገብቷታል።

«ጊዜውን ታውቀው የለ ባብዬ። ተንጋግተን ስንመጣ ለተመልካች ጥሩ አይሆንም ብዬ ነው። እኔ እንደ ተመለስኩ አነሱ ይመጣሉ። ትንሽ ቀንም አብረውህ ይቆያሉ» አለቻቸው።

«ደግ ትሩፋቴ ጥሩ አለባችኋል። ሞት ቀጠሮ አይሰጥም ልጄ። በቀደምለት ሞቼ ነበር። ከፈን ከቀደድኩ ነው የተመለስኩ። ቀኔ ገና ያልተቆረጠች ሆና» ብለው ትክዝ አሉ።

«ተመሰገን ነው ባብዬ። አትመመኝማ አይባልም። አሁን ተሽሎሃል፤ አያደር ደግሞ ታገማለህ።»

«ጌታዬን የማስቸግረው አንድ ነገር ብቻ ነው። አሱን ሳያላየኝ አይግደለኝ አንጂ ሞት አልፈራም ልጄ። ከአንግዲህ አኔ ሞት ፈርቼ የት ልደርስ ነው?»

«ምነው ባብዬ ገና አኮ ነህ። ከአንተ የሽመገሉት ሁሉ አያሉ ሞትን አንዴት ታለበዋለህ? አኛ አንድትቆይልኝ አንፈልጋለን። አባት መኩሪያ ነው። አባት ቅርስ ነው» አለቻቸው።

«ከሞት የሚቀር የለም ትሩፋቴ። ይልቅስ አኔን አባትሽን ከልብሽ የምትወጅኝ ከሆነ ደለ ብሎኝ ወደ መቃብራ በሰላም አንድወርድ አድርጊ ልጄ» አሉ። ንግግራቸው የማባባል ነበር።

«አልገባኝም ባብዬ። ምን ባደግልህ ነው ደስ የሚልህ?»

«ሳልሞት ዓለምሽን አሳይኝ ልጄ! ዛሬ ዘመን አሰኳላ ትምህርት የሚሉት ጣጣ መጥቶ ነው እንጂ ሴት ልጅ አሰራ ለምሳሌት ዓመት ካለፉት በኋላ ካላገባች እንደ ቁም ቀር ነበር የምትቆጠር። አንቺ ደሞ ለራ ይዘሻል። ከአንግዲህ ምን ይጠበቃል? መቃብር ሳልወርድ ባይሆን የአንቺን ዓለም አይቼ የልጅ ልጅ ለሜ ልሙት። በጓደኞቼ እንደ ቀናሁ አልቅር ልጄ!» አሏት። ልመናም ልምምጥም በተሞላበት አንደበት። ትሩፋት ድንግጥ አለች።

«ባብዬ አንዴው አንዲህ በድንገት ባሉሰ ከየት ይመጣል?» አለች እኗ ላይ እንደ መጣ።

«አንቺ ፈቃድሽ ከሆነ ልጅህን አባከህ አጀን ስጠነ እያለ የሚሰምንኝ ሰንቱ መኳንንት ሰንቱ የመንግሥት ሠራተኛ መሰለሽ አሏት። አሳ ከፈለገች የሚመርጡላትን ባል ማን - ከማን እንደሚሻል በልባቸው እያወዳደሩ።

«ባይሆን ምርጫው እንኳ ለእኔ ይሰጠኝ።» አለች ትሩፋት ለባብ እንዳጣች ሲገባት።

«አሉን እንደ ወደድሹ። ግድ በእኔ ምርጫ ይሁን አልልም። ዘመን ሽርታል። የማሰቸግርሽ የሞት ቀጠር የለውም። ነገ ዛሬ ሳትይ እንድትወሰኚ ነው። ያለዚያ አንዲህ እየለመንኩሽ ብሞት መቃብር ውስጥ ሆኜም አጽሜ ያዝንብሻል ልጄ» አሏት። አቶ ማንያዘዋል ካለ ነገራቸው እንደ አሳቸው ዘመን አባቶች ልጆቻቸውን

«በየት ወጥታችሁ-- በየት ገብታችሁ-- ከማን ጋር ቆማችሁ-- ከማን ጋር አየኋችሁ-- ከማን ጋር ወጣችሁ-- ከማን ወረዳችሁ» እያሉ አያሰጩንቁም ነበር። በልጆቻቸው ላይ ለምነት እንዳላቸው ይናገራሉ። አቶ ማንያዘዋል በዘመናቸው ከነበሩት ሰዎች የተሻለ ነጻነት ለልጆቻቸው የሰጡ ሰው ነበሩ። አሁንም ቢሆን «እኔ የመርጥኩልሽን ካላገባሽ» ብለው ድርቅ አላሉም። አንደውም በአዲስ ዘመን ሰው እንደ ታሪክ የሚነገርላቸው አንድ አጋጣሚ አላቸው። አንድ ጊዜ አንድ ሰው ትሩፋትን ለሚሰትነት ያሰባል። አዲስ ዘመን ከተማ አሉ የተባሉ ሽማግሌዎችን አፈላልጎ ይልካል። አቶ ማንያዘዋል ሽማግሌዎችን ተቀብለው ሲያነጋግሩ የመጀመርያ ጥያቄያቸው የነበረው

«ሰመሆኑ ባለጉዳዩን ጠይቆ ፈቃድ አግኝቷል ወይ?» የሚል ነበር። ሽማግሌዎች መጀመርያ የአላቸውን ፈቃድ ለማግኘት እንደ መጡ አንጂ ለውየው ትሩፋትን ገና አለመነጋገሩን ሲነግሯቸው

«መጀመሪያ ከባለጉዳዩ ጋር በጨረሰ ነበር እንጂ-- እኔ አሺ ብለው እኔን አያገቡኝ።» ብለው ሽማግሌዎችን አሰቀው ሸኝተዋቸዋል ይባላል። የአዲስ ዘመን ሰው አሰካሁን «እኔን አያገቡኝ» አለ ማንያዘዋል እያለ እንደ ተረት ይዘላቸዋል።

«ትሩፋቱ መፍጠን አለብሽ። ብዙ ለድሜ እንደሌለኝ ከአያያዜ አውቀዋለሁ። እንደ አዘንኩ መቃብር አልውረድብሽ ልጄ»

«አሺ ባብዬ አሰብበታለሁ» አለቻቸው ደስ እንዲላቸው።

ለሰንበት ስትሰማቸው ሁሉ «አደራ! አንግዲህ ጊዜ አንዳትፈጅ ልጄ አደራ!» እያሏት ነበር። ሁኔታቸው ሁሉ ሲጋት ለቀቀባት። አባቷ እንደዚያን ቀን አሳዝነዋት አያውቁም። ምን ማድረግ እንዳለባት ግራ እስኪገባት ድረስ አሰጩንቁት።

በትራንስፖርት መኪና ተሳፍራ ስትሄድ መንገዱን ሁሉ የምታስበው ስለ አባቷ ነበር። «አውነት ሊሞት ይሆን እንዴ አንዲህ ያጣደፈኝ። ምን ታይቶት ይሆን?» የሚለው ሐሳብ እንደ ወዘወዘት ሀሙሲት ደረሰች። ወደ አንበላሜ የሚሄድ ሰው ስታፈላልግ ይነበብ እዚያው ሀሙሲት ነበር። ስታየው

«እየጠበቀኝ ነበር እንዴ? ምን ዓይነቱ ቸኮ ልጅ ገጠመኝ አባካችሁ!» አለች። ፍቅር በሐላቧ ብቅ ጥልቅ ማለቱም አልቀረላትም።

«ፍቅር ግን ምን ሆኖ ይሆን የጠፋው? በሕይወት መኖሩንና አለመኖሩን ሳላወቅ ስንት ዓመት መጠበቅ ይኖርብኝ ይሆን? አለሁ ወይም የለሁም ሳይለኝ ይኸው ሦስት ዓመት ሊያልፍ ነው» ብላ ራሷን ወደ ውስጥ መረመረች። ጥፋተኝነት አልተሰማትም። የድርጅቷ ጉዳይ ግን እንዲህ በዋዛ የሚታይ አይደለም። ያውም በዚህ ወላኝ ወቅት። «አይሆንም! አይደረግም!» አለች። የአባቷ ጉዳይ ደግሞ መጣ። ጭንቀታቸው ታያት። ልመናቸው አላዘናት። የጠየቁትን ሳትፈጽም ቢሞቱ ፀፀቱ እስከ ወድያኛው የሚለቃት አይመሰላትም። ግራ ግብት አላት። ተጨነቀች።

«ትሩፋት እንዴት ሰነበትሽ? አባትሽ እንዴት ናቸው?» አላት ይነበብ። የአጅ ሰላምታ ብቻ ስጥታ ልታስቆመው ስትል ጎተት አድርጎ ጉንጫን ላመ። ፍቅር መጀመሪያ ቀን ከባህርዳር መጥቶ እንደ ላማት አይነት ሰሜት አልነበረም። ያን ጊዜ የተሰማት ትኩስ የልጅነት ሙቀት ነበር። ያኔ የሽተታት ትኩስ ወተት-ወተት የሚል የልጅነት ትንፋሽ ነበር። የይነብብ ግን ልዩ ነው። ውስጥ ድረስ ዘልቆ የልቧን ምት ነው የጨመረው። አጥንቷ ድረስ የዘለቀ ንዝረት ነው ያሰከተለው። አጋጣሚውን ትውደደው ወይ ደግሞ ትጥላው ላይታ ያወቀቸው ነገር አልነበረም። ድንግጥ ማለቷ ብቻ ነበር የታወቃት። መልስ የሰጠችው ዘግይታ ነበር።

«ደህና ነው። የተሻለው ቢመሰልም ጨርሶ አልዳነም» አለች እንዳይታዘባት ራሷን ለመግዛት አየታገለች።

«እይዘሽ ቀስ በቀስ ይሻላቸዋል።»

«ተስፋ አደርጋለሁ» አለች አሻግራ እየተመለከተች። የምታየው ነገር ግን አልነበረም።

«ተስፋ ጥሩ ነው። የሰው ልጅ ነገን በተስፋ ባይጠብቅ ኖሮ ዛሬ ሞቶ ያልቅ ነበር» አላት።

«ወደ እንባሳሜ የሚሄድ ሰው እገኝ ይሆን? ለነገ ሥራ ዛሬ ገብቼ ማደር ይኖርብኛል» አለች የወሬውን አቅጣጫ ቀይራ።

«አንዲት የግብርና መኪና ትመጣለች ተብሎ አኔም አሷን አየጠበኩ ነው። እስከ ዘጠኝ ሰዓት ካልመጣች አብረን እንሄዳለን። ካልሆነም አድረን ነገ በጣም በጧት እንጓዛለን» አላት።

«ማደር አልቸልም። ነገ ደከሞኝ ሥራ መግባት አልፈልግም። እርግጠኛ መኪናዎ የማትመጣ ከሆነ አብርኝ የሚሄድ ሰው ማፈለግ ይኖርብኛል» አለች ዐይኗ ሰው አየፈለገ።

«አረ እባክሽ ረጋ ባይ! ምን ያስቸኩልኻል? መጀመሪያ መኪናዎን እንያት። ማደር ካልፈለግሽ እንቺ በርቼ እንጂ በጨረቃም ቢሆን አብረን እንጓዛለን። እንደውም በጨረቃ ብርሀን መጓዝ ፍቅር ያደረጃል ይባላል እንደ ሮሚዮና ጁሊዬት።

'ሮሚዮ ሮሚዮ የልቤ ወለላ:

እባክህ ቀይረው ስምህን በሌላ።.....' እያለች የፍቅር ወለላ ማር ያዘነበችለት ፍንትው ብላ በወጣት ሙሉ ጨረቃ ነበር። በመኝታ ቤቷ መስኮት ብቅ ብላ ሮሚዮን ስታየው አማላዩ የጨረቃዎ ብርሃን እላዩ ላይ ፈሶ ነበር። በጨረቃ ብርሀን እንጓዝ ካልሽ ደስታውን አልቸለውም። ብዙ የፍቅር ቃላት የሚወለዱት ከጨረቃዎ ጋር ነው አሉ» አላት። በሙሉ ፈገግታ አተየመለከታት።

«ደግሜ ለስጠነቅቅህ አወዳለሁ ይነብብ! እንደ አለመታደል ሆኖ የኛ ትውልድ ለፍቅር ጨዋታ የተፈጠረ አይደለም። ለትግል ነው» አለችው ትሩፋት ኮስተር ብላ።

«አቤት! ኮስተር ስትይ ደግሞ እንዴት እንደምታምሪ! በይ ነይ መኪናዎ እስከትመጣ ድረስ ገረመው ቡና ቤት ሻይ ቡና እያልን እንጠብቃት» አላት። እጇን ያዘ እድርጎ ወደዚያው ጎተት እያደረጋት። መሄድ አልፈለገችም—— ግን አልቀረችም።

ይነብብ እንዳለው የግብርናዎ መኪና ዘጠኝ ሰዓት ላይ አልመጣችም። ሁለት ሰዓት ያህል ቆይታ አስራ እንድ ሰዓት ገደማ መጣች። ትሩፋት ያታለላት መስሏት ውስጥ ውስጧን በጣም በሽቃ ነበር። የመኪናዎን መምጣት ስታይ ግን ደስ አላት። የማታ ማታም ቢሆን እንባሳሜ ገብታ ማደሯ አይቀርም።

ጧት ትምህርት ቤት ግቢ ስትደርስ ደሳለኝን ቀድሟት እገኘችው። ከመምህራን ማረፊያ ከፍል ሆኖ የፈተና ወረቀት ያርማል። ስላምታ ስትሰጠው የመለስላት በቅዝቀዝ ሰሜት ነበር።

«አንደምን አደርሽ ትሩፋት በሰላም ነው ጠፍተሽ የሰነበትሽው?» አላት እርማቱ ላይ እንዳተኮረ።

«ምነው ፈልገኸኝ ነበር?» ስትል ጥያቄውን በጥያቄ መለሰች።

«እኔ ብፈልግሽ ምን ዋጋ አለው? ያንቺ ቀልብ ያረፈው ሌላ ላይ።»

«ከማን ላይ አረፈ ልትል ይሆን?»

«እገር አውርቶ የጨረሰውን። ያኔ እኔ ስጠይቅሽ ግን ወንድ የተባለ ፍጡር ለዘለዓለም ጥግሽ የምታስደርሽ እትመስይም ነበር» አላት የሚያርመውን የፈተና ወረቀት ትቶ ቀይ እስከርቢቶውን ጠረጴዛው ላይ ወርወር አድርጎ ትኩር ብሎ አየተመለከታት።

«ምን ታደርገዋለህ? መታገል ሳይሆን መታደል ይሉታል እንግዲህ ይህንን ነው» አለችው። አንል ላያምናት መከራከሩ እንደማይጠቅም ገብቷት።

«ግን ትሩፌ ከኔ በምኑ በልጠ እገኘሽው? በምቴ ይህንን ብቻ ንገሪኝ ማወቅ አፈልጋለሁ» አለ ደሳለኝ አይታውን እላይዋ ላይ ሳይነቅል።

«ነገርኩህ እኮ ደሳለኝ። የማነስና የመብለጥ ጉዳይ አይደለም። እድል ነው። ጧቱት የመመረጥ እድል።»

«እኔ ግን እይመስለኝም። ለመሆኑ ተያይዛችሁ የት ጠፍታችሁ ሰነበታችሁ?» አላትና ወደ ማረም ሥራው ተመለሰ።

«ዓለም ሰፊ ናት። ከተፈለገ መሄጃ ይጠፋል ብለህ ነው ደሳለኝ» እያለችው አማዋይሽን ስትመጣ እየቻት። ስላምታ ከተለዋወጡ በኋላ የፈተና ወረቀቷን ስባስባ ለጠቻት።

«አመሰግናለሁ አማዋይሽ! የጓደኛ እውራ ያድርግልኝ» አለቻት ትሩፋት ስትቀበላት።

«ምንጊዜም ከጎንሽ ነኝ» አለች አማዋይሽ። የመጨረሻው ደወል ተደውሎ ወደ ቤቷ እስከትሄድ ድረስ የደሳለኝ እባባልና ግምት የብዙው የእንባሳሜ ኗሪ አስተያየት እንደ ሆነ እያሰበች ነበር። እንደ ሁልጊዜው ግን አላስጨነቃትም።

«ሰለ እኔና ይነበብ የሰው ሁሉ ግምት እንደ ደሳለኝ ከሆነ እንደውም ጥሩ ነው። ለድርጅታዊ ሥራችን ያመቸናል» ስትል ቀለል አድርጋ ወሰደችው።

አቶ ማንያዘዋል ሕመሙ ባይገለጽም አሰደንግጧቸዋል። ከዚያ ሕመም በኋላ ጧት ማታ የሚያስቡት ብዙ ሰለመኖር አይደለም። አንደ ዳደኞቻቸው የመጀመሪያ ልጃቸውን ዓለም ማየት ሆኗል የቀን ሐሳባቸው— የሌሊት ህልማቸው። የልጅ ልጅ ስም መምት ሆኗል ጉንታቸው። ገና መጥቶ ሄደ። ጥምቀት ተከተለ። በተስፋ ጠብቀውት የነበረው የትሩፋት ቃል ወሬውም የለ። ድምጹን አጥፍታለች። ፋሲካም ቀረበ። ትሩፋት ሆይ በዝምታዋ እንደ ጻናች ናት። «አሺ» እንደ አባባሏ ወደያው የምታገባላቸው መስሏቸው ድል ያለ ስርግ ሲሰርጉ አይታያቸው ደስ ብላቸው ነበር።

ትሩፋት ታናናሽ አህቶቿን እዚያው አንበሳሜ እያስተማረች ነው። ራሕልና ድልነሳ ደግሞ ከድል በኋላ ሕዝባዊ መንግሥት ሲቋቋም ትምህርታቸውን ይቀጥላሉ። መቼም ሁሉም ነገር እንዲህ እንደ ሆነ አይቀጥም። አንድ ቀን መስመር ይይዛል። ለድርጅቷ የምታበረከተው እያንዳንዷ እንቅስቃሴዋ ወደ ድል አያቀርባት መሆኑን ስታስብ ኩራት ይሰማታል። የድሉን ቀን ለማቅረብ ከዚህ የበለጠ መስራት ብትችል ደግሞ ደስታዋ አጥፍ ድርብ ይሆን ነበር።

መቼም ዓለም አስር አትሞላም። አልፎ አልፎ አዕምሮዋን የሚያስጨንቅ ሐሳብ አላጣቸዋል። የፍቅር ደብዛ መጥፋት የጎን ውጋት ሆኖባታል። ቃሏን ማጠፍ የተራራ ያህል ከብደታል። እስከ መቼ ልትጠብቀው እንደምትችል ደግሞ አታውቅም። በሕይወት ለመኖሩም አርግጠኛ አይደለችም። ለዚህም ራሷን ጥፋተኛ ታደርጋለች። እሷን ብሎ አሷን ተከትሎ ነውና አሰመራ ሄዶ ምጽዋ ላይ ቀልጠ የቀረው። ይነበብ የሚሉት ሰው ደግሞ እንዲህ በዋዛ የሚታይ አልሆነም። ጧት ማታ እየተከታተለ ፈተናዋን አብዝቶታል። ልሷን ለፍቅር ገርቦብ ያደረገ ጀግና ነው። በሩን ጭራሽ በርግዶ እንዳይገባ ያገደው የድርጅታቸው ዲሲፕሊንና ለፍቅር የገባችለት ቃል እየያዛት ሳይሆን አይቀርም። ፍቅሩም ቢሆን በቃለ-በላነት ሊፈርድባት አይችልም። ከሶስት ዓመታት በላይ ለሰንት ጊዜ ልትጠብቀው ትችላለች? የአባቷን ጉዳይ ግን በዋዛ የምታልፈው አልሆነም ነጋ ጠባ መልዕክት እየላኩ ውጥር አድርገው ይዘዋታል። ጊዜ ሊሰጧት አልቻሉም። ለመጣ ለሄደው ምንው ገም አልሸላ? ጉዳዩን ከምን አደረሸው?» እያሉ ሳይልኩባት የቀሩበት ቀን የለም። ደብዳቤ እየጻፉ መውትወታቸው ሰቀቀን ለቆባታል። «ሳልሞት ዓለምሽን አሳይኝ» የሚለውን አባባል እንደ ደርግ መንግሥት «ኢትዮጵያ ትቅደም» የዘወትር መፈክራቸው አድርገው ይዘውታል። ውስጧን ስትፈትሽው አሷም ብትሆን ፍቅር የሚሉት ጣጣ ሳይጀምምራት የቀረ አልመሰላትም።

«ብብዬ ለጥቂት ጊዜ ብቻ ቢታገሰኝ አሁን ምን አለበት? አሉን ደስ ካለው በድል ማግስት አገባለት አልነበር።» ከአባቷ መልዕክት በደረሰት ቁጥር የምትሰው ነው። የድሉ ቀን የተቆረጠለት— በእጇ የጨበጠቸው ይመስላል። ለኢሕአፓ አካላት ፍቅር የተነሳ እውነታውን አምኖ መቀበል ተስኗት ነው እንጂ መሸቶ በነጋ ቁጥር የድሉ ቀን ከመቅረብ ይልቅ እንደ ሰማይ አየራቀ—አየራቀ አየሄደ ነው። እያደር ጉም እንደ መዝገን ያህል ባዶ እየሆነ።

«ምን ዓይነት አበሳ ነው? ሰንቱ ነገር ነው የሚያስጨንቀኝ ግን? የመንግሥት መፈናፈኛ ማሳጣት!— በጉጉት የምንጠብቀው የድሉ ቀን መራቅ!— የአግቢ ባዩ ውትወታ!— የአግቢኝ ባዩ መውጫ መግቢያ መንሳት! አሁንስ ሰለቸኝ። መቼ ይሆን የምፈልገውን ነገር በራሴ ጊዜ መወሰን የምችለው?» ተማረረች ትሩፋት። የሚገርመው ግን የአባቷ ውትወታ ይሁን የራሷ ፍላጎት እንደ ሌላው ጊዜ የጋብቻን ነገር ጨርሻ አይነሳብኝ አትልም። የሕይወት አንድ ምዕራፍ መሆኑን አምና ተቀብላ መላላለስ ጀምራለች። ትዳርን ባሰበች ቁጥር ደግሞ ቶሎ በአዕምሮዋ የሚመጣው ይነበብ መሆኑ ያስደነግጣታል። ሆኖም ፍቅሩም ሊረሳት አልቻለም። የሐሳቧ አንድ ዘርፍ ሆኖ ይኸው ይወዘውዛታል።

«ብቻሽን ነሽ እንዴ» ይነበብ ነበር። ደነገጠች። ድምጹን እስከትሰማ ድረስ ኮቴ አልሰማችም ነበር።

«ሰራተኛሽ ስትወጣ እኔ ስገባ እንድ ሆነ። ልጆቼ የሉም እንዴ? ብቸኝነት እንዳይሰማሽ ይኸው እኔን ፈጠረልሽ» ብሎ ወደ ውስጥ ተመለከተ። ሳታስበው በሰሱ ከንፈሯ ላይ ሰሟት ሄዶ ፊት ለፊቷ ተቀመጠ። አቤት! እንደ ድርው ቢሆን ኖሮ ይህን ጊዜ ቁጣዋ ሰማይ ጥግ በደረሰ ነበር። አንድ ጊዜ ደብረታቦር ስትማር የትምህርት ቤት ጓደኛዋ ከሆነ ልጅ ጋር ከንፈር በመሳም የተነሳ እስከ መደባደብ የደረሰችበትን ጊዜ መቼም አትረሳውም።

በወቅቱ የአስረኛ ከፍል ተማሪ ነበረች። የዓመቱ ትምህርት ተጠናቆ ለከረምቱ አረፍት ትምህርት ቤት ሊዘጋ ሽር ጉድ በሚባልበት፣ እንደሁልጊዜው የወላጆች ቀን ከተከበረ በኋላ ነው። ተማሪው ሁሉ ለበዓሉ ዝግጅት ነፍሱን እየውቀውም። የተለያዩ የከበብ እንቅስቃሴዎች ይታያሉ። በልጃገረድና በውድ ወርኪንግ ከበብ የተሰሩ የእጅ ሥራ ውጤቶች ለትምህርት ቤቱ ልዩ ገቢ ለሽያጭ ይቀርባሉ። ሹራቦች፣ የሶፋ ልብሶች፣ የአልጋ ልብሶች፣ በርሳዎች፣ ወንበሮች፣ ኩርሲዎች... ወላጆች በደስታ ይገዟቸዋል። ከዚህም በተጨማሪ የተለያዩ የስፖርት ትዕይንቶች ይታያሉ። በድራማና ስነ-ጽሑፍ ከበብ ግጥሞች ይቀርባሉ። በተማሪዎች የተዘጋጁ ትያትሮች ይታያሉ። ልጅና ወላጅ የዓመቱን ጠቅላላ ውጤት የሚሰበስቡበት ስለሆነ በከፍተኛ ድምቀት ይከበራል። ከበዓሉ ፍጻሜ በኋላ ደግሞ ተማሪዎች በየከፍሎቻቸው የመሳነገቦቻ ግብዣ ያደርጋሉ። በዚህ ጊዜ ከተለመደው ሰዓት በላይ ቢያመሹም ወላጆቻቸው ጨክነው እንደማይጣሏቸው ያውቃሉ ።

ሰኔ በመሆኑ ይዘንባል። ጥሎበት ደብረታቦርን ደግሞ ዝናብ ይወደዋል። ለዐይን ያዘ በማድረግ ፀሐይ ከትሩፋት ጋር ለማደር ተሰማማችላትና ወደ አራዳ ገበያ መንገድ ጀመሩ። ተሻገርና ሙላት የሚሏቸው የክፍል ዳደኞቻቸው ደግሞ «አንሸኛችሁ» ብለው ተከተሏቸው። ዝናቡ ደግሞ ከፋኛ ያወርደዋል። ጨለማውንም አባብሶታል። አንድ ነጠላ ለሁለት ለብሰው ፊትና ኋላ ሆነው መጓዝ ጀመሩ። ፀሐይና ሙላት ወደ ፊት ገሰገሱ። የነትሩፋት ድምጽ መጥፋት ገርሟቸው ዘወር ሲሉ— ሁለቱ ለካ ድብድብ ላይ ነበሩ። ተመልሰው ሄደው ካገለገሏቸው በኋላ የጠቡ መነሻ ምን እንደ ሆነ ጠየቋቸው። ተሻገር ከንጋሪ ለመሳም ያደረገው ሙከራ መሆኑን ትሩፋት ለትናገር በንዴት አየተንቀጠቀጠች ነበር። ተሻገር የሀፍረት ብልኩውን ተከናኝቦ አንገቱን ደፍቶ ዝም ብሎ ቋሟል። ጎርፍ ላይ የወደቀውን ነጠላ አንስተው ሁለቱ እንደ ተኳረፉ ሸኝተዋቸው ተመለሱ። ብቻቸውን ሲሆኑ ፀሐይ

«ወይ ትሩፋት! ምን ሰይጣን የተጠናወተሽ ነሽ በአናትሽ! ልሳምሽ ያለሽን ሰው እንዲህ ጎርፍ ውስጥ ገብተሽ ድብድብ የገጠምሽው ቢነክለሽ ምን ልታደርገው ነበር?» እየተገረመች ነበር የጠየቀችት።

«የታባቱ! ድፍረቱስ አያናድድም!» ነበር መልሷ። ዛሬ ለይነበብ ተሻገር ላይ እንደ ሆነችው ባክላ አልገጠመችም። ድርጊቱ ዛሬም ለአሷ ከብረ-ነክ ቢሆንም ብዙ አልተቆጣችም፤ ብቻ ደንገጥ አለች። ፍቅሩ በሐሳቧ ውልብ ብሎ አለፈ።

«አንዴ አንተ ልጅ! ምን አያደረክ ነው? በጣም አልተዳረርክም። ብዙ መዘዝ እንዳይከተልህ። ስነ-ስርዓት ያዝ» ብላ ቆጣ አለች።

«ምን አደረኩ? ያፈቀርኳትን ልጅ ከንጋሪ ብሰም ምንድነው ኃጢአት? አውቃለሁ— የድርጅታችንን ሥነ-ሥርዓት አየጣሰኩ እንደሆነ። ግን ምን ልሁን? ሥጋ ለባሽ ሰው ነኝ ተሸነፍኩ። የፍቅር ለማልወከት ከንፋቸውን ዘርግተው አንድ ተዓምር ካልፈጠሩ በስተቀር መውጫ ቀዳዳ የለኝም» አለ እንገቱን ወደ አንድ በኩል ዘንብል አድርጎና በትካኪ ወደ ውጭ እየተመለከተ።

«በአናትህ ይነበብ አትፈታተኝ! ሌላው ቢቀር የተነሳንለትን ዓላማ አሰበው። የዚህ የጭቁን ሕዝብ ነጻነት ሊቀድም ይገባል። በዚያ ላይ እኔ ቃል የገባሁለት ሰው መኖሩን ደጋግሜ ነግራለሁ። አባከህ አማይሆን ነገር ውስጥ እኔንም አትከተተኝ።»

«አባድኩ ትሩፋት—አባድኩ። ለአባድቴ ማርከሻ መድሀኒቱ ደግሞ እንቺ ሆነሽ ተገኘሽ በቃ!»

«አይሆንም ይነበብ! አይደረግም! እሺ ለድርጅታችን የገባው ቃልሰ? አለች ትሩፋት ጭንቅ እያላት።

«አላውቅም! ትሩፋት እኔ አላውቅም!» አላት ጭንቅላቱን እየነቀነቀ።

«አደጋ አለው እኮ ይነበብ ምን እየሆነክ ነው?»

«አውቃለሁ። ግን ምን ላድርግ ትሩፈ? ፊልን የሆነኩትን አልሆነኩም። ምርጫ የሌለው ሁለት ነገር ቀሰ። የያዘው ሰው ገጥሞሽ ያውቃል? በቃ! እኔ እንደዚያ ነው የሆነኩት። ከሁለታችሁም መነጠል አልቻልኩም። ከአንቺም ከድርጅቱም። አንድ ነገር ግን እርግጠኛ ሆኜ ልገነርሽ። በፍቅር ምክንያት ለድርጅቱ መክፈል የሚገባኝን መለዋዕትነት ከመክፈል ቅንጣት ታከል ላላፈገፍግም። እሰከሞት ድረላለሁ አላት ከረር አድርጎ።

«የድርጅታችንን ዲሲፕሊን መጠበቅ የመጀመሪያው መለዋዕትነት ነው። ራሱን ለዲሲፕሊን ያላሰገዛ አባል ሌላ የሕይወት መለዋዕትነት ከቶ ሊከፍል አይችልም። ለዓላማው ቆርጦ አይታገልም ይነበብ ይግባህ!» ይህንን ትባል አንጂ የአሷም ልብ እየተሸሸረሸች መሄዷ ተለምቷታል።

«ለዘለዓለም ሴት ሳላፈቅር አንዲሁ ብቀር ምርጫዬ ነበር» አላት ትከዝ ብሎ። ለጥቂት ጊዜ በየራሳቸው ሲተከዙ ቆዩ።

«ያለምክንያት አቤት መምጣትህ ራሱ ተገቢ አይደለም» አለች ከቆይታ በኋላ።

«ያለምክንያት እንኳ አልመጣሁም። ሲጀምር እንቺ ራሰሽ ዋናዋ ምክንያቱ ሆነሻል። ሁለተኛ ነገ አስቸኳይ ለብሰባ እንዳለን ልነግርሽ ነው። በታውም እዚሁ እንቺ ቤት እንዲሆን ተሰማምተናል። ተዘገገጃ። ልጆቹን በጊዜ በታ በታ አስይገር» አላት።

ነገሮች ሁሉ አንዳሉ እንደ ነበሩ ናቸው። ደርግ የበላይነቱን እንደ ያዘ—ማለር መጨፍጨፍንም እንደ ገፋብት። የጓደኛ ሥጋት እንደ ቀጠለ—የተቀየረ ነገር የለም። ይመሻል ይነጋል። ሳምንት ይሄዳል ወር ይከተላል። ገና መጣ —ጥምቀት ተከተለ። ፋሲካም በጊዜው መጥቶ ሄደ። ከደርግ መንግሥት ጋር ግብግብ በመግጠም ሰንት መለዋዕትነት የተከፈለለት የድል ቀን ላይመጣ እንደ ለማይ እየራቀ—አየራቀ— ጊዜው ነገደ። እነ ትሩፋት የጓጉለት ድል ሳይገኝ ልባቸው እንደ ተገጠለጠለች ቅድሳ የሆነበት ባተ መለቀል ተተኮሰ። መስከረም መጣ— መስከረም ሄደ። ዓመት አልፎ ዓመት ተተካ...

ድርብ ታጋይ

ፈረስ የሚያስጋልብ ባይሆንም የመንደሩን ሰዎች ከትት አድርጎ የሚይዝ ዳስ ተጥሏል። አብሮ አደግ ዳደኞቿ «ሰዓሪ ያልሆነ ዳደኝነት...» በሚል ይመሰላል ሹብ-ረብ ይላሉ። የሙሽራው መቀመጫ ድንጋይ ተከባ በሳር ድልዳል ከፍ ብሎ መድረክ ተዘጋጅቶለታል። አበባ ምንጣፍ ለብሶ የሳር ከምር መሆኑን ማንም ሲያውቅ ቅርብ ሲጠረጠር አይቻልም። ለሙሽሮቹ መቀመጫ የሚሆን ሰፋ በአማራ ልብሰ አገጠ መድረኩ ላይ ጉብ ብሏል። ከሙሽራው መቀመጫ ጀርባ ያለው ግድግዳ አረንጓዴ ቢጫ ቀይ ባንዲራ ለብሶ ለዳሱ ልዩ ሞገስ አጎናጽፎታል። የዳሱ ዙሪያ በአልጋ ልብሰና አበባ ምንጣፍ አሸብርቋል። የሰፈሩ አልጋ ልብሰ አንድ የቀረ አይመስልም። የተገዘገዘው ጉዝገዝ መጠጥ ብሎ ሊደርቅ የተቃረኑ ቢሆንም የባህር ዛፍ፣ የእርቲው፣ የከሴውና የጠጅሳሩ ሽታ አውድ ሲያደርግ ላያሰቡት አየር ደጋግሞ ወደ ውስጥ ያሰባል።

አቶ ማንያዘዋል እንደ ተመኙት ግቢያቸው በሰርግ ዘፈን ድብልቅልቅ ወጥቷል። ዛሬ የመጀመሪያ ልጃቸው ሰርግ ነው። ህልማቸው አውን ሆኗል። አሳቸው ግን በዚህ የደሰታ ቀን የጎደለ ነገር ያለ ይመስል ደርሶ ቅር ቅር አያላቸው ተቸግረዋል። ሐሳባቸውን መሳብሰብ አቅቷቸዋል። እንዲህ አየዋለሉ ባሉበት ሰዓት ሦስት መኪኖች ተከታትለው መጥተው ዳሱ አጠገብ ቆሙ።

በአዲስ ዘመን ከተማ- ጭቃ መንደር ውስጥ በሦስት መኪና ስትዳር ትሩፋት የመጀመርያዋ ናት። ሙሽራው ከመኪና ሲወርድ ሆሆታው ቀለጠ። የአዲስ ዘመን ወጣት አንድ የቀረ አይመስልም። ጭቃ መንደር የሰው ጎርፍ ውጧታል። ትሩፋትን በእጁ ያሰገባው ጀግና ማን እንደሆነ ለማየት ሰው በሰው ላይ ይነባበራል። ሙሽራው በሚዜዎቹ ታጅቦ ሴቷ ሙሽራ ወዳለችበት ቤት አመራ። የሴት ሚዜ «አናሰገባም» ብለው በር ዘግተው እገርግረው ቆመዋል። አንገባለን- አናሰገባም በሚል የወንድና የሴት ሚዜዎች ግርግር ፈጠሩ። የወንድ ሚዜ በአሸናፊነት ወጣ።

ሙሽራው ሙሽራትን ከነት ሻጥ አድርጎ ይዞ ሲወጣ ከበርው እጅ አለኪቃጠል ተመታ... ጥሩንባው ተነፋ-ሆታው አሰገመገመ- አልልታው ቀለጠ። የጎደል ማሚቶ አልልታውን ተቀብላ ከተራራ ተራራ አሰተጋባቸው። ዋኝታ ያደገችበት ሽኔ ወንዝ ፏፏቴዋን ከመልካ መልካ አያላጋች ከሰርገኛው ጋር አብራ አጨበጨበች። ጭቃ መንደር በወጣቶች ጭፈራ አባራዋ ጤሰ። ሞሽሮቹ በጭፈራው እንደ ታጀቡ ቀሰሰሰ አያሉ ሄደው ዳሱ ውስጥ በተዘጋጀላቸው የከብር መቀመጫ ላይ ተቀመጡ።

ይህ ሁሉ ሲሆን አቶ ማንያዘዋል እንዲያ የጓጓለት የትሩፋት ሰርግ ቢሆንም ሙሉ ለሙሉ የደሰታው ተከፋይ አልሆኑም። ቅር-ቅር የሚላቸው ነገር ጨርሶ አልተዋቸውም። ምክንያቱን አሰቦ ለማግኘት ደግሞ በቂ ጊዜ አልነበራቸውም። «እንዲህ ይሁን-እንዲያ

ይደረግ- እዚህ ይምጡ-አዚያ ይሂዱ... አያሉ በየቦታው የሚገኙት ለጅ በገዛባቸዋል። ሐሊናቸውን ሰብሰብ አድርገው ይህን አገል ሰሜት መመርመር አልቻሉም። ያሳደጓት ጎረቤቶቿ! አብሮ አደግ ዳደኞቿና የአዲስ ዘመን ኗሪ በሙሉ ግን ያሰዘሩ ሰርግ የለም የተባለ ይመስል ሁሉም የደሰታው ተከፋይ ሆነዋል።

«በእናትሽ ትሩፋትን እስኪ ተመልከቻት» አለች። ልክየለሽ የምትባል የሰፈር ልጅ። የትሩፋት አብሮ አደግ ናት።

«ብጣም አምርባታል! የለበሰችው የሙሽራ ልብሰ ነጭ ጽጌረዳ አሰመሰሏታል» አለች በላይሽ የምትባለዋ ሌላዋ አብሮ አደግ።

«አሱን መቼ አጣሁት። ደስ ትላለች። በ-ጣም ደስ ትላለች። ግን ሆዴን ተመልከችው አሰቲ!»

«ምነው ምን ሆነ? ለእኔ ምንም አይታዩኝም።» አለች በላይሽ የትሩፋትን ሆድ አያስተዋለች።

«ኧረ በእናትሽ በላይሽ ተይ! ትሩፋትን አታውቁያትምና ነው። ወገቢ ጭብጥ የማይሞላ ሆዴ አህል በልቶ ያደረ የማይመስል አልም ሙትት ያለ እኮ ነበር። አሁን ግን አንጃ! ሞላ ያለ መሰለኝ» አለች ልክየለሽ የትሩፋትን ሆድ አትኩራ አየተመለከተች።

«ወይ እንቺ ልጅ! ለሰው ሁሉ ያልተገለጠ ምሥጢር ላንቺ ብቻ ይከሰትልሻል- አ!? የለበሰችው የሙሽራ ልብሽ እኮ ነው። በፍ ማለቱ ይቀራል። ምን ልትይ እንደሆነ ገብቶኛል አርግዛለች ለማለት ነው አይደል? ምን ይሻልሻል በፈጠረሽ?» አለች በላይሽ በትዝብት አያስተዋለች።

«ኧረ እኔ አልወጣኝም! ሽንጧ ሞላ ያለ ሰለመሰለኝና...» ብላ ዝም አለች ልክየለሽ።

«አና ምን?» ጠየቀች በላይሽ።

«ሰርግ የሚሰረገው ገናን? ተምቀትን እስኪያም ፋሲካን ጠብቆ ነው። የትሩፋት ሰርግ ግን መስከረም ላይ መሆኑ ገርሞኛል።»

«መሰከረም ወር ለምን እንደማይሰረግ ታውቁያለሽ? ያለፈው ዓመት ምርት ያለቀበት... መጭው አዲስ ምርት ደግሞ ገና ያልደረሰበት በመሆኑ ብቻ ነው። ሰርግ ሁሉ ጥር ወይ ፋሲካ ላይ የሚሆነው አዲስ ምርት የሚገባበት ለሌሊት ለህልና ገንዘብ አይቸግርም። በቃ! ሌላ የተለየ ምክንያት ኖሮት አይደለም» አለች በላይሽ።

«ለሱን አላውቅም ነበር» አለች ልከየለሽ።

«እንችሰ ብትሆን፤ እስከ አሰቢው ከመሰከረም የበለጠ ምን የሚያምር ወር አለ? ሜዳና ተራራው፣ ሽለቆውና ሽንተረሩ ሁሉ አበባ የሚለብሰበት፣ ጨለማ ተገፎ ብርሃን የሚበራበት። ካልሽሰ አሁኑ ሁሉ የሚደርሰ ቢሆን ኖሮ አንደ መሰከረም ለሰርግ ተመራጭ ወር ባልኖረም ነበር» አለች በላይነሽ የልዘየለሽ የነገር አካሄድ አየረማት።

«በበኩሌ የሚያስቸኩል ነገር ካላጋጠመ በስተቀር መሰከረም ወር ላይ የሚሰረግ ስርግ አይቼ አላውቅም።»

«ስሜ ልከየለሽ አትጨነቁ! እርግዝና ከሆነ ወሩን ጠብቆ ይወለዳል። ደግሞስ ብታረግኹም አኮ አገባች በቃ! አንደ አንዳንዶቹ አባት የሌለው ልጅ አትታቀፍም» ብላ በነገር ጠቅ አደረገችት። ለላ ወሬ ከመቀጠላቸው በፊት አንድ ቄስ መስቀላቸውን አስቀድመው ብደግ አሉ። ዙሪያውን በቀይ ግምጃ የተዘመዘመ ዘርፋፋ ጥቁር ካባ ከኩታቸው በላይ ደርበዋል። የለበሱት ልብሰ-ተከህኖ ከሰዕብናቸው በላይ አግዘዷቸዋል።

«በሰመ አብ ወወልድ ወመንፋሰ ቅዱስ ... አራቱን ማዕዘን አየተዘዘሩ በብር መስቀላቸው አማተሱ። ድብልቅልቅ ሲል የነበረው የወጣቶች ዘፈንና ጭፈራ ጸጥ— ረጭ አለ። ሁሉም ሰው አንገቱን በአከብሮት ደፋ ደፋ አድርጎ የቄሱን ቡራኪ ማዳመጥ ያዘ።

«የወልድ ንዎርጊሰንና የወለተ ተከላይምናትን ጋብቻ የአብርሃምንና የሳራን ጋብቻ የባረከ ልዑል አግዚአብሄር ይባከልን» ሲሉ አደምተኛው በሙሉ በአንድ ደምጽ «አማን» አለ። ደምጹ ቀትር ላይ ከቀፎው አንደ ወጣ ንብ ተመመ። ቄሱ ጎልቶ በማይሰማ ደምጽ በግዕዝ ማነብንባቸውንና ቡራኪ መስጠታቸውን ቀጠሉ። ልብስ ተከህኖ የለበሱ ሁለት ዲያቆኖች ከቄሱ ኋላ ቆመዋል። አንደኛው በአሰላ የተንቆጠቆጠች ትንሽ ሙዳይ ይዟል። ሙሽሮቹ ወደ ቄሱ አንዲቀርቡ ታዘዙ። ሙዳዩዋን የያዘው ዲያቆን ዞሮ ከቄሱ ፊት ከሙሽሮቹ ጋር አብሮ ቀረበ። ቄሱ ሙሽሮቹን በያዙት መስቀል ባረኩ። ሙሽሮቹ በአከብሮት ከወገባቸው ዝቅ እያሉ መስቀሉን ተላሰሙ። ዲያቆኑ ሙዳዩዋን ከፈተና ወደ ቄሱ አቀረበ። ቄሱ ጸሎታቸውን ሳያደርጉ የተከፈተቸዋን ሙዳይ አሁንም በመስቀላቸው ሦስት ጊዜ ባረኩ።

ዲያቆኑ አንደኛዋን ቀለበት አውጥቶ ስቄሱ አቀበላቸው። ቄሱ ጸሎታቸውን በለሆሰሰ አየደገመ ቀለበቷን ሰወንዱ ሙሽራ ሰጡት። በሌቷ ሙሽራ ጣት ላይ አጠለቀ። አልልታውና ጭብጨባው ዳሱን አነቃነቀው። አሁንም ሌላኛውን ቀለበት ዲያቆኑ አቀበላቸው። ቄሱ ጸሎታቸውን አላደረጉም። ቀለበቱን ለሌቷ ሙሽራ አቀበላለሁ ሲሉ አጃቸው ላይ አምልጦ ወደቀ። ከተገነዘዘዉ ሳር ውስጥ ገብቶ ሰመጠ። ቄሱ መስቀላቸውን አንደ ያዙ የጨው አምድ መሰሰው አንደ ቆሙ ቀሩ። ስርገኛ ሁሉ አኔ አገኙ አኔ አገኙ» ተተረግማለሰ። ጉዝገዛ የባሰ ተረጋገጠ። በፍለጋ ብዙ ቢደከምም ቀለበቱ

ደብዛው ጠፋ። ሰጊዜው የተውሶ ቀሰበት መጥቶ ትሩፋት ወንዱ ሙሽራ ጣት ላይ አጠለቀች። የቀሰበቱ መጥፋት ከባድ ድንጋጤ ቢፈጥርም የሰርጉ ሰነ ሰርግት ቀጠለ። ቄሱ አንደ ደነገጡ ደመነፍሳቸውን በአቡዝበሰማያት አሳርገው ከተዘጋጀላቸው ወንበር ላይ ሄደው ሲቀመጡ የመውደቅ ያህል ዘፍ ብለው ነበር። ወጣቶች ጭፈራውን ወዲያው ቀጠሉ። ምንም አንዳልተፈጠረ ሁሉ ሰርጉን ሲያደምቁት አፍታም አልወሰዱ።

አሞራው ሲያይሽ ዋለ—ሲያይሽ ዋለ፤

የይነበብ ነሽ እያለ— የይነበብ ነሽ እያለ።

አሞራው ሲያይህ ዋለ—ሲያይህ ዋለ፤

የትሩፋት ነህ እያለ— የትሩፋት ነህ እያለ።

በትሩፋት ስርግ የጭቃ መንደር ወጣት አንገት አንደ ትሩፋት ስርግ ከቶም አልታየ ተባለ። ሁሉም ነብሱን የሳተ አስኪመሰል ድረስ ጨፈረ ዓለም ቀለጠች!— ።

አሞራው ሲያይሽ ዋለ— ሲያይህ ዋለ፤

ተነሽ ለትግሉ እያለ— ተነሽ ለትግሉ እያለ።

አሞራው ሲያየን ዋለ— ሲያየን ዋለ፤

የትግሉ ናችሁ እያለ— የትግሉ ነን እያለ።

አሞራው ሲያየን ዋለ—ሲያየን ዋለ፤

የሕዝብ ልጆች እያለ—የሕዝብ ነን እያለ።

ትግሉሽ የነበር ነው— ትግሉሽ የነበር ነው፤

ቆራጥንቱ የራሷ ነው— ቆራጥንቱ የራሱ ነው፤

ቆራጥንቱ የአኛ አኮ ነው—የአኛ አኮ ነው።

በምን ቅጽበት የሰርጉ ዘፈን ይዘት ወደ አብዮታዊ ቅስቀሳ አንደ ተለወጠ ከወጣቶቹ በስተቀር የሚያውቅ የለም። ማንን ተው! ብሎ ማሰቅም ይቻላል? ሁሉም ወጣት— በወጣትነት ትኩሰ ስሜት ያበደበት የፖለቲካ መድረክ አሰኪመሰል ድረስ ግጥሞች መፈከሮች ሁሉ ተኾነደገዱ። ወጣትነት ድፍረት— ወጣትነት ጀግንነት— ወጣትነት

አይበገሬነት ነው። ፖሊሶች ደግሞ ከመቼው ወሬው ደርሷቸው—ከመቼው ከተፍ አንዳሉ ፍጥነታቸው ከንፋስ ቀድሞ ለአካባቢውን በቁጥጥር ስር አዋሉት። ዘፈኑ ወዲያው ቆመ። ወጣትና ፖሊሶ ፈት ለፊት ተፋጠጡ። ቀደም ሲል ቀለበት ጠፍቶ ያ ሁሉ ትርምስ ተፈጠረ። አሁን ደግሞ ደም ሊያፋሰስ የሚችል ሌላ ችግር— ሌላ ድንጋጤ ተከሰተ!

አቶ ማንያዘዋል «ዛሬ የመጨረሻ ዓለሜ ነው— የመጨረሻ ደስታዬ ነው።» ባሉት የመጀመሪያ ልጃቸው ስርግ ላይ— በደስታቸው መሀል ይኸ አሰደንጋጭ ከሰተት አንደሚፈጠር ውቃሲያቸው ነግሯቸዋል። ያለ ነገር ዕቃ አንደ ጠፋው ሰው ቅር ቅር ሊላቸው አልቀለም። ባልጠበቁት ሁኔታ ጉዳያቸው የነበር ወግና ባህሉን አጥቶ ሊበላሸባቸው ሆነ። በጣም ደንግጠው የሚይዙትን የሚጨብጡትን አጡ።

«እባካችሁ እነዚህን ፖሊሶች ገላግሉኝ!» አሉ የአገር ሽማግሌዎችን አሰነስተው። «ተከብራ በኖርኩበት አገር ከአንዲህ ያለ ፈተና ላይ ሰወድቅ ዝም ብላችሁ አትዩኝ። አንድ ነገር ብላችሁ ከጉድ አውጡኝ! የዛሬን ቅብሩኝ!» አሉ አቶ ማንያዘዋል። የአገር ሽማግሌዎች ተነስተው ፖሊሶችን መማጸን ያዙ። የወጣቶችን ጥፋት ላይሆን የአቶ ማንያዘዋልን ጉዳይ አይተው የዛሬን ምህረት አንዲያወርዱ ለሙኑ። ፖሊሶች ግን «በአብዮቱና በሌሎች አገር ቀልድ የሰምኑ» በሚል ዓይነት አሸፈረን አሉ። ስርጉ ላይ ያለውን ወጣት በሙሉ አፍሰው ሰው-ሰድ አሰፈሰ። የአበራሽ መኖር ግን ሁኔታውን ቀየረው።

«እዚህ ያሉት ወጣቶች በሙሉ ፀረ-አብዮተኞች ናቸው ማለት አይቻልም» አለች አበራሽ ፖሊሶችን ለብቻቸው ወደ አንድ ጥግ ወሰደ። «ከመካከላቸው ይህን ተንኮል የፈጸመው አንድ ወደ ሁላት ወጣት ቢሆኑ ነው። በሰርግ ላይ የደርግ ወታደሮች በጠበቡ፤ የሰርግ ስነሰርዓት አበላሹ ተብሎ ወሬ አንዲነዘና የአብዮታችንን መልካም ገጽታ ጥላሽት ለመቀባት ሆነ ተብሎ የተሸረበ ሲራ ነው። አብዮታችን በሕዝብ ዘንድ ያለውን ተቀባይነትና ደጋፊ ለማጣት በፀረ-አብዮተኞች የተቀነባበረ ተንኮልና ደባ መሆኑን መጠርጠር ተገቢ ነው» ብላ ንግግሯን ቆም አድርጋ ተመለከተቻቸው። ወታደሮቹ ቁጣቸው አየበረደላቸው መምጣቱን አስተዋለች።

«አያችሁ ጓዩኝ! በዚህ አስቸጋሪ የአብዮት ወቅት ነገሮችን በተለያየ አቅጣጫ መመልከት ጠቃሚ ነው። ዛሬ በተከሰተው ሁኔታ እነዚህን ወጣቶች በሙሉ አፍሳችሁ ብታሰሩ ትርፉ በሕዝብ ዘንድ መጠላጠን የአብዮት ኪላራ ማድረስ ነው። ጉዳዩን በይደር ያዙት። ከጎ ጀምሮ ግን ያለሰለሰ ከትትል አድርጉ። ይዋል ይደር አንጂ ፀረ-አብዮተኛውን ወጣት ማወቃችሁ አይቀርም። ዛሬ ግን የሰርጉ ስነሰርዓት ይቀጥል። ለማንም ተብሎ ላይሆን ለአብዮታችን መልካም ስም ሊባል አለች አበራሽ።

በሰልጣን ደረጃዋ ከእነሱ ይልቅ አሷ ከፍ ትላለች። የክፍለ ህገ-የሴቶች ጉዳይ ተጠሪ ናት። በጉዳዩ አሷ ትጠየቅበት ብለው ፖሊሶቹ ሀላፊነታቸውን አወረዱ። የተፈጠረው

ውጥረት ረገበ። ወታደሮቹ ዳሱ ውስጥ ገብተው የሰርጉ ተካፋይ ሆኑ። ከግብገብው በኋላ ወጥተው ሊሄዱ ግን ወጣቶችን በንዴት በቀሉ ዐይኖቻቸው አየገላመጧቸው ነበር። ወጣቶቹ ምንም እንዳልተፈጠረ ሁሉ ወደ ቀድሞ የሰርግ ጭፈራቸው ገብተዋል። ምንም ያህል አልቆዩም መልሰው አካባቢውን በዘፈን ሲያደምቁት— አካባቢው መልሶ የሰርግ ድባቡን ተላበሰ።

አቶ ማንያዘዋል ከመጀመሪያው ነገሩ ሁሉ አላማራቸውም። መሽራው ዘግይቶ ነበር የደረሰው። አማቻቸው ልክ የሰርጉ ቀን አጣጥሮ ድርጅታዊ ሥራ ነበረው። ጅግና ኪዳንምህረት ቀበሌ ገበሬ ማኅበር ውስጥ ለኢሕአፓ ምልምል ገበሬዎች ትጥቅ የሚሰጥበት ቀን ነበር። በአፋኙ የደርግ መንግሥት እጅ አንዳይወድቅ ከፍተኛ ጥንቃቄ የሚጠይቅ ሥራ ነው። ከአሱ ውጭ ይህንን ኃላፊነት ሊወሰድ የሚችል ሌላ ጓድ አልነበረም። የዚያ አካባቢ የገበሬ አደራጅ ሆኖ በመንግስት አንዲቀጠርና ሽፋን አንዲሆነው የተደረገበት ዋናው ተልዕኮው ይኸው ነው። በመንግሥትና በድርጅታዊ ሥራ ነፍሱ በወሰፈንጠር አንደ ተያዘች ወፍ በምትቃትትበት በዚህ ወቅት ለካ አሱ መሽራ ኖሯል። ይባሰ ብሎ አስቸኳይ የበላይ ትዕዛዝ የደረሰው ደግሞ በዚህ በሰርጉ አለት ነበር። አቶ ማንያዘዋል አማቻቸው ገበሬ ሲያነቃ፤ ሲያደራጅና ሲያሰታጥቅ ሰዓቱ የሄደበት መሆኑን አላውቁም የንቀት መሰረታቸው ተናደዱ። ሰንት መኳንንት «ልጅህን ስልጃችን» አያለ ለምኗቸው ነበር። አጉል ስልጣኑ የባል ምርጫውን ስለሷ በመሰጠታቸው ተቆጩ። አሁን ባለቀ ሰዓት «አይሆንም ልጅን አንዲህ ላለ አማች አልሰጥም» አይሉ ነገር ወዳጅ ዘመድ ጠርተው ዳሱ ከአፋ እስከ ገደፉ በሰው ጢም ብሏል። ንዴታቸው ተገልገለው ሊወጡ በደረሱ ትላልቅ ድፍርሰ ዐይኖቻቸው ይንበሰሰላል። አላት ጎርሰው አላት ይተፋሉ። ቁጣቸውን ጣሪያ ያደረሰው ደግሞ አማቻቸው ብቻ አልነበረም። የገዛ ልጃቸው ትፋፋትም ጭምር ነበረች። አንደ ሴት መሽራነቷ መለንበቻውን ከወላጆቿ ሴት መከተት ነበረባት። ይባሰ ብላ አሷም ቢሆን ከወንዱ መሽራ ጋር የተቀዳደመችው የአንድ ሰዓት ልዩነት ቢሆን ነው።

«ቀረች! ጸረ-ቀረች! ጸረ ጉድ ነው! በዚህ በሰርጉ ቀን ምን ነካት? ምን ጉድጓድ ዋጣት» አያሉ አብር አደግ ጓደኞቹና ያላደጓት ነረቤቶች ሁሉ በጭንቅት ተውጠው ሲንቆራጠጡ የመምጣቷ ወሬ ተሰማ። ሁሉም ከምጥ የተገላገሉ ያህል ነበር የቆጠረው። «ተመሰገን ፈጣሪ ከጉድ አወጣኸን!» ያላሰ ወዳጅ ዘመድ አልነበረም።

ትፋፋት ራሷ ልክ የሰርጉ አለት ከድርጅቷ ሥራ ተሰጥቷት ነበር። የሚነበቡ የዲሞክራሲያ ልሳኖች የሚደርሳቸው ጓዶች ይጠብቋቸዋል። ስነ ደደር የማትለው ሁሉም ነገር ከፍተኛ ሚሥጢርና ጥንቃቄ የሚጠይቅ ሥራ ነበር። ትንሽ እንኳ የጊዜ ዝንፈት ቢያጋጥም የሕይወት መሰዋዕትነት ሊያሰከፍል ሁሉ ይችላል። የመርፌ ቀዳዳን ያከል የጠበቀ አስጨናቂ ጊዜ ላይ ነበረች።

በጠዋት ነበር የወጣችው። የመሞሽሪያ ጊዜው ደግሞ ሰከፋቱ ቶሎ ቶሎ ሰዓቱ መድረሱ እየታዩት ነው። ግዴታዎን ተወጥታ በሩጫ እያሰከሰከች ሀሙሲት ደረሰች። አንድ ከባህርዳር ከመጣ አውቶበሰ ውስጥ ከሰንት ሰው ጋር ተጋፍቶ በመከራ ገባች። የተሳፈረችበት እርጅ አውቶበሰ ደግሞ ወረታ ሊደርስ ጥቂት ሲቀረው ተበላሽና ተንገጫግጫ ቆመ። ትሩፋት ተጨነቀች። ትንፋሽ ቀጥ ሊል ምንም ያህል አልቀረውም። ሌላ መኪና ይመጣል ብላ መንገድ መንገዱን ብታይ ያን ቀን ደግሞ ሰከፋቱ ብቅ ያለ መኪና አልነበረም። አንደ አሞራ አትበር ነገር ገራ ገባት። የአባቷን ሁኔታ ማሰብ አትፈልግም። በአሁኑ ሰዓት ያሉበትን ንዴት ባሰበችው ቁጥር ራሷን አዙሮ ሊያሳብዳት ይደርሳል። አሰር አሰር ጊዜ ስዓቷን እያየች ከወዲያ ወዲህ ስትንቀራጠጥ በረዳቱና በሽፈሩ ተነራገሮ አንደ ምንም ተነሳና ጉዞውን ጀመረ ያው ጥርስ ምላሱን የፈጀው እርጅ መኪና።

መሽራዋ በሌላችበት ዘፈት ቀልጧል። ከርቀት ነበር የሰማችው። የአባቷን ቤት ግድግዳ ተንተርሶ የተንጣለሰውን ዳስ እየቸው። እየቀረበች ስትመጣ ያች ያደገችበት አንደ ነፍሷ የምትወዳት ጭቃ መንደር የጦር ሰፈር መሰላ ታየቻት። ፈራች- በጣም ፈራች። አንደ ሰረቀ ሰው ሹልከ- ሹከከ ብላ አማማ ታገኘ ቤት ገባች። ከሰርጉ ቆይተው ገና መግባታቸው ነበር። ሲያዩዋት አይናቸውን አላመኑም። አማማ ታገኘ ከሰማይ የወረደች ነበር የመሰላቸው ።

«ትሩፋቱ እውን አንቺንሽ ልጄ?» አሉ ከተቀመጡበት ትንሽ ዱካ ላይ ብድግ አያሉ። «እርግ ተመስገን! አመቤቴ ማርያም ምስጋና ይግባሽ። ብለው ጉንጭና ጉንጫን አገላብጠው ሰጧት። ጥቂት ሳይቆዩ ግን ቁጣቸው ገልገባቸው።

«ምነውን ምነው ልጄ!? አንዲህ ታሰጩንታይ! የምንሸድበት- የምንገባበት ቀዳዳ ጠፍቶ ሰንጓላል እኮ ነው ያረፈደኝ! ሰማይ ምድሩ ተደፍቶብኝ ሰርጉም ሰርግ አልመሰሰኝ! ምኑ እውሬ ዋጠሽ ብለን የምንጠይቀው ወፍ አጥተን ከትናንት ጀምሮ ግራ ግብ-ት ብሎኝ እኮ ነው ያለኝ። ያባትሽ ነገርማ ምኑ ተነሳቶ! እሳቸው ሰራሳቸው ወትሮም ጥቂት ነው የሚበቃቸው። እር ዛሬስ በአሳቸውም ፍርድ የሰ ይገባቸዋል!»

«ፈቃድ አጥቼ እኮ ነው አማማ አታገኝ። የመንግሥት ሥራ ዝም ብሎ ጥሎ ብድግ ተብሎ አይምጣ ነገር» አሰች። የአባቷ ንዴት ከወዲሁ አሰፈርቷት ዐይናቸውን ማየት አያስጨነቃት።

«ላይ ወዲያ ዝም በይ! ቀጣፊ! ከመቼ ወዲህ ነው ደሞ አንዲህ ያል ቅጥፈት የተሰተማርሽው!? ቅዳሜና አሁኑ መስሪያ ቤቱ ሁሉ ዝግ መሆኑ ጠፍቶኝ! የሰርግሽን ቀን ጠብቆ ከፍት የሚሆን መስሪያ ቤት ዛሬ ሰአንቺ ሲሆን ተገኘልሽ! የመላሽ አለማማር! በይ ይሽንን አንል መላሽን አንደ እኔ ሌላ ሰው ሰምቶት አንዳይታዘብሽ። አሉ አማማ አታገኝ።

ሰላዋሽቻቸው ይበልጥ እየተቆጡ። ትሩፋት መልስ አልነበራትም። አንገቷን ደፍታ ዝም አሰች።-

«ሲሆን ሲሆን የወርና የሁለት ወር ፈቃድ ወስደሽ ካባትሽ ቤት ቀድመሽ መከተት ነበረብሽ። አላወቅሽውም አንጂ ከብሩ ላንቸው ነበር። አንዴው ወጉ እንኳ አንዳይቀር ሳምንት! ሳምንት! ካባት ቤት መሞሽር አንዴት ይቅር!? አላየንም ሙሽራ!! እር አንዴት ካላው ጊዜ ላይ ደረሰኝ! እር ምን የተረገመ ጊዜ መጣብኝ!!» እየተማረሩ ሙሁባት። አማማ ታገኘ አንዲህ የሆኑ- አባቷ የሚሆኑትን ጭራሽ ማሰብ ከበዳት።

«በኛ ጊዜማ ሙሽራ ከወላጆቿ ቤት አስቀድማ ነው የምትከተት። ቅቤዋን እየተቀባች- እየታጠበች- እንሰሰላዋን እየሞቀች ባደሱ። በጠጀላሩ። በእራቴው እየታጠበች ወደ አንደ ቅቤ ቅል እየተንጨጨጨጨ ባዘኑት ባየናት ታሰኛለች። የሚያውቃት ሰው ሁሉ ሊያያት ይጓጓል። አንች ካናካቼው በሰቀለትም ጠፍተሽ ምጥ አሰገብተሽን አረፈድሽ። ጉድ! የጉድ ዘመን!!»

«አሺ አሁን አይቆጡ...»

«እር ወድያ ዝም በይ! ደሞ አፋለኝ ብሰሽ ስትሞጣም ለታፍሪም!? አላየንም ሙሽራ እያ! አንዴው የአሁን ዘመን ልጆች ስትባሉ ነገራችሁም ከሰው አይገጥም። ከኔያችሁም አይገባኝ! ግራ ገብቷችሁ ግራ የምታጋቡ ጉዶች!» ወቀሳቸውን ደረደሩ። የድርጅቷ ተልዕኮ ሆኖባት- የዓላማ ጉዳይ ሆኖ አንጂ ከወግ ከባሕሩ አንጻር ስትመለከተው እሷም ቢሆን ጥፋተኝነት ተሰምቷታል።

«አባከዎ ልጅ ይላኩና አበራሽን ያሰጠሩልኝ።» አሰች ቁጣቸው በረድ ማሰቱን አይታ።

«ይች ጠይሟን አይደል?» አሉ አማማ ታገኝ። በመጠኑም ቢሆን ቀዝቀዝ ማሰት ጀምረዋል። «እሷም ቀረሽ ብላ በር-በሩን ሰታይና ስትጨነቅ ነው ያረፈደች። አንዴው ነፍሰሽ ይገኛል ያለ ሰው አለ መሰለሽ ልጄ! ጉድ እኮ ነው የሰራሽን ጉድ!» ካሉ በኋላ «ጠይሟን ይቺ ዐይኔ ገላ ያለውን አይደል ትጠራልኝ የምትይው?» ሲሉ ደግመው ጠየቋት።

«እዎ አሲን ነው የሚላክ ልጅ...» ብላ ዝም አሰች።

«እር እኔ ቨጂ አጠራታለሁ። አሁን በጅ ብሎ የሚላክ ኩታራም አይገኝ። ልጄ ሁሉ ዳሱ ውስጥ በዘፈኑ እያበደ ነፍሱንም እያውቀው። እኔው ራሴ አሽዳሰሁ፤ በዚያውም የምሰራቸን ላባትሽ ልንገር» ብለው እየተጣደፉ ወጥተው ሄዱ።

ዳደኞቹ ተከታትለው ገቡ። እነሱም እንደ ማማ አታገኝ ከሰማይ የወረደች ነበር የመሰለቸው። በጭንቀት መንገድ መንገዱን ሲያዩ ነበር ያረፈዱት። አበራሽ ትናንት ነው ከጎንደር የመጣች። ዋናዋን መሽራ። በሰርዓ አለት እንኳ እንዳትገኝ ያደረጋት ከፍተኛ የፖለቲካ ተልዕኮ ሲሆን እንደሚችል ገምታለች። ድርጊቱ ከጎንደር ታል። ሆኖም ግን ለጊዜው ምንም ማገላት አልፈለገችም። ለውይይት የሚሆን ጊዜም አልነበራቸውም። እቅላቸው ሁሉ ሰርጉ ላይ ነበር።

«ቀረሽ ብዬ እንደ ፈረደብኝ አኔው ራሴ ልሞሽር ነበር። አግዜር አወጣኝ!» አለች አበራሽ። ሁሉም እያቀፉ ከሰማት በኋላ።

«ዘገየሽ አበራሽ! እስከ አሁን ለምን አልተሞሽርሽም ነበር? አንደኛ ሚዜ ማለት አኮ ዋናዋ መሽራ ሳልተገኘችበት በታ ሁሉ ተከቶ ጎደሎውን እየሞሉ መገኘት ነበር። ዝም ብሎ የከብር በታውን መያዝ ብቻ አልነበረም።» አለች ትሩፋት አበራሽን በፈገግታ እየተመለከተች።

«ዋ—! የሌሊቱንም እኔው እየሰላውና ጉዳ እንዳላደርግሽ ትሩፊ! ብትጠነቀቁ ይሻልሻል!»

«አሁንም ዋናዋ መሽራ ተገኝቻለሁ። ቅድመ-ት ቀረብሽ» አለች ትሩፋት እየሰቀች።

«ከአሁን አሁን ትመጫለሽ እየተባለ ነዋ! እኔም መቼም አልቀረልኝ ብዬ ተዘጋጅቼ ነበር። ታዲያ ዳደኛ ለመቼ ነው? አታይም አላላች መሽራ መሰያሁ እኮ!» አለች አበራሽ ሸከርከር ብላ ሁሉ መኖሩን እያሳየች። እውነትም መሽራ መሰላለች። ትላልቅ ዐይኖቿ ከኩሉ ጋር እንደ ፈርጥ ይሰገባሉ። እጭር ጸጉሯ ተተኮሶ ግንባሯ ላይ ደፋ በማለቱ ረዘም ያለው ፈቷን በመጠኑም ሲሆን ከብብ ያለ እስመሰሎታል። የለበሰችው ሮዝ ማከሲ ቀሚሶ ጥይም ፈቷን ፈካ አድርጎታል። የፈካች ጽጌረዳ መሰላለች። እውነትም ብትሞሽር ያምርባት ነበር።

«ይልቅላ የሚዜ ፈዛዝ የለውም ለዛ እንዳትባሉ። የወንድ ሚዜ ሳይመጣላችሁ ቶሎ-ቶሎ ብታሰማምኑኝ ይሻላችኋል። ቆማችሁ ወሬ ከምትሰልቁ። ለዛሬ ግንባራችሁ እኔ ነኝ። በአለቶኳይ ትዕዛዜን ተቀበሉ» አለች ትሩፋት። የሚያጠፋት ጊዜ አልነበራቸውም። ቶሎ ቶሎ ገላዋን አጠቡ—ጸጉሯን ፈሸት—በየቦርሳቸው የያዙትን ማሰባሰቢያ ሁሉ ተጠቅመው አለማመሯት። የመሽራ ልብሷን ሲያለባሰሷት ለዘመኑ «አዩኝ—አዩኝ» የምትል ውብ መሽራ ሆነች። አሷ ግን ጧት ሰትባዘን ያረፈደችበት ሳይሆን አይቀርም ተሞሽራ ቁጭ ስትል ጊዜ ድካም ለቀቀባት። ሰውነቷ ሁሉ ቆርጥርጥ ያለ መሰለች።

አቶ ማንያዘዋል የትሩፋት መምጣት ሲነገራቸው በውሰጣቸው «አይይ» ቢሉም ቁጣቸው አልበረደላቸውም ነበር። እንደ ልጅነቷ ጊዜ እጇን ይዘው ባለገጋ ሾጥ-ሾጥ ማድረግ ቢችሉ ኖሮ እንዴት በወደዱ!!

መሽሮቹ ግርማ ሞገስ ተላብሰው ከፍ ብሎ ከተዘጋጀላቸው መድረክ ላይ ጉብ ብለዋል። ቢሥራ ገጠር ለገጠር ሲባከኩ የዋሉ አይመሰሉም። ከሁሉም ደብልጥ ወጣትነት ያረበበት ገጽታቸው እንዳች መስህብ ነበረው። የሚያውቃቸውም— የማያውቃቸውም ሊያያቸው ይገጠራራል። ሰው በሰው ላይ እየተደራረበ ይጋፋል።

መሽራው ተመርቆ ትሩፋት ያደገችባትን ሰፈር ጭቃ መንደርንና የአባቷን ቤት ለቃ ስትወጣ ፀሐይ ወደ ማደሪያዋ እየገለገለች ነበር። የጭቃ መንደር አብሮ አደግ ዳደኞቿ ያለዚያች ቀን ጭረራ የለም የተባሉ ይመሰል አባራው አሰኪጤላ ሆሆታውን አሳነኩት— እንገት በሮ ሊሄድ አሰኪመሰል ድረስ አሰከሰታውን አወረዱት— አናቶች አልልታውን አቀለጡት— እዛውንቶች ምርቃትን እየገደገዱት— ጭቃ መንደር ልጇን መርቃ ሰጠች።

የትሩፋት ማንያዘዋልና የይነበብ መዝገቡ ትልቁ ትዳር ተመሰረተ....

«ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት አሁኑኑ!!» የሚለው የኢሕአፓ መፈከር የብዙውን ወጣት ቀልብ ገዝቷል። ከደርግ መንግሥት ጋር ጉሩብ ለጉሩብ እያሰተናነቀው ይገኛል። በኢትዮጵያ ምድር ጫፍ አሰከጫፍ በአብዛኛው ሕዝብ በተለይ ወጣቱ ሕዝባዊ መንግሥት ይመሰረት ዘንድ ሕይወቱን አሳልፎ እየሰጠ ነው። የወታደራዊው የደርግ መንግሥት ደግሞ ሰልጣን ጥምታል። ወንበሩን አይላድሎ የሙጥኝ ብሏል። በዚህ ትንቅንቅ ዳግም የማትገኝን አንድያ ነፍሳ እንዴት ለጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት ምሰረታ ሊላው የያዘውን ሰልጣን ላለማጣት እንደ ቅጠል እየቀጠፋት ይገኛል። ኢሕአፓ አገሎቿን የደርግ መንግሥት ከፋኛ በሚጨፈጭቁበት በዚህ ወላኝ የትግል ወቅት የታዩ ግንኙነት አጥብቆ የተከለከለ መሆኑን አሳታውቃለች። ደጋግማ አለጠንቅቃለች። ትሩፋትና ይነበብ ግን የፍቅር ዛር ሰፍርባቸው የድርጅታቸውን ደንብ ጣሱ። የፍቅር ዛሩ ማርከሻ ደግሞ ትዳር ሆነ። ፍቅር ከሁሉም በላይ ኃያል መሆኗን አሰመሰከረች። ምድራዊ ሕግና ደንብን ጣሰች። በትግል መድረክ ላይ ድንኳኗን አብራ ተከለች።

ትሩፋት ከተለመደው የሰብሰባ ሰዓት ውጭ እሸቶኳይ የሰብሰባ ጥሪ ደረላት። በተባለው ቦታና ሰዓት ሰትደርሰ አራቱ ቀድመዋታል። ይነበብ ከሥራ እንደ ወጣ ወደተባለው የሰብሰባ ሰፍራ ነበር ያመራው። እንደ ሌላው ጊዜ የኢንፎርሜሽን ልውውጥ እንኳ አልተከሄደም። ቀጥታ ወደ መልዕክቱ ነበር የገባው ዘመድሁን።

«ዳደች የዛሬው እሸቶኳይ ሰብሰባ ያስፈለገው ከድርጅታችን ሥነ-ሥርዓትና ደንብ ውጭ የተፈጸመ ጉዳይ በመኖሩ ነው። የምንወያይበት አጀንዳ የለንም። መልዕክትና ውላኔ ማላወቅ ብቻ ነው» አለ ዘመድሁን። ቁጥ-ር ከሰሰሰ ያለው ገጽታው ያስፈራል።

«ወይ ጉዳቸን? ምን ይወሰንብን ይሆን? አለች ትሩፋት ለራሷ። ዘመድሁን የሥነ ሥርዓት ጉድለት መሆኑን ሲናገር አነሱን የሚመለከት ጉዳይ መሆኑን አላጣቸውም። ይነበብ የመጣውን ለመቀበል የተዘጋጀ በሚመለል ቆራትነት ኮሰተር ብሎ ያዳምጣል። ትሩፋት ዐይኗን ጣል አድርጋበት ቶሎ መለለ አደረገች።

«ጊዜው የትግል ነው! ወላጅ የትግል ምዕራፍ ላይ የደረሰበት። አያሌ ጓዶቻችን በደርግ የአፈና መረብ ውስጥ የወደቁበት—በየአሰር ቤቱ የሰው ልጅ ይቸለጥልሁ ተብሎ ሊታሰብ የማይቻል ስቃይ አየተቀበሉ ያሉበት—ጥፍሮቻቸው በፈለ ዘይት አየተነኩ በገጠት አየተነቀሉ የሚገኙበት—በወንዶች ብልት ላይ ውሃ የያዘ ጠርመራ አየተንጠለጠለ ፋሽሊታዊ ደርጊት የሚፈጸምበት አሰቃቂ ጊዜ። ሴት ጓዶቻችንን አሰንድዶ አስከ መድፈር አንሰቶ ብዙ ለጆሮ የሚሰቀጥጥ አፀያፊ ግፍ አየተቀበሉ ያሉበት— ጓዶቻቸውን ላለማጋለጥ ለድርጅታቸው ዲሲፕሊን በመገዛት ለቃይና መከራ አየተቀበሉ በየሰር ቤቱ አየማቀቁ የሚገኙበት። ዘመድሁን በጓዶች ላይ የሚደርሰውን ስቃይ፣ ግፍና መከራ ሲናገር አንዳንድ አንባው አየተናቀው ድምጹ ሰርቅርቅ ይልና ንግግሩን ቆም ያደርጋል። ትሩፋት ለድርጅቷ ስነ-ሰርዓትና ደንብ ባለመገዛቷ ጥፋተኝነት ተሰምቷታል። ውስጥ ውስጧን ፀፀት አያንገበገባት ነው። ራሷን ኮነነች። ዘመድሁን ደግሞ በዚች ሰዓትና ጊዜ ጓዶች አየከፈሉ ያለውን መሰዋዕትነት እያላ በፀፀት የቆሰለች ልቧን ይበልጥ ያደማት ጀመር።

«በደርግ መንግሥት ፋሽሊታዊ ጭካኔ በድብደባ ብዛት የነደለው አካላቸው— የፈለሰዉ ደማቸው ሲጠራ— ጨካኝነቱን ዋይታው ሊሰማን ይገባል። በቀይ ሽብር በፋሽሊታዊ ጥይት ተመትተው ከቡሩ የሰው ልጅ ከውሻ አሰከሬን አንኳ አንሶ በየገዳናው ተጥሏል። በየዋሻው ወድቋል። በየሜዳው ተዘርግቷል። ይህን የመለሰ ዘግናኝ ግፍ የተቀበሉ ጓዶቻችንን ሬሳ በዐይናችን የተመለከትነው ሆኖ ነው። ከኛስ ምን ይጠበቃል? ለግል ኑሮ መሽቀዳደም? ወይስ ለነፃነት የምንከፍለውን ዋጋ ከፍ ማድረግ? በጅምላ ተጨፍጭሬው በአንድ ጉድጓድ ውስጥ በግሪደር አፈር የተመለሰባቸው ጓዶቻችን ድምጽ ከመቃብር ይጮሃል!!» ጥርሱን ነክሰ ዘመድኩን፤ አልሀ የተናቀው ይመስላል። አሱ አንዲህ በተናገረ ቁጥር ትሩፋት ደግሞ በደለኝነቷ አንደ ቋጥኝ አየተቀበለ ከምትሸከመው በላይ ሆኖ ከበዳት። ይነበብ ምንም ነገር ፊቱ ላይ አይታይም። ኮሰተር አንዳለ ነው።

«በየበረሃው ከደርግ ፋሽሊታዊ ወታደር ጋር ጎሮ ለጎሮ ተናገረው የወደቁ ጓዶቻችን እፅም አየወጋ ለድል የምናደርገውን ገዢ እናቀርበው ዘንድ ሊያገነባን ይገባል። ይህ የጭቁን ሕዝብ አደራ—የትውልድ አደራ— ብሎም የደርጅታችን ዓላማ ግብን ይመታ ዘንድ ከፍተኛ ኃላፊነት የተጣለብን ትውልዶች ነን። ለግል ስሜታችን ተቸንጊን ለፍቅር ድሪያ የምናውለው ጊዜና ጉልበት ሊኖር ፈጽሞ አይገባም። ትዳር መስርተን በፍቅር የምንምነሽሽበት ጊዜ ላይ ነን አንዴ ጓዶችን። ብሎ ትሩፋትንና ይነበብን ተመለከታቸው። ሲናገር በለሜት ነው። የጓዶችን ስቃይ በተናገረ ቁጥር ፈንጣጣ ወጋ ወጋ ባደረገው ፊቱ ላይ ሀዘንና ጭንቀት ይነበባል። አንዳንድም ጠበብ ባላቸው ዐይኑ አንባው ግጥም ይላል።

ድምጹ ስልቱን ያጣል። ግራ አጃ ሰላላ ነው። ውጊያ ላይ ተመትቶ እንደሆነ ሁሉም ጓድ ያውቃል። አሱ ግን ትንፍሽ ብሎ አያወጣትም። በቅሎ ላይ ወድቆ እንደ ተሰበረ ያስወራል። ወደ ከተማ የውሰጥ ትግል የተመለሰውም በዚህ በአጃ ምክንያት እንደሆነ ውስጥ ውስጡን ይወራል። ሲስቅ ትናንሽ ዐይኖቹ አብረው ይሰቃሉ። አንዲህ አንዳሁኑ ሀዘን ሲገባው ደግሞ ከጉድጓዳቸው ገብተው ይደበቃሉ። የትሩፋትና የይነበብ ጋብቻ በአንበሳሜ ከተማ የኢሕአፓ ገደብ ኮሚቴ ቀርቦ አየታየ ነው። ከአባልነትም ሊያለርዛቸው ይችላል። በተለይ ዘመድሁንን በጣም ያሳዘነውና ያበሳጨው ይመስላል።

«ድርጅታችን ከተማ ውስጥ በደርግና በመኪሶን መንታ ጦር አየተወጋች ነው። ትግራይ ውስጥ አሲንባ ላይ የተመሰረተው ቤዛችን በጠባባቸና በጎጠኞች ሀሀሀትና ቫብያ በደረሰብን መሰሪ የከሀይት ሴራ አንድናጣው ተደርጓል። የአሲንባ የጦር ቤዛችንን ላለመልቀቅ በተደረገው አውደ ውጊያ ላይ የወደቁት ጓዶቻችን ቁጥር የተገለጸ ነው። ወደፊት ታሪክ የሚዘከረው ይሆናል። በሁለቱ ጠባብ ጎጠኛ ቡድኖች ከሀይትና ሸፍጥ ማጣት የሌለብንን ጓዶቻችንን አጥተናል። ፀረ-ኢትዮጵያና ፀረ አንድነት ጠላቶቻችን ብዙ ናቸው። በማይረባ የዓለም ሕይወትና የሥጋ ፍላጎት መዘናጋት የዚህ ትውልድ አጣ ፈንታ አይደለም። ለድል መፍጠን ይኖርብናል። ለኢትዮጵያ ጭቁን ሕዝብ አውነተኛ ነፃነት ቀን ከሌት መሮጥ ይጠበቅብናል። ብሎ ለአፍታ ተከዘ ብሎ ቆዩ።

«ለመሆኑ የታጋይ ድምጽ ይጮሃል— ይጮሃል ከመቃብር!»

ትግሉን ለፋፍም ይላል—ተከቶን ታጋይ አልፏል፤

ትግላችን ይቀጥላል!!! የሚለውን መዘመር አንዲህ ለይሰሙላ ነበር አንዴ ለንዘምር የነበረው? ሲል ዐይኑን ትሩፋት ላይ ተከለ። ትሩፋት አንገቷን ደፋች።

«የኮጋጣሚ ነገር ሆኖ ለዚህ የትግል ታሪክ የተጠራን ትውልዶች ነን። ሰማችን፤ ንብረታችንና በአጠቃላይ እኛነታችን የምናወርሰው ለወለድነው ልጅ ላይሆን ለተጠራንበት የታሪክ ጥሪ ነው። ለምንመለሰተው ነፃ ትውልድ!! ልንገነባት ላለብናት ነፃነት— ፍትህ— አኩልነት ለሰፈንበት ኢትዮጵያ!! ይህ የታሪክ ጥሪ የዚህ ትውልድ ፅግ ፈንታ ነው። ይህ ደግሞ ተራ የውሰጥ ስሜትን አይደለም የሕይወት መለቀቅነት የሚያሰከፍል መሆኑን ጓድ ይነበብና ጓድ ትሩፋት ታጠቃላችሁ ብዬ አልገምትም። ለሕይወት መለቀቅነት ዝግጁ የሆነ ቆራጥ ታጋይ ደግሞ ለስጋ ፍላጎት አይቸነፍም። እናንተ ግን የድርጅታችን ዲሲፕሊን ጥሳቸዋል። ለግል ስሜታችሁ ተገዥ ሆናችኋል። ትዳር ከትግል ሜዳ በጅጉ ያዘናጋል፤ ምክንያቱም ትዳር ከፍ ያለ ኃላፊነት ይጠይቃልና። ስለሆነም የበላይ አካል ውላኔ አስከረሰበት ድረስ በድርጅቱ ውስጥ የምታደርጉት አንቅስቃሴ ከዛሬ ጀምሮ ለጊዜው ይቆማል» አለ ዘመድኩን። ስብሰባው በዘመድሁን የንዴትና የቁጭት ንግግር ብቻ ተደመደመ። ማንም አባል አሰተያየት፣ ተጨማሪ፣ ተቃውሞ፣ ጥያቄ፣ ማሰተካከያ፤

ሚሰኩት፣ ሚስ አንደርሰታንድ፣ ሰሞሽን ይቅረብ..... አያለ ሐሳብ የሰጠ አልነበረም። ከዘመድሁን ረዥም የወቅቱ ገለጻ በኋላ የተፋፋትንና የይነበብን ላልታወቀና ላልተወሰነ ጊዜ ከድርጅቱ መገለልን አርድቶ ሰብሰባው በዚህ ተጠናቀቀ።

ትሩፋትና ይነበብ ከሁለት ወር ቆይታ በኋላ በፊት የነበራቸው የድርጅት ፍቅርና የተግባር አንቅስቃሴ ታይቶላቸው በጠንካራ ሂስና የገንዘብ ቅጣት ታለፉ። አንደተለመደው የቀድሞ ሥራቸውን ቀጠሉ። ሕይወት ዳግም ነፍስ ዘራቸው። ከደስታ ጋር መኖር ተጀመረ።

ሁሉ—ሁሉ—! በአንበሳሜ ከተማ ለምትገኙ ወጣቶች በሙሉ። ስለሰቅኳይ ስብስባ ስለምትፈለጉ በቀበሌው ጸ/ቤት ግቢ ልክ ከጧቱ ሶስት ለግት ላይ አንድትገኙ በጥብቅ አናሳሰባለን! በማይገኙ ወጣቶች ላይ ሕጋዊ አርምጃ የምንወስድ መሆኑን ከወዲሁ በጥብቅ አናስታውቃለን! የወረዳው— አስተዳደር!

«ዛሬ ደግሞ ምን ተገኝቶ ይሆን» አሉ ለዛውንቱ ሸበቶ ጸጉራቸውን አከከ አከከ ለያደረጉ። ቡና ለሚጠጡት ተርቲመኞች።

«ለዚያው የዘመቻ ምልመላ ይሆናላ!» አሉ ቡና ያፈሉት ለማ አዛሰች። የዛሬው ጧት ቡና ተራ የላቸው ነው። ጎረቤቱ ሁሉ ተሰባስቧል። የቡና ቁርስ ገብሰና ሸንብራ ቆሎ ተቀላቅሎ በአላላ በተንቆጠቆጠች ቆላምሽሽ ከአዛውንቱ ፊት ቀርቧል። አንድ አራት ስነዎች በአንዲት አነስተኛ ጣውላ ተደርድረው ይታያሉ። ጣውላዋ ከሰኔው ተርፎ ለላይዋ ላይ የሚፈሰውን ቡና እየጠጣች ላይሆን አይቀርም ቡናውን መላላ ጠቅራሳች። የቤቱ ባለቤት ምድጃው ላይ አላት በገል ጭረው ያጤሱትን ጡንጅት በሩ ስር አስቀመጡት። የጡንጅቱ ጢስ ያደረውን የቤት ጠረን በጥሩ መዳዘው ሰወጠው።

ከሁሉም በአድሜ ገፋ ያለት አባ አበጃ ከፊታቸው በትንሽ ቆላምሽሽ የቀረበውን የገብሰና የሸንብራ ቆሎ እዳዛት ስቡና ተርቲመኛው ሁሉ አንድታድል ከፊታቸው ለቆመችው ልጅ ይሰጧታል። በግምት አሰራ ሁለት ዓመት ይሆናታል። ቆሎውን ከአጃቸው እየተቀበሰች ስቡና ታዳሚው ሁሉ ታድላለች። ለማ አዛሰች ቡናውን አምድጃው ላይ አውርደው ለመቅዳት ሲዘጋጁ ሁሉ ልጅቱ አንደቆመች ነበር። ቡናውንም ለማቀበል። ጀበናውን ቀስ አድርገው አንስተው ጨረር አድርገው ቀዱ። የፈረሰ ጭራ የመሰለ የስክስ ቡናቸው ገና ሲኒው ላይ ሲያዩት ያስገመጃል። አንደ አድሜ ተዋረዱ በተራ ይታደላል። የቡና ስኔው የማይዳረስ ከሆነ በአድሜ አንስተኛው ይቆያል። ለኒው በውሃ እየተላቀለቀ ላልደረሰው ይዳረሳል።

«አንደው ለመሆኑ የትኛው ጥሊያን—የትኛው ድርቡሽ መጥቶ ይሆን ዘመቻ— ዘመቻ የሚባሉት? ገና ሰማይና ምድር በወጉ ላይላቀቅ ይኸ ሁሉ ለፈፋ ምን የሚሉት አብደት

ነው? አስታራቂ ሁኔታ ያገር ሽማግሌ ጠፍቶ አንዲህ ወንድማማች አርባ በርሱ ተላልቆ ይሙት! ሻረ አንደት ታለው ክፉ ጊዜ ላይ ደረሰን! በመልክና በሐይማኖት የማይመሰሉን ጠላት አልመጣብን! የውጭ ጠላት ተመጣጣ ማን ይቀራል? በዛስ ገልበታችን እኛስ ቢሆን መዝመታችን ይቀር ነበር» አሉ አባ አበጃ።

«ያች አባ የሚሏት ሰይጣን አንዱን ወደል ባለሰልጣን ገልብጣው ሽዳ ይሆናሉ! አሷ አንደ ሆነች በሰንት ጦር ተከባ ቢጠበቅም አያመልጣት። አንዲህ በጧት አንደ ቆሰለ አውሬ የሚያስጓራቸው የጤናቸው ላይደለም» አሉ። ሌላው የጣጣበትን ስኒ ከተቀመጠበት ተንጠራርቶ ለቡና ቀጅዋ እያቀበለ።

«ልጅቱ የቆመችው አሉ ፍንጃል ለማቀበል ነው። ለምን ትንጠራራህ? አንቺ ምን አፍዞ አቆመሽ! ቶሎ ብሰሽ አትቀበይውም ኑሯል? ለዚህ ሙያ መስሎኝ የቆምሽው! የዘመኑ ልጆች ቢባሉ ወሬ ሲወራ አፍ አፍ አያዩ ሥራ መች ልብ ብለው ይሰራሉ» አሉ ለማ አዛች። ስኒውን ከሰውየው እጅ እየተቀበሉ።

«አልተንጠራራሁም ሻረ! እጄ ረጅም ነው ይደርሳል። የሚያሳስበውስ የዚህ የጥሩንባ ለፈፋ ነገር። አባ ጉድ ሳታደርጋቸው አልቀረችም። አንግዲህ አንደ ፈረደብን እኛው አንሰብሰብና እኛው ስንሰደብና ስንወቀስ ውሉን አንምጣ። አባን አንደሆን የትም አያገኛትም። ሰማይ ቢወጡ ምድር ቢባጠጡ» አለ ደግሞ።

«ያች አባ የሚሏት ጉድማ የማትሰራው ምን ታምሮ አለ? በሰንት ጦር የሚጠበቅ ባንክ በጠራራ ጣህይ ዘርፋ ጥርግ ስትል በር ላይ የቆመው ዘበኛ በዜት ገብታ በዜት አንደ ወጣች አንኳ ጨርሶ እያያትም አሉ። ምኑን ያፍዝ ያደንግዝ አንደምትረጭንባቸው ለግዜር ይወቅ» አለ ሌላው ጎልማላ እየሳቀ። ለማ በሰጡ የሚሏቸው ጎረቤት ደግሞ

«አባ የሚሏት ደግ የዜት አገር ሰው ናት?» ሲሉ ጠየቀ ወደ ለማ አዛች አንገታቸውን ዘንበል አድርገው በሹክሹክታ።

«ሻረ እኔ ወት አባቴ አውቆያት። አገሯ ወደ ዜቱ አንደ ሆነም አልሰማሁ። ተዚሁ ቡኑ ላይ ነው ውቂው ደብልቂው ሲሉ የምስማቸው። አባ የሚሏት ፍጥረት ዛር ትሁን ቆሌ ነገሯም ላይገባኝ» አሉ ለማ አዛች። አሳቸውም በሹክሹክታ።

ኢትሊፓ የሰራቸውም ያልሰራቸውም ገድል ተጋኖ ይወራል። ቡና ተርቲም ላይ—ገበያ ውስጥ—ግብርና ደቦ ላይ— በየመሸታ ቤቱ — በየአድሩ — በመንግሥት መስሪያ ቤቶች ሁሉ ላይቀር የትም—የትም በሹክሹክታ የሚወራው ጧሬ ሁሉ ስለ ኢትሊፓ ገድል ነው። በሌላ በኩል ደግሞ አገሌ የተባለው ሰለሰልጣን ከዳ ፣ አገሌ ሸፈተ—ታስረ—አጃን ስጡ—ተረሽ—የወታደር ምልመላ ሲካሄድ ነው—ስንቅ ዝግጅት ታዘዘ — ቀበሌ ስብስባ ጠራ—በተሂደበት ቦታ ሁሉ የሚሰማው ይኸው ብቻ ነው። የሹክሹክ ወሬ— ዘመን ሸብር...

የወረዳው አስተዳደር ይህን አስቸኳይ ጥሪ ያስተላለፈው ለወረዳው አስተዳደር ተላላኪና ለወረዳው ፖሊስ አዛዥ አድራሻ የሌለው ፖሊስ ከደረሰው በኋላ ነበር። ሁለቱ ሰዎች አገር ሰላም ብለው በጣት ሲነሱ በራቸው ስር አድራሻ የሌለው ፖሊስ ያገኙ። ከውጥ ብለው ደንግጠው አየተርበተቡት ፖሊስ ጣቢያ ይደርሳሉ። ሁለቱም ያልተከፈተ ፖሊስ በአጃቸው ይዘዋል። «ለእኔ ብቻ አይደለም» በሚል ሁለቱም ጓዳዊ በሆነ ስሜት ተያዩ። «አይዘን» ተብለው ለአለቱ ተረኛ ፖሊስ ያስረከባሉ። ስለሁኔታው ቃላቸውን ይሰጣሉ። የወረዳው ፖሊስ አዛዥ አስቸኳይ ሰብሰባ አንዲጠራ አስተዳደሩን ያሳስባል። የወረዳው አዘክሮ ኮሚቴ ለአስቸኳይ ሰብሰባ ተቀመጠ። በሰብሰባው ፊት ያለ አድራሻ በበር ስር የተላኩት ሁለቱ ፖሊስዎች ተከፈቱ። የተፈራው አልቀረም የወረዳው ፖሊስ አዛዥና የአስተዳዳሩ ተላላኪ ሰውን ያለ ወንጀሉ ከማገገሳታት ድርጊታቸው አንዲቆጠቡ ያስጠነቅቃል። በእነሱ የሀሰት ጥቆማ ብዙ ሰው መታሰሩን፣ መንግሥታቱንና የቀይ ሽብር ሰላባ የሆነ መኖሩን በምሬት ያትቃል ደብዳቤው። ከአንግዲህ ከዚህ ድርጊታቸው ካልተገኙና በተለይ ገበሬው ላይ የሚያደርሱትን ግፍና በደል ካለቆሙ ሕይወታቸው አደጋ ላይ መሆኑን አንዲያውቁት በአጽንኦት ያስጠነቅቃል።

«አሺ ጓዶች የደብዳቤውን ይዘት የሰማችሁት ነው። ዛሬ አቤታችን ድረስ ማስጠንቀቂያ ካመጡልን ነገ አንድ ባንድ ይለቅሙናል። እርምጃ መውሰድ ያለብን ሳንቀደም ነው። ነገሩን በጥልቀት አይታችሁት አብዮታችንን ላለማስቀልበስ አስፈላጊውን መስዋዕትነት ሁሉ ለመከፈል መወያየት አለብን» አለ አስር አለቃ አንተነህ የተንጠሰጠሰች ትንሽ በርጩን እያሻሽ። የደራ ወረዳ ዋና አስተዳዳሪ—የወረዳው አዘክሮ ዋና ሰብሳቢ—የወረዳው አብዮታዊ ጸጥታ አስጠባቂ ኮሚቴ ዋና ሰብሳቢ ነው። ስልጣን ካቅሙ በላይ በዝቅበታል። ስልጣን ላይ ከወጣ በኋላ የአስር አልቅና ማዕረጉን ማንም አንስቷት አያውቅም። የወረዳው ፖሊስ አዛዥ አንደ ሁውልት ደርቅ ብሎ ቁጭ ብሏል። የወረዳው አስተዳደር ተላላኪ ደግሞ በወጥመድ አንደ ተያዘች አይጥ ዐይኖቹ ፈጠዋል። ፊት ስፈት ከተቀመጡት አንድ አጅ ወጣ። አንዲናገር ተፈቀደለት

«በሰላም አንዳንግ የሚበጠብጡን ወጣቶች ናቸው። ዝም ካልናቸው ወረዳችን የፀረ-አብዮት ካምፕ ማድረጋቸው አይቀርም። አስቀድመን የነቃንባቸው መሆኑን አንዲረዱት በሙሉ ታናሰው ጣቢያ ይግቡ። ወንጀለኛው በምርመራ ይገኛል» አለ አንድ የወረዳው ካድሬ።

«ለዚህ ሐሳብ ተጨማሪ ወይም ተቃውሞ አለ?» ሲል ሰብሳቢው ጠየቀ። አንድ አጅ ወደ ጥግ በኩል ወጣ።

«አንድናገር እድሉ ስለ ተሰጠኝ አመሰግናለሁ» አለ ረጋ ያለ ሰው ነው። «በደም ፍላት የማይሆን እርምጃ ወስደን ነገሮች ይበልጥ አንዳይበላቹ ጥንቃቄ አንዳደርግ አሳስባለሁ። በወረዳችን ውስጥ የሚገኙ ወጣቶችን በሙሉ ማሰር ማለት ነገ ፀረ-አብዮት ካምፕ አየደ

የሚቀላቀል አባል በራሳችን ፋቃድ አዘጋጃለቸው ማለት ነው። ዛሬ ወጣቶችን በሙሉ ብናሰር ነገ ወላጆቻቸው ፀረ-አብዮት ድርጅቶችን የማይደግፉበት ምን ምክንያት ይኖራል? የሚል ጥያቄ አቀረበና ተሰብሳቢውን ሁሉ በገረፍታ ተመለከተ። «አንደ እኔ ሐሳብ ከሆነ ወጣቱ ትውልድ የነገ አገር ተረካቢ ነው። ልንከባከበው ይገባል። በብልሃትና በዘዴ ይዘናቸው የአብዮቱ ደጋፊዎች ሊሆኑ የሚችሉ ወጣቶችን አስበርግገን ማጣት ያለብን አይመስለኝም። የምንወስደው እርምጃ ሁሉ በስሜት ሳይሆን አብዮቱን ከመጥቀም አኳያ አይታዩና አየተመዘነ ሊሆን ይገባል። ፀረ አብዮተኞችን ብቻ ለይተን የምንመታበት መንገድ በጥንቃቄ ተጠንቶ እርምጃው አንዲወሰድ አሳስባለሁ። አመሰግናለሁ» አለ። ፖሊስ አዛዥ ድንገት ከድንጋጤው አንደባካ ሁሉ አጁን አንኳ ሳያወጣ

«ጓድ አብዮታዊ መሪዎችን አንዳሉት አብዮታችን ከተከላከይነት ወደ አጥቂነት ተሸጋግሯል። ለዚህ የበቃነው ፀረ-አብዮተኞችን በጉዳት ሽጉጥን አሸናፊ አያልን አይደለም። አብዮቱ ባንናጸፈን ዲሞክራሲያዊ መብት ተጠቀመን ስታሊናዊ ሰይፍ መዘንባቸው ነው! በአብዮት ሰይፍ ስለ ቀላናቸው ነው!» አለ ከላይ የቀረበውን ሐሳብ የሰጠውን ሰው አየላመጠ። «የሰነት ጓዶቻችን ደም የፈሰሰለት አብዮት ሊቀለበስ አጃችንን አጣጥፈን ከቶ ልንቀመጥ አይገባም። የምናካሄደው አብዮት ነው። አብዮት ደግሞ ልጇን ትበላለች። ስለዚህ ሁሉም ወጣቶች ሊታሰሩና አብዮታዊ ምርመራ ሊካሄዱባቸው ይገባል። ከወጣቶቹ በሰተቀር ይህንን የፀረ-አብዮት ድርጊት በዚህ አካባቢ ሊሠራ የሚችል ሌላ ኃይል አይኖርም» ከመናደዱ የተነሳ ሲናገር እጁ ይንቀጠቀጣል። ያለበውን ሰፊ ፈጣጣ ማንገሩን ጭብጥብጥ ያለች መሆኗም አውጥቶ ጠራረገ። የተለየ ሐሳብ አንደ አለ ሰብሳቢው ጠየቀ። ሌላ አጅ ከመሀል ወጣ።

«የኔ አስተያየት የሚያተኩረው በተለይ ትምህርታቸውን አቋርጠው በመጡ ወጣቶች ላይ ይሆናል። ትምህርታቸውን ማቋረጣቸው በራሱ የመንግሥት ፖሊሲ መቃወም ነው። በወረዳችን ተሰግሰገው የሚገኙት አንዚህ ወጣቶች ትምህርታቸውን ያቋረጡት ለጤና አይመስለኝም። ይህንን የማስጠንቀቂያ ጽሑፍ ከነሱ ውጭ ሌላ ሰው ይጽፈዋል ብዬ አላምንም። ስለዚህ የትኩረት አቅጣጫችንን ወደነሱ ብናደርግ የተሻለ ውጤት አናገኛለን ብዬ አምናለሁ አመሰግናለሁ» አለ።

«ጓድ ተዘራ ሐሳብህ ጥሩ ነበር። ነገር ግን በሌላ መልኩም ቢሆን የትምህርት ቤቶች መዘጋት ውስጥ ውስጡን የመንግሥት አጅም አልበት። አንደምታውቁት ተማሪዎች ትምህርት ቤት ውስጥ ከተገኙ ሰላም አይሰጡም። ለፀረ-አብዮተኞች ደግሞ አንድ ላይ የተገኘን ኃይል ለማደራጀትና ለመቀሰቀስ ያመቻቸዋል። አብዮታችን ስር አሰኪይዘና በሁለት አግሩ አስኪቆም ድረስ ጊዜ ለመግዛት የተማሪዎች መብታተን ተፈላጊና ጠቃሚ መሆኑ ታምኖበታል። መንግሥት አንደ መልካም አጋጣሚ ነው የቆጠረው። አሁን በደረሰው ጉዳይ ላይ ብቻ ተነጋግረን መወሰን የሚገባንን ወሰንን አንላይ» አለ ሰብሳቢው በመሰላቸት። የወረዳው መርማሪ ፖሊስ አጁን አወጣ።

«ሁሉንም ወጣት አፍሶ ማሰር ከሕግ አኳያም ሲታይ አግባብነት የለውም። በወረዳችን የሚገኙት ወጣቶች አስከ አሁን እንደ ሌላው አካባቢ ከቁጥጥር የወጣ ብዙ አሰቸጋሪ ነገር አልፈጠሩብንም። ዛሬ ባጋጠመን ጉዳይ ላይ ሕጋዊ አርምጃ ለመውሰድ እንዲያመችን እዚህ ከተማው ውስጥ የሚገኙ ወጣቶች በሙሉ በቀበሌ ጥሪ ይደረግላቸው» ብሎ እህ ሀ! አሰና ድምጹን አስተካክሎ ንግግሩን ቀጠለ። «ሁሉም ወጣቶች የናሙና ጽሑፍ እና የእጅ አሻራ ይሰጡ። የናሙና ጽሑፍ እና የእጅ አሻራው ጎንደር ለዋናው ፖሊስ መምሪያ ጽሕፈት ቤት ይላኩ። በዘመናዊ መሳርያ ምርመራ ይካሄድበት። በምርመራው ውጤት መሰረት ወንጀለኛው ማን ሊሆን እንደሚችል ማወቅ አንችላለን። በአርግጥ ከሥራ ብዛት የተነሳ የምርመራው ውጤት ቶሎ ላይሠራና ላይመጣ ይችላል። ሆኖም ሁሉንም ወጣት አፍሶ ንጹሃንን ጭምር ከማሰር ጊዜ ወሰዶ መረጃ መጠበቅ ላይሻል አይቀርም» አለ።

በመጨረሻም ወጣቶቹ ብቻ ሳይሆኑ የመንግስት ሰራተኞችና አንዳንድ የከተማ ተጠርጣሪ ኗሪዎች ጭምር የእጅ ጽሑፎቻቸውንና አሻራ እንዲሰጡ ተወስኖ ስብሰባው ተብተነ። በከተማው አየተዞረ ጥሪ የተደረገው ለዚህ ተግባር ነው።

ትሩፋት ፖሊስ ጣቢያ ሄዳ የእጅ ጽሑፍ ናሙና እና አሻራ ሰጥታ ሰትመለስ መንገዱን ሁሉ በሐሳብ እየተሰበሰቡ ገበሬዎች ነበር። መጀመሪያ ላይ የተካራዋቻትን ቤት ወንድሟ ድልነሳና ጓደኞቹ ሲያጸዱ በወጣትነት ትኩስ ስሜት ተውጠው

«የወረዳው ተላላኪ እኮ ጆሮ ነው።»

«ሲያየን ደሙ የሚፈላው ለዚህ ነው? ግደላቸው ቢባል እኮ ሁላችንም ቢጨርሰን በወደደ።»

«ለምን ማሰጠንቀቂያ አንሰጠውም.....» የተናገሩት ንግግር ሁሉ በአዝነ ህሊናዋ መጣ። ሁሉንም የወንድሟ ጓደኞች በዐይነ ህሊናዋ ተመለከተቻቸው። ሁሉንም አንድ በአንድ በልቧ ሚዛን መዘነቻቸው።

«ማን ጽፎት ይሆን?» እንሌ ነው ብላ መልሰ መስጠት አልቻለችም። መቋጫ የሌለው ሐሳብ ይዞ ሲወዘውዛት በሆዷ ያለው ሽል ተገላበጠ፤ አቅለሽለሻት። እቤት ስትገባ ይነበብን እገኛቸው። ከመስክ ሥራ ገና መግባቱ ነበር። ሲያገኛት ልክ ብዙ ጊዜ ተለይቷት አንደ ቆየ ሁሉ ሰፍሰፍ ብሎ እቅፍ አድርጎ ሳማት። ምሳ ቀርቦ እየበሉ ሰለ ተፈጠረው ሁኔታ በሰፊው ተወያዩ። በነዚህ ሁለት ሰዎች ተግባር የተናደዱ ወጣቶች በግብታዊነት በግላቸው የፈጸሙት መሆኑን አላጠቅም። ያለ መመሪያ ያለ አዝ ሰንሰለት ዝም ብሎ በደም ፍላት የሚሠራ ሥራ ሁሉ ለድርጅታቸው ሕልውና አሰጊ ሊሆንም ይችላል። አሰቸኳይ ስብሰባና ውይይት ያሰፈረጋል። ይህን ተነጋግረው ሲጨርሱ አሉም አሻራና የእጅ ፅሁፍ ናሙናውን ሲሰጥ ሄደ። ሲመለስ ትሩፋት አልጋ ላይ ጋደም ብላ አገኛት።

«ትሩፊ አሁን ለረፍት ያሰፈልግሻል። እዚህ አካባቢ ያሉትን ሥራዎች ብቻ እንድታጠናከሩ ለበላይ አካል ማመልከት ይኖርብሻል። ከአንግዲህ ወድያ መሯሯጡና መጓጓዙ ቢበቃሽ ይኸላል። ለአንቺም ለልጃችንም ጤንነት ሲባል» አለ ይነበብ በሰሰት ሆድ ሆዷን እያየ።

«ምን ማለትህ ነው ይነበብ! በዚህ በትግል ወቅት ራሳችንን ከምንም በላይ የወደድን እያሰመሰልብንም? ከድርጅቱ ደንብና መመሪያ ውጭ ትዳር መመሰሪያችን ሳያንሰ ሥራ እንዲሻሻልልን ልጠይቅ ደግሞ? በድርጅታችን ላይ የፈጸምነው በደል እኮ ባያሰገድሰንም ቢያንስ ከአባልነት ሊያሰርዝን ይችል ነበር።»

«አውቃለሁ ትሩፊ ግን እኮ ሁለት ነፍስ በአንድ ላይ--- ትንሽ ይከብዳል» አለ ይነበብ የሚለው ቢያጣ።

«ቢሆንሰ አርግጥለሁና ከትግል ሜዳ ልሸሽ ብዬ ነው የምጠይቀው? ሁላችንም የተመደብንበትና የምንሰራው አጣዳፊ የሥራ ድርሻ አለን» አለች ትሩፋት። ምንም ሊል አልቻለም። አንደ ሸክላ የምትሰበር ይመስል እየተጠነቀቀ ወደ ራሱ ቀረብ አድርጎ አቀፋት። ጸጉሯን እየደባሰሰ ግንባሯን ሳመ። እሷም ታውቅበታለች አንገቱ ሰር ሸጉጥ አሰች።

ከወር በፊት ጎንደር ደርሳ ሰትመለስ ፍታሻ ከመቼውም ጊዜ በላይ አይሉ ነበር። በፊት አንኳን ነፍሰጡር የሆነች ይቅርና ሴቶች በሙሉ ከአውቶብሱ ውረዳ አይባሉም ነበር። ወንበራቸው ላይ እንደ ተቀመጡ ፍተሻው ይካሄዳል። ያንጊዜ ግን ሁሉም አንዲወርዱ ትአዛዝ ሰጠ ወታደሩ። ተናዶ ነበር። አውቶብሱ ውስጥ ከአንድ ሰው በቀር የቀረ አልነበረም። እሱም መለየ የለበሰ ወታደር በመሆኑ ሳይሆን አይቀርም። ከሹፊና ጀርባ ቀጥሎ ካለው ወንበር ላይ በኩራት ተከፍሷል። ትሩፋት በዘንቢል የያዘችውን ጽሑፍ በላይ ላይ ጥጥ ጨምሮ አሮጌ ጥቁር ሻሽ ጣል አድርጋበታለች። ሊሸኛት የመጣው ልጅ ከወታደሩ እግር ስር አስቀምጦላት በዐይኑ ምልክት ሰጥቷት ውልቅ አለ። ዘንቢሷን ለማየት እንዲያመቻት ወታደሩ ከተቀመጠበት ትይዩ ሦስተኛ ወንበር ላይ ሄዳ ተቀመጠች። በተቻላት ሁሉ ነፍሰጡር መሆኗ እንዲታወቅ እየጣረች። አውቶብሱ ጎንደር ከተማን የለቀቀው ቼፕላ ላይ ኃይለኛ ፍተሻ ተደርጎለት ነበር። እዘዞ ላይ የነበረው ፍተሻ ደግሞ ይብሳል። ስጋቷ እየጨመረ መጣ። ነፍሰጡር መሆኗ ከአውቶብሱ ወርዳ ከመፈተሽ አላዳናትም። ለማንኛውም ዘንቢሷ ወታደሩ ከተቀመጠበት ወንበር ስር መኖሩን አስባ ደሰ አላት። የወንዶች ፈተሻ ከማለቅ በፊት አንድ ልጅ እግር ሰው ከመኪናው ኋላ ውልብ ሲል አየችው። ተመልሶ ወደ ከተማው ገሰገሰ። ባታውቀውም እነዚህ አንደ ግሰላ የተቆጡ ወታደሮች እንዳያዩትና እንዳይከታተሉት ተመኝተለች። ፍተሻው ሲጠናቀቅ ተሳፋሪ ሁሉ የይለፍ ደብዳቤውንና መታወቂያውን እያሳየ ገባ።

«አረ አንድ ሰው አልገባም» አለ ከተሳፋሪዎች አንዱ ጮክ ብሎ። እዳፋ ጋቢውን ትከሻው ላይ ነጠል ደረብ አድርጎ እያሰተካከለ። አውቶብሱ ጥሎት እንዳይሄድ አስቦ ነው።

«የት ነበር ቦታው? ምን ይመስላል? ወጣት ነው ሽማግሌ? ምን አይነት ልብስ ነው የለበሰው?» ባላገሩ ሰውዬ ሳይቸግረው ተናግሮ ወታደሮቹ አየተቀበሉ በጥያቄ አጣደፉት።

«አረገኝ! አረ ካጠገቤ ሰው መጉደሉን ነው እንጂ የዚህን ያህልስ አስተውየም አላየሁት አረ!» አለ ባላገሩ ተደናግጦ።

«አንድ ወንበር ላይ ተቀምጣችሁ እንዴት ነው የማታየው?» አለ አንደኛው ወታደር ሰውየው ላይ አፍጦ።

«አረ አናንተ ሆይ! ገና ጎንደርን መልቀቃችን መሰሉኝ! የቱን ያህል ተጉዘን ነው የሰው ቁጥር መልክ አስተመለየት የምደርሰው» አለ ባላገሩ አየተጨነቀ።

«አንተው ራስህ ከመነዳትህ በፊት ያየኸውን በትክክል ተናገር!» አለ ሌላው ወታደር። ጠቋሚ ጣቱን እያወዛወዘ አየዛተበት።

«አንዴው ስገምት ልጅ እግር ቢጤ ይመስለኛል» አለ ባላገሩ። ዐይኑን ጠበብ አድርጎ ሰማሰብ አየሞከረና ፈራ ተባ እየለ።

«ምን ዓይነት ልብስ ነው የለበሰው? መልኩስ ምን ይመስላል? ቀይ ነው ጥቁር? ቁመቱስ ረጅም ነው አጭር?» አሁንም ሁለት ሁነው በጥያቄ አዋከቡት።

«አረ አግዚህር ምስክራ ነው! አጠገቤ ሰው መኖሩን ነው እንጂ አስተዚህም አላስተዋልኩትም» አለ ባላገሩ። ተሳፋሪው ሁሉ ቢያዘንለትም ማንም ደፍሮ ሊረዳው የሞከረ የለም። ሁሉም ዝም!— ጭጭ! ብሎ የሚሆነውን ይመለከታል።

«ይህን እንቅልፋም ገልቶ ባላገር አባከህ ተወው! ይልቅ ብዙ አርቆ ሳይሸሽ ክትትል ብናደርግ ይሻላል። ቶሎ እንውጣ ጊዜ እንግደል!» አለ የመጀመሪያው ወታደር። አየተጣደፉ ከአውቶብሱ ወርደው በችኩላ አካባቢውን መቃኘት ጀመሩ።

«አስከ አሁን አርቆ ሄዶ ይሆናል» አለች ትሩፋት በውስጧ። በአውቶብሱ ኋላ ውልብ ብሎ የሄደውን ሰው አሰባ። እነዚህ ደም የጠማቸው ወታደሮች እንዳያገኙት አጥብቃ ተመኝቸዋል። አውቶብሱ ከግማሽ ሰዓት ቆይታ በኋላ እንዲንቀሳቀስ ተፈቀደለት። ዘንቢሏ በግርግር የአሁኑን ፍተሻ አልፎለታል። ወታደሩ ከተቀመጠበት ወንበር ሥር በመሆኑ ብዙ ጥርጣሬ ሳይገጥመው ይችላል ይሆናል። ድንገት ቢያዝና የማን እንደ ሆነ ቢጠየቅ ግን የሷ እንደ ሆነ የሚመስክር እንደም ሰው አይገኝም። ወታደሩ እግር ስር በፍጥነት አስቀምጦላት የሄደውን ልጅ ብልጠት አደነቀች። እንደ ፈራቸው ሳይሆን በዐይነ ቁራኛ

እየተቆጣጠረችው በሰላም ሀሙሲት ደረሰላት። ነገ በተፈለገው ቦታ ሁሉ ለማሰራጨት በደስታ ተውጣ አንድ ትንሽ ልጅ አሸከማ ገሰገሰች። ደስታዋ ወሰን አልነበረውም።